

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde

Pedagógiai Programja

2020

OM azonosító: 028547

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde

3630 Putnok, Tompa Mihály út 32.

E-mail: soldosovoda@freemail.hu

Tel.: 06-48/531-071

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Intézmény OM azonosítója: 028547	Készítette a nevelőtestület: Intézményvezető Ph
Legitimációs eljárás - Az érvényességet igazoló aláírások	
Az Nkt. 26. § (1) bekezdése alapján a pedagógiai programot a 357/2020.(10.27.) határozatszámon a nevelőtestület elfogadta: <i>Boldizsai Ágnes Anna</i> nevelőtestület nevében	20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 118. § (3) a) az óvoda szakmai munkaközösségei nevében szakmai véleményt nyilvánított <i>Bekes Balogh Katalin</i> szakmai munkaközösség-vezető
Az Nkt. 26. § (1) bekezdése alapján a pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges. Nyilatkozat A pedagógiai program rendelkezéseinek érvénybelépéséhez a fenntartóra többletkötelezettség nem hárul. <i>Papp Szilárd</i> intézményvezető	20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 128. § (6) A helyi egészségfejlesztési programot a nevelőtestület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készítette el. <i>Hegegyi Katalin</i> b) az iskola-egészségügyi szolgálat/védőnő
Az Nkt 26. § (1) bekezdése alapján a pedagógiai programot az óvoda vezetője a 358/2020 (10.27.) határozatszámon jóváhagyta <i>Papp Szilárd</i> óvodavezető	
A pedagógiai program módosításának tartalmáról a szülők tájékoztatást kaptak <i>Greczi-Földi Katalin</i> a szülői közösség képviselőjében	
A dokumentum jellege: Nyilvános	Érvényes: A kihirdetés napjától 2020. 11.01-től visszavonásig
Verziószám: 1/2020.	Iktatószám: 359/2020 Készült: 1 eredeti példány

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Putnoki Soldos Emília Óvoda - Bölcsőde Pedagógiai Programja Készült: 2020. 05.31.

3630 Putnok, Tompa út 32.

OM azonosító: 028547

Tartalomjegyzék

I. BEVEZETŐ	9
II. GYERMEKKÉP- ÓVODAKÉP	10
GYERMEKKÉP	10
ÓVODAKÉP	11
NEVELÉSI ALAPELVEINK	14
PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK	15
III. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI	16
AZ ÓVODAI NEVELÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI.....	16
AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA.....	17
AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS ..	20
AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA ..	22
IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI I.	24
SZEMÉLYI FELTÉTELEK.....	24
TÁRGYI FELTÉTELEK	26
IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI II.	32
HETIREND	32
NAPIREND.....	33
AZ ÓVODA KAPCSOLATAI	35
V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI	42
JÁTÉK.....	42
VERSELÉS, MESÉLÉS	48
ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC.....	48
RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA	49
MOZGÁS	51
A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE.....	55
A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS.....	60
MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK	61
VI. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE	64
VII. AZ INTÉZMÉNY INTEGRÁCIÓS FELADATA	67
VIII. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ ÉS EGYÉB ZAVAROKKAL KÜZDŐ GYERMEKEK INTEGRÁLT ÓVODAI NEVELÉSE	68
IX. GYERMEKVÉDELEM	75
X. ESÉLYEGYENLŐSÉGI INTÉZKEDÉSI TERV	80
XI. ÍRÁSOS DOKUMENTUMOK	84
XII. ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERÜNK	85
NEVELŐTESTÜLET ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE.....	85
A GYERMEKEK FEJLŐDÉSÉNEK ELLENŐRZÉSE, ÉRTÉKELÉSE	86
PUTNOKI SOLDOS EMÍLIA ÓVODA-BÖLCSŐDE EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM	88
A PUTNOKI SOLDOS EMÍLIA ÓVODA-BÖLCSŐDE ROMA NEMZETISÉGI PROGRAMJA	109
ROMA NEMZETI KISEBBSÉG ÉS ÓVODÁNK	109

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Melléklet.....	125
XV. Érvényességi záradék	127

TÖRVÉNYI HÁTTÉR

- Alapító okirat
- 363/2012. (XII. 17) Korm. Rendelete az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjáról
- 137/2018. (VII.25) Korm. rendelet az Óvodai nevelés Országos Alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17) Korm. Rendelet módosításáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési- oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. Rend. a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 138/1992.(X.8.) Kormányrendelet a közalkalmazottakról szóló tv. végrehajtásáról a közoktatási intézményekben
- 1997. évi XXXI.tv. a Gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 275/2019. (XI. 21.) Korm. rendelet az óvodába járással és tankötelezettséggel kapcsolatos egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

INTÉZMÉNYÜNK ADATAI:

Intézményünk neve: Putnoki Soldos Emília Óvoda - Bölcsőde

Intézményünk székhelye: 3630 Putnok, Tompa út 32.

Telefonszám: 06-48-531-048

Telefon/fax: 06-48-531-071

E-mail: soldosovoda@freemail.hu

Az intézmény telephelye

Cím: 3630 Putnok, Móricz Zsigmond út

Telefonszám: 06-48-430-245

E-mail: soldosovodam@putnok.hu

Az intézmény tagóvodája: Putnoki Soldos Emília Óvoda - Bölcsőde Keleméri Tagóvodája

Cím: 3728 Kelemér, Tompa M. út 23.

Telefonszám: 06-48-435-509

Az intézmény megbízott vezetője: Papp Sándorné

Az intézményvezető helyettesei: Fazekasné Tóth Gyöngyi Judit

Bóna Istvánné

A tagóvoda vezetője: Farkas Imréné

Fenntartónk: Putnok Város Önkormányzata

Címe: 3630 Putnok, Kossuth út 5.

Telefonszám: 06-48-530-010

Fax: 06-48-530-054

Törvényi megfelelést szolgáló egyéb információk:

- A nevelés és fejlesztés magyar nyelven folyik

Küldetésnyilatkozat

Ahhoz, hogy a következő évek céljait, feladatait meg tudjuk fogalmazni, reálisan kell értékelnünk az elmúlt nevelési évek eseményeit. A jelenlegi oktatásirányítás adta lehetőségekkel élnünk kell. Gyermekközpontú szemléletet, életformát, légkört kell továbbra is fenntartani, melyben olyannak kell elfogadni minden gyermeket, amilyen, ez az alapja a sikeres oktató-nevelő munkánknak. Az az intézmény hatékonyabb, melynek egyedi arculata jól működik, belső és külső kapcsolatrendszere van és képes megújulásra, a változásra.

Ehhez elengedhetetlen a kollektíva elhivatottsága, elkötelezettsége, hitvallása. Tudásunk legjavát adva, az egész életen áttartó tanulást szem előtt tartva tudjuk mindezt biztosítani gyermekeink számára. A hatékony munka alapja a kölcsönös tisztelet, a bizalom és az együttműködés.

Intézményünk feladata az elvárásokra, tapasztalatokra alapozott innováció, a szakmai munka továbbfejlesztése. Az óvoda hagyományainak megőrzése, a folyamatos szakmai fejlődés és fejlesztés figyelembevételével. Intézményünk értékeinek közvetítése, megőrzése partnereink felé.

Kollektívánk célja, olyan munkahelyi légkör és feltételrendszer megteremtése, ahol a szeretetteljes, biztonságot adó, érzelem gazdag környezet az elfogadott a gyermekek számára. Elégedett, sikeres nevelőközösség, akik eredményesen látják el mindennapi feladatukat, s mely által a gyermekek sokoldalúan, harmonikusan, családi légkörben fejlődnek.

Meggyőződésünk, hogy csak alkotó, nyitott, őszinte egymásra odafigyelő munkahelyi légkörben lehet eredményes, hatékony nevelő-fejlesztő munkát végezni. Bízunk egymás támogatásában, segítségében, együttműködésében. Kollektívánk stílusára nyitottság, demokratikusság, megértés, egymás iránti tisztelet, innovációra törekvés a jellemző, melyet befolyásol természetesen az adott szituáció, a környezet. Mindezekből kitűnik, hogy demokratikus munkahelyi légkör kialakítása, fenntartása, támogató fenntartóval és összetartó kollektívával valósítható meg. Munkánk középpontjában a gyermekek és a környezetünkben élő felnőttek tisztelete áll.

Célunk a Putnoki Soldos Emília Óvoda - Bölcsőde jól képzett óvodapedagógusi kollektívájára, szakmai elhivatottságára építeni, innovációs törekvéseire számítani. Igyekszünk példamutatással, empátiával, emberileg, szakmailag megfelelni az egyre nehezebb

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

elvárásoknak, kihívásoknak, mindehhez természetesen számítunk a nevelőközösség segítőkész együttműködésére.

Legfontosabb pedagógiai törekvéseink:

- Gyermekközpontúság
- Gyermeki személyiség elfogadása, megbecsülése
- Érzelmi biztonság megteremtése
- Hátránnyal küzdő gyermekek segítése, esélyegyenlőség biztosítása
- Máság elfogadása
- Tehetséggondozás
- Intézményünk eddigi eredményeinek megőrzése, közös értékeink, hagyományaink megőrzése, fejlesztése
- Egyéni és közösségi érdekek tiszteletben tartása, célok meghatározása
- Nyugodt, egymást, kollektívát, segítő munkatársi viszony fenntartása
- Társadalmi elvárásokhoz igazodó működőképesség megőrzése
- Az intézmény jó hírnevének megőrzése, további sikerek elérése
- Jó partneri kapcsolatok ápolása, újak keresése
- Feladatunk az esélyteremtő szerep és hátránykompenzációs képesség erősítése,
- A lemorzsolódás szempontjából veszélyeztetett csoportok tanulási sikerességének elősegítése
- Az egyenlő esélyek folyamatos megteremtése.

Valljuk, hogy nevelési folyamatban a pedagógiai felelősség, tudatosság, tervszerűség, alapfeltétel, de a magas fokú hivatástudat, a gyermek feltétel nélküli szeretete elengedhetetlen.

I. BEVEZETŐ

Intézményünk a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Pedagógiai programja az óvodai nevelés országos alapprogramjára épül és a tevékenységközpontú pedagógiai program szellemében, a kompetencia alapú nevelési elvekkel kiegészülve, a meglévő személyi és tárgyi feltételekkel biztosítja a gyermekek fejlődését. Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja (a továbbiakban: Alapprogram) a hazai óvodai neveléstörténet hagyományaira, értékeire, nemzeti sajátosságaira, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire, a nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára építve, Magyarország Alaptörvényének értékeit és Magyarország által aláírt nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeket figyelembe véve - meghatározza a magyarországi óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit.

Óvodai nevelésünk pedagógiai alapelveinek meghatározásánál intézményünk is abból indul ki, hogy:

- a) a gyermekeinket - mint fejlődő személyiséget - szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg;
- b) a gyermekek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodánk kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be;
- c) az óvodai nevelésünknek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesüljön színvonalas nevelésben.

Mivel az Alapprogram biztosítja az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek, értékrendjeinek és módszertani szabadságának érvényesülését, így óvodai nevelésünkben is jelennek meg innovatív pedagógiai törekvések.

Az alapprogram és pedagógiai programunk egymásra épülő szakmailag összehangolt rendszere a biztosíték arra, hogy intézményünk szakmai önállósága az óvodai nevelés sokszínűsége mellett érvényesüljenek azok az általános szakmai igények, amelyeket az óvodai neveléssel szemben a társadalom a gyermek harmonikus fejlődése érdekében megfogalmaz.

Az alapprogram mellett figyelembe vesszük:

- a) a nemzetiségi óvodai nevelés irányelveit is, mivel óvodánk magyar nyelvű nemzetiségi nevelést végez
- b) a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvét is, mivel óvodánk felvállalta a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését is

II. GYERMEKKÉP- ÓVODAKÉP

GYERMEKKÉP

Az Alapprogram az emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó.

Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Olyan gyermekeket szeretnénk nevelni, akik jól érzik magukat társaik és nevelőik körében. Fontosnak tartjuk, hogy sikerorientáltak legyenek, környezetükben jól eligazodjanak, problémájukra saját megoldást találjanak, jó kapcsolatteremtő képességgel rendelkezzenek.

Gyermekeink között egyaránt található ingerszegény, csonka családból származó, nehezen nevelhető, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, illetve kiváló képességű, jó családi háttérrel rendelkező, értelmiségi családból származó gyermek is.

Családlátogatások alkalmával pedagógusainknak lehetősége nyílik arra, hogy leendő óvodásainkat saját környezetükben ismerhessék meg. A befogadás során törekszünk a családias légkör megteremtésére, amely a lehető legoptimálisabbá alakítja a gyermekek óvodánkhoz való viszonyát. Minden gyerekből ki kell bontakoztatnunk a testi, szellemi, biológiai és erkölcsi képességeik, tulajdonságaik maximumát. Azt szeretnénk, hogy

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

választékosan használják anyanyelvüket, gondolataikat világosan fejezzék ki, nyílt, barátságos, érdeklődő, és érzelem teli iskolásokká váljanak.

ÓVODAKÉP

Intézményünk vallja, hogy az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Óvodánk a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Óvodánk pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Óvodánkban, miközben az teljesíti a funkcióit (óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő), a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Óvodánk nevelési célja az, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is.)

A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: migráns) gyermekeinek óvodai nevelésünkben (szükség szerint) biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

Fő törekvésünk, hogy a gyermekek társaikkal és a felnőttekkel való együttműködés során elsajátítsák az együttélés szokásait, megtanuljanak figyelni, alkalmazkodni, együtt érezni egymással, miközben tolerálják egymás másságát. Azon dolgozunk, hogy e feladat sikerességéhez szükséges feltételeket folyamatosan javítsuk, a lemorzsolódás szempontjából veszélyeztetettséget növelő tényezők azonosítását követő, célzott és személyre szabott beavatkozások megvalósításával. Céljaink eléréséhez szükségünk van partnereink támogatására, ezért a helyi köznevelési intézmények hálózatos kapcsolódásának, külső és helyi kapcsolatainak erősítésére, tovább építésére, helyi, területi és regionális ágazatközi együttműködések fejlesztésére törekszünk.

Hisszük, csak közös együttneveléssel tudjuk formálni, alakítani a gyermekeket annak érdekében, hogy biztosan eligazodjanak majd a világban. Munkatársaink széleskörű szakmai

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

felkészültsége, innovációs törekvései, minőség iránti elkötelezettsége jelentik a biztosítékot céljaink eléréséhez.

- A pedagógiai programunk részeként egészségfejlesztési program keretében a gyermekeinket személyiségük sokoldalú fejlesztésével, egészséges életmódra való nevelésével, korszerű ismeretek és a környezettudatos szemlélet közvetítésével, versenyképes tudást nyújtva felkészítjük az eredményes további tanulmányokra.
- Egyén a közösségben: Célunk, hogy hagyományainkra, tapasztalatainkra és az óvodánk pedagógiai programjára építve - kialakítsuk és fejlesszük gyermekeinkben az örök emberi erkölcsi értékeket:
 - az egyén tiszteletét,
 - a humánus gondolkodást,
 - a közösség iránti felelősségvállalást,
 - az empátiát, a toleranciát és
 - mindazokat az alapvető képességeket, melyek a békés úton való konfliktusrendezést, a békés egymás mellett élést segítik. Célunk, hogy fejlődjön a gyermekek felelősségérzete önmaguk, szűkebb és tágabb környezetük, nemzetünk és hazánk iránt.
- A nevelőközösség pedagógiáját meghatározó tanulási környezet bemutatása:

Olyan támogató tanulási környezetet alakítunk ki, amelyben minden feltétel adott ahhoz, hogy a gyermekek tanulási képességeik optimálisan fejlődhessenek. Célunk, hogy gyermekeink tanulási kompetenciáit egyéni képességeinek megfelelő fejlesztésével megalapozzuk az egész életen át tartó tanulás igényét és képességét. A fenntartható fejlődésre irányuló környezeti nevelésünk során is az élethosszig történő tanulás elvét és gyakorlatát érvényesítjük. Az egész életen át tartó tanulásra való alkalmasság számos tanulási helyzet és kihívás iránti szükséglet és indítékok korai megalapozását jelenti, az óvoda preventív funkcióját megerősíti. Az információs társadalom digitális állampolgárját célzó, valamint az IKT eszközöket használó, rugalmas tanulási utakat biztosító szemléletet előtérbe helyező nevelés-oktatás megvalósítására törekszünk, az életkori sajátosságok megerősítése mellett. A tanulásban, neveltségben lemaradó gyermekeknél a lemaradás, lemorzsolódás okait azonosítjuk, egyéni (fejlődési tervet) fejlesztést biztosítunk, eredményeinket mérjük és

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

értékeljük. A pedagógiai programunkban meghatározott módszerek mentén az óvodapedagógusok változatos, egyénre szabott módszerekkel végzik nevelőmunkájukat.

Együtt a családokkal

A pedagógusoktól elvárás, hogy ismerjék azokat a kihívásokat, szerepelvárásokat, amelyekkel napjainkban a kisgyermekes szülők szembesülnek. Ezek figyelembevételével előítélet mentes, elfogadó attitűddel, nyitott, partneri kommunikációra képesen alakítsák a szülőkkel való kapcsolatukat, támogassák őket gyermekeik nevelésében, a szülői szerepben való helytállásukban, segítsék elő, bátorítsák a családok bevonását az intézmény életébe. A gyermekek eredményes fejlesztése érdekében a családot rendszerként értelmezzük, építünk a szülők bevonására, aktív részvételére. Támogató környezetet nyújtunk a szülők gyermeknevelési kompetenciáinak erősítéséhez, a szülői reziliencia fejlesztéséhez, valamint a segítő szolgáltatások igénybevételéhez.

Óvodánk a Putnoki Soldos Emília Óvoda - Bölcsőde. Központi óvodája, telephelye és tagintézménye közös igazgatású közoktatási intézmény. Három különálló épületben, részben eltérő tárgyi feltételekkel és épületadottságokkal.

Gazdálkodását a helyi polgármesteri hivatalok (Putnok, Kelemér) látják el.

Az óvoda 14 gyermek csoporttal működik, ebből 5 csoport a központi óvodában, 8 csoport a telephelyen és 1 csoport a Keleméri tagintézményben működik. A telephelyen épült fel az új bölcsőde, mely 2019 őszétől két csoporttal működik. Udvaraink zöld területe kellemes színtere a szabadtéri mozgásnak és játéknak. Pályázatok, és egyéb források feltárásával az elkövetkezendő időszak céljai között szerepel a játszóudvaraink fejlesztése, biztosítva ezzel a még tartalmasabb szabadtéri nagymozgás és játék megfelelő feltételeit.

A csoportszobák esztétikusak, egyediek, tükrözik az ott dolgozók egyéniségét. A gyermekek számára nyugalmat, otthonosságot sugároznak. Úgy rendeztük be csoportszobáinkat, hogy a gyermekek számára minden játéktevékenységnek külön kialakított helye van.

A Móricz Zsigmond úti óvodában a tornaszoba visszakapta rendeltetési funkcióját, így azt a csoportok bármikor igénybe vehetik a gyermekek mozgásának kielégítése céljából.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

A Móricz Zs. úti óvoda fejlesztő szobájában szakképzett gyógypedagógus és fejlesztőpedagógusok igény szerint végzik a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztését.

Környezeti adottságaink elősegítik, hogy óvodánkban a gyerekek, a szülők és a munkatársak egyaránt felszabadultan, biztonságban érezzék magukat.

NEVELÉSI ALAPELVEINK

Óvodai nevelésünk alapelvei (az alapprogram szellemében), hogy:

- A gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezzé.
- Nevelésünk tegye lehetővé és segítse a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását.
- Az óvodai nevelésünkben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.
- A gyermek a legfőbb érték, a sajátos életkoronként és egyénenként változó testi és lelki szükségleteivel együtt.
- A gyermeket különleges védelem illeti meg. Nagy gondot fordítunk arra, hogy a gyermekek egészségesen fejlődjenek, ennél fogva speciális segítséget és védelmet kell biztosítani számukra.
- Kivétel és megkülönböztetés nélkül, független fajtól, bőrszíntől, anyanyelvtől, vallástól, társadalmi hovatartozástól el kell ismerni minden gyermek részére ezeket a jogokat.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a tehetséggondozásra.
- Fizikailag, szellemileg, vagy társadalmilag hátrányos helyzetű gyermekeknek az állapotuk és helyzetük által megkívánt fejlesztést és speciális gondozást biztosítunk. A differenciálás mellett megjelenik a hátránycsökkentésre, esélyegyenlítésre való törekvés is.
- Alapelvünk, hogy tiszteljük, becsüljük az egyes gyermekeket, egymást, valamint tágabb környezetünket, családközpontú szemlélet követésével erősítsük a szülői, nevelői rezilienciák fejlődését.
- A gyermekeknek joguk van arra, hogy szabadon játszanak, és jól érezzék magukat, ennek érdekében támogatjuk az élménypedagógia nevelésfilozófia irányzatát.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

- Az óvodapedagógusok élve szakmai szabadságukkal legjobb tudásuk szerint végezzék a gyermekek nevelését, használják ki a rendszerszemléletű gondolkodás előnyeit és a digitális világ nyújtotta korszerű lehetőségeket.
- Tiszteletben tartjuk, hogy a gyermek nevelésének legfőbb közege a család és az óvoda a nevelés folyamatában kiegészítő funkciót tölt be.

Óvodai nevelésünkben az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodunk a gyermeki szükségletek kielégítéséről. Az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról, a gyermeki közösségben végezhető sokszínű - az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről. Különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékról; e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmakról, emberi értékek közvetítéséről; a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.

PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK

Programunk alapvetően a minden óvoda számára kötelező érvényű alapprogramra épül, s tartalma a Tevékenységközpontú Óvodai Nevelési Program szellemében készült.

Óvodánk nevelésének filozófiája, programunk cél és feladatrendszere 1996-tól a nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozók óvodai nevelésével, 2005. szeptember 1-től a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésének felvállalásával egészült ki. 2007 szeptemberétől pedig fokozatosan a kompetencia alapú óvodai csomag alapelveinek beépítésével alkalmazkodik a kor és a társadalom elvárásainak igényeihez.

2012. szeptember 1-től a nemzeti és etnikai kisebbségi óvodai nevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv. alapján – TEÁOR 851013- felváltja a nemzetiségi óvodai nevelés.

Programválasztásunk indoklása:

- Szellemissége közel áll a nevelőtestület elvárásaihoz, innovatív szemléletéhez.
- A teljes gyermeki személyiség fejlesztése tevékenységeken keresztül, megtapasztalás által valósul meg a leghatékonyabban.

- Lehetőséget biztosít a pedagógusok módszertani szabadságának érvényesítésére.
- A tevékenységközpontú pedagógiai programba jól beilleszthetőek a kompetencia alapú óvodai programcsomag elemei és az EFOP-3.1.5-16-2016-00001 A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása projekt céljai, feladatai
- Előterbe helyezi és feltételezi a gyermek – felnőtt hatékony együttműködését.
- Alkalmazása során jól megvalósítható az életkori sajátosságok és az egyéni adottságok figyelembevételével a differenciált képességfejlesztés, az inkluzív, befogadó nevelés
- Hangsúlyt fektet a hatékony integrálásra, és a különbözőségek elfogadására, érzékenyítésre

III. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

AZ ÓVODAI NEVELÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI

A megváltozott óvoda funkciója és az átalakult óvodahasználók köre következményeként a kompetencia program csomagból magunkénak tekintjük a komplexitást, a rendszerszerű látásmódot, a tapasztalatba ágyazott képesség fejlesztést, a feldolgozási módszerek sokféleségét. A túlméretezett műveltségi tartalmakkal szemben a használható ismereteket, és információkat helyezzük előterbe. A gyermeki személyiségfejlődést kiemelten kezeljük.

Célunk:

A gyermekek egyéni képességeinek megfelelő sokoldalú, harmonikus személyiség kibontakoztatása, tevékenységeken keresztül, érzelem gazdag óvodai légkörben. Az eltérő fejlődésű gyermekekre, kiemelt figyelmet fordítunk.

Az óvodai nevelés feladata az óvodás korú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- Egészséges életmód kialakítása, prevenciós feladatok ellátása, külső szakemberek bevonásával.
- Érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés és szocializáció biztosítása.
- Értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása.

- Anyanyelvi nevelés.
- Hátrányos helyzetű gyermek differenciált fejlesztése, egyéni bánásmóddal az esélyegyenlőség megteremtése.
- Az óvodáskorú gyermek fejlődésének, és nevelésének optimális feltételeinek biztosítása a tehetséggondozás figyelembevételével.
- Közvetetten segítjük az iskolai beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését.
- Pedagógiai tevékenységrendszerünk és tárgyi környezetünk segíti a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását.
- Az integráció lehetőségeinek megteremtése.

AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA

Célunk: Testileg, lelkileg egészséges, kiegyensúlyozott gyermekek nevelése, egészséges életvitel igényének, testi fejlődésének elősegítése, egészségkultúrájuk kialakítása. Váljanak képessé testi szükségleteik önálló kielégítésére.

Feladataink:

- A gyermekek gondozása, testi szükségleteinek, mozgás igényének kielégítése.
- Az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés különösen a magas cukor tartalmú ételek, italok, a magas só- és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, fogmosás, öltözködés, a pihenés, betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásrendszerének kialakítása a differenciált életritmus figyelembevételével.
- A gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
- Mozgásos tevékenységek, séták, kirándulások szervezése.
- Mozgáskultúrájuk és egészség megóvásuk érdekében láb- és testtartásjavító torna tartása.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

- A gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, környezettudatos magatartás megalapozása (szelektív hulladékgyűjtés, természetvédelem).
- Együttműködés az óvoda védőnőjével- speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

Kialakítandó és rögzítendő szokások

Táplálkozási szokások:

- Megfelelő mennyiségű folyadék biztosítása a nap bármely szakaszában.
- Kulturált étkezési szokások biztosítása:
 - esztétikus, alkalomhoz illő teríték,
 - helyes, korcsoportnak megfelelő evőeszköz használat,
 - nyugodt étkezés,
 - étkezés közbeni helyes viselkedés.
- Segédkezés, majd önálló munkavégzés (naposi és önkiszolgáló munka).

Higiénés szokások:

- Étkezések előtt és után, egyéb szennyező tevékenységek alkalmával használják a mosdót, ügyeljenek ruhájuk tisztaságára.
- Környezeti higiéné: allergén anyagokat kiszűrjük, felületeket napi rendszerességgel tisztántartjuk.
- A betegségek megelőzése érdekében higiéniai szokásokat alakítunk ki.
- Az időjárásnak megfelelő öltözködésre neveljük gyermekeinket.

Mozgás:

- Szabad levegőn való tartózkodás
- Tornaterem kihasználása
- A mozgásfejlesztő játékok használata
- Mindennapos mozgás
- Mozgásos játékok szervezése
- Séták, kirándulások szervezése

Alvás, pihenés:

- Nyugalom, csend, és jó levegő biztosítása
- A gyermekek gerincét egyenesen tartó ágyak használata
- Alvókák, otthoni alvást segítő játékok beengedése kiscsoportban, a befogadás segítése.

Levegőzés:

- Délelőtt és délután is sok időt töltenek a gyerekek a szabadban.
- Szabadban történő tevékenységek szervezése (élő társasjátékok, testnevelési játékok, művészeti tevékenységek).

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Válgják a gyermekek szokásává a rendszeres, gondos, önálló tisztálkodás igénye.
- Szilárduljon meg az étkezés közbeni kulturált magatartás.
- Alakuljon ki az önállóság a vetkőzés és öltözködés területén.
- Törekedjenek környezetük esztétikus kialakítására, vigyázzanak rendjére és tisztaságára.
- Válgják a gyermekek szükségletévé a rendszeres gyümölcs és zöldség fogyasztás.

- Ismerjék meg a környezetünket és egészségünket károsító, ártalmas hatásokat (média, alkohol, dohányzás, drog).

A program kiegészítése az Egészségfejlesztési Program, melyet mellékletben csatolunk.

AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS

Mindennapi pedagógiai tapasztalataink igazolják, hogy az azonos életkorú gyerekeknél is eltérések vannak személyiségük fejlettsége között. Az egyén boldogulása függ attól, hogy rendelkezik-e az önelemzés, önértékelés és az önfejlesztés képességével.

Nevelőmunkánkban fontos, hogy mennyire tudjuk engedni és elfogadni a gyermekek önálló törekvéseit. Hol vannak az ésszerű korlátok, amelyen túl a gyermek már sérti a csoport többi tagjának érdekeit.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus és az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be.

Célunk:

A szűkebb és a tágabb környezetükben eligazodó, önérvényesítő, egészséges önbizalommal rendelkező, kapcsolatokat kialakító, együttműködő és alkalmazkodó gyermekek nevelése.

Feladataink:

- Óvodába lépés előtt családlátogatás szervezése a felvételt nyert gyerekeknél, hogy megismerjenek minket, mert fontos, hogy a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező hatások érijék.
- Bensőséges, családi, kiegyensúlyozott, szeretettelgi légkör biztosítása.
- A gyermekek beilleszkedésének segítése az óvodapedagógus és a dajka gondoskodó, szeretetteljes magatartásával. Kapcsolatukat pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

- Neveljük gyerekeinket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.
- Pontos, körülhatárolható szokás és normarendszer kialakítása, mely növeli a gyermekek biztonságérzetét.
- A szocializáció szempontjából meghatározó közös élményre épülő, közös tevékenységek gyakorlása, a gyermekek erkölcsi tulajdonságainak (mint pl.: az együttérzés, segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának, (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának) megalapozása.
- A természet szépségeire való rácsodálkozás, az emberi környezetben megmutatkozó jóra, szépre, tiszteletre és becsületre való hajlam kialakítása.
- A gyermekekben megfelelő önfegyelem, önbizalom, önértékelés kialakítása.
- A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, érzékszervi, értelmi vagy mozgássérült, elhanyagolt, valamint a kiemelkedő képességű gyermekek nevelése megfelelő az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberek közreműködésével, együttműködésével, az esélyegyenlőség biztosításával.
- Egyéni fejlődési ütemük figyelembevételével szocializációjuk segítése.
- A gyermekek minél gazdagabb kapcsolatrendszerének kialakítása.
- A konfliktushelyzetek megfelelő kezelésének segítésére, mentálhigiénés és drámajátékok alkalmazása.
- A magyarság, a magyar nép kultúrájával, és hagyományaival való ismerkedés. Építve a gyermek nyitottságára, hozzá segítjük a gyermekeket, hogy megismerjék a szűkebb és tágabb környezetüket, amely a nemzeti identitás tudat, keresztény kulturális értékek, hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mind azok megbecsülésére.
- Társas kapcsolatok nyomon követése és szociometriai felmérés készítése, értékelése, feladatok kijelölése (középső és nagycsoportos korú gyermekeknél).

- Az én-tudat – önkifejező - önérvényesítő törekvések fejlesztésével együtt kell a gyermek szociális érzékenységét fejleszteni.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- A gyermekek aktívan vesznek részt a közös tevékenységekben.
- Fogadják el az egyes tevékenységek által megkívánt magatartási formákat.
- Viselkedjenek tisztelettel a felnőttekkel és társaikkal szemben.
- Bizalommal forduljanak a velük foglalkozó felnőttekhez.
- Alakuljon ki szabálytudatuk és vállalják tetteik következményeit.
- Társas kapcsolataikban egyszerű konfliktusaikat legyenek képesek megoldani.
- Élményeiket és gondolataikat egyre könnyebben és árnyaltabban, választékosabban fogalmazzák meg, hogy ezáltal alkalmassá váljanak a másokkal való együttműködésre, értsék meg és tartsák tiszteletben társaik közötti különbözőségeket.

AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

Az anyanyelvi nevelés valamennyi óvodai tevékenységforma keretében megvalósul, mert a nevelés eszközeinek, és a gyermeki tevékenységrendszernek is tartalmát képezi.

Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása – beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel – az óvodai nevelőtevékenységünk egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére kiemelt figyelmet fordítunk.

Az óvodai nevelésünk a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára – mint életkori sajátosságra –, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Az értelmi nevelésünk további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás – alkotóképesség – fejlesztése. Fontos feladatunk valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

Változatos formában, komplex módon, sok beszélgetéssel, játékkal, a spontán helyzeteket is kihasználva gazdagítjuk, kreatívabbá formáljuk óvodásaink kifejezőkészségét, szókincsét, verbális alkotó készségét.

Célunk:

Olyan gyerekek nevelése, akik szabad önkifejezésre képesek, meg tudják fogalmazni élményeiket, tapasztalataikat, kialakul tanulási vágyuk, képességük, kreatív személyiségük.

Az életkoruknak megfelelő beszédészleléssel, beszédmegértéssel, kifejezőkészséggel rendelkezzenek.

Feladataink:

- A gyermekek értelmi képességeinek fejlesztése / érzékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezet, képzelet, figyelem, akarat, gondolkodás /.
- Szabad önkifejezés, közlési vágy, kapcsolatteremtési készség elősegítése.
- A gyermekek kommunikációs, metakommunikációs képességének fejlesztése.
- Szókincsbővítés, alapozó funkciók megteremtése.
- Anyanyelvi játékok alkalmazása.
- Beszédszervek ügyesítésének, fejlesztésének lehetősége (pl.: nyelv, arcizom tornáztatása, ajakgyakorlatok, nyelvgyakorlatok, légzésgyakorlatok).
- Sokoldalú tapasztalatszerzés lehetőségeinek biztosítása.
- Mindennapos mesehallgatás biztosítása, bábszínház, könyvtár, színvonalas előadások látogatása.
- Differenciált, egyéni képességek szerinti fejlesztés.

A gyermek számára biztonságos, ingergazdag környezetet teremtünk, ahol lehetőséget biztosítunk, hogy kibeszélje magát. Az óvónő kérdéskultúrájával beszédre, gondolkodásra készíti a gyermekeket. Kérdéseire folyamatosan választ kap, szabad önkifejezési vágyát érvényesítheti. Körültekintő odafigyeléssel további beszélgetésre ösztönözzük a gyerekeket. Spontán és tervezett helyzetek (beszélgető kör, önálló mesemondás) kialakításával segítjük gondolatainak kifejezését. Pozitív mintaadással és szabályközvetítéssel (javítgatás elkerülésével) fejlesztjük beszédkultúrájukat.

A beszédfejlődésben lemaradt gyermekek fejlesztését szakképzett logopédus végzi.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Beszédük jól érthető, mondataikban jelennek meg a főnevek, igék, melléknevek, számnevek.
- Megfelelő tempóban, hangnemben, hangsúllyal beszéljenek kifejezve érzelmeiket, gondolataikat.
- Beszédükben jelennek meg az elvont fogalmak, és az ok-okozati összefüggéseket jelölő szavak.
- Mutassanak érdeklődést az új, és ismeretlen kifejezések iránt.
- A könyveket szívesen nézegessék, meséljenek a képekről, élményeiket képi ábrázolásban jelenítsék meg.
- Alakuljon ki nyelvi fejlettségük, írás, olvasás iránti érdeklődésük.

IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI I.

SZEMÉLYI FELTÉTELEK

Változó világunkban a pedagógus személyisége megkívánja a komplex, rugalmas látásmódot, így az új dolgok iránti elfogadáshoz a bátor, kezdeményező, kipróbáló, új iránt fogékony személyiség megléte szükséges. A nevelőmunka középpontjában a gyermek áll, kulcsszereplő az óvodapedagógus, akinek elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermekeink számára. Személyisége, viselkedése, szakmaisága fontos feltétele az óvodai nevelésünknek. A gyermek szeretetszükségletét kielégíti, mellyel számára biztonságérzetet nyújt. Megértő, türelmes, érzelmileg elfogadó partneri szerepet töltünk be az együttnevelésben. Követelményünk és elvárásunk, hogy

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

előítéletektől mentesen közeledjünk a különböző kultúrájú családokhoz, szokások, hagyományok megismerése. Figyelembe vesszük a gyermeki esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód biztosításának követelményét. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztéséhez speciálisan képzett szakemberek közreműködését vesszük igénybe.

A dajkákat, a pedagógiai asszisztenseket és a bölcsődei dajkát a pedagógiai munka közvetlen segítőjének tekintjük, ők is a gyermekeket nevelő felnőttek, akik éppúgy, mint az óvodapedagógusok, csecsemő és kisgyermeknevelő magatartásukkal, teljes lényükkel, beszédstílusukkal, öltözködésükkel példát mutatnak, hatást gyakorolnak a kisgyermekre.

Az EFOP 3.1.5. Projektben az intézményünk részére biztosított pedagógiai asszisztens széleskörű szakmai ismeretekkel folyamatos támogatást nyújt a pedagógusoknak, a gyermekekkel közvetlenül találkozik, aktív szerepet vállal a lassabban haladó, egyéni segítséget igénylő gyermekek támogatásában, segítésében, a különbözőség elfogadtatásában (személyes példaadás).

Nevelőmunkánk során a dajkák, pedagógiai asszisztensek és az óvodapedagógusok, a csecsemő és kisgyermeknevelő tevékenységét összehangoltá kell tennünk. Ahhoz, hogy a nevelési folyamatban a dajkák, pedagógiai asszisztensek közvetlenül és tevékenyen részt vegyenek, elsősorban arra van szükség, hogy megfelelő szinten tájékoztatva legyenek az óvoda és az adott óvodapedagógusok nevelési elképzeléseiről, módszereiről. A pedagógiai programnak megfelelően kell tevékenykedniük. Az együttműködés, a munkamegosztás tudatos folyamat. A nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkája elengedhetetlen a feladataink megvalósításához.

Mivel intézményünkben nemzeti kisebbséghez tartozó gyermekeket is nevelünk (magyar nyelven), így dolgozóink feladata megvalósítani a nemzetiségi óvodai nevelés célkitűzéseit és lehetőséget teremtünk, hogy a gyermekek megismerjék egymás kultúráját (anyanyelvét).

Évek óta fontosnak tartjuk az önképzést, és a továbbképzést. Irányultságát a szakmai elvárásoknak, partneri igényeknek megfelelően határozzuk meg.

TÁRGYI FELTÉTELEK

Az óvoda rendelkezik a program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. Épületét, udvarát, berendezéseit oly módon alakítjuk ki, hogy szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét. Megfeleljen testméreteinek, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését, és tegye lehetővé mozgás és játék igényük kielégítését. Évről évre bővítjük eszközfelszerelésünket anyagi lehetőségeinkhez mérten.

- EFOP 3.1.5 papír- írószer csomaggal támogatja minden csoport gyermekeinek tevékenységét.
- ERASMUS + KA 229 uniós program a hagyományőrző tevékenységek és kulturális rendezvények megvalósításához szükséges komplex támogatást biztosít.
- Bozsik program - keretében a nagycsoportos korú gyermekek szervezett sportfoglalkozáson vesznek részt, ahol változatos eszközökkel fejlődik mozgáskultúrájuk.
- Gyerekesély program - minden műveltségi területre kiterjedő, változatos, interaktív programok szervezésével és lebonyolításával színesíti a gyermekek mindennapjait, különös tekintettel a hátránykompenzációra, esélyegyenlítésre, tehetséggondozásra.
- Internet hozzáférés az intézményen belül megoldódott, ugyanakkor IKT eszközök beszerzésére lenne szükség csoportonként (laptop, tablet, nyomtató, fénymásoló, bluetooth hangszóró)
- A gyermekeket élénk, vidám harmóniát árasztó színekkel, anyagokkal, formákkal igyekszünk körülvenni. A tárgyi felszereléseket, amelyeket a gyermekek használnak számukra hozzáférhető módon helyezük el.

Nyitott polcrendszer áll a gyermekek rendelkezésére csoportonként, hiszen egyéni ötleteit csak akkor tudja megvalósítani a gyermek, ha az eszközök adottak és elérhetőek, bármikor használhatóak. A kész munkák szemléltetésére lehetőséget biztosítunk. Nagyméretű munkaasztalon lehetővé válik a barkácsolás, festés, vágás, ragasztás stb.

A fa udvari játékok nem csak a játékszerep betöltésére, a mindennapos mozgás eszközeként is használhatóak. Fejlesztésre, felújításra, bővítésre szorulnak.

Tompa út

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Egy régi stabil épületben működik a központi óvoda, ahol különböző átalakítások után indult be az óvodai nevelés. 2008-ban ÉMOP-2007-4.2.2 pályázat keretein belül megvalósult az épület komplex akadálymentesítése. 2010-ben a LEKI-a/ÉM/2009/525-ös pályázat: a decentralizált helyi önkormányzati fejlesztési támogatási programok keretén belül benyújtott pályázatnak köszönhetően megvalósult az épület infrastrukturális felújítása.

Helyiségek funkciója	Száma	Felszereltsége
Csoportszobák Mozgáskorlátozott csoportszoba	4+1	A program megvalósításához szükséges eszközök, tárgyak, indukciós erősítő
Fejlesztőszoba, sószoza	1	Gyermekasztal, gyermekszék, só téglafal, só homokozó, játékok
Orvosi szoba	1	Szükséges felszereltséggel
Irodahelyiségek	2	Számítógép, nyomtató, telefon, fax, internet hozzáférés, fénymásoló, projektor, laptop
Öltözők	4	Öltöző szekrények
Mosdók	4	Gyermekméretű WC és mosdókagyló mozgáskorlátozott WC, zuhanytálca
Felnőtt öltöző	1	Öltöző és cipőszekrény
	1	Felnőtt méretű WC és mosdókagyló

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Felnőtt mosdó		
Tálaló-mosókonyha	1	Konyhai tároló és találó szekrény, mosogató, mosógép
Tálaló konyha és hozzátartozó helyiségek	1	HACCP közétkeztetési minőségbiztosítási rendszernek megfelelő berendezés
Játék és egyéb tároló helyiségek	2	Udvari játékok, kerékpárok, fejlesztő játékok eszközök, jelmezek
Udvar	1	Mozgásfejlesztő játékok, füves- és térkövezett játszóterület

Bölcsőde

A TOP-1.4.1-16-BO1-2017-00032 számú, a „Gyermejkölési alapellátásokhoz való hozzáférés javítása - bölcsőde kialakítása Putnokon” nevű projekt kivitelezése által épült meg a Móricz úti telephelyen az új két csoportos bölcsőde, mely 2x 12, 0-3 éves korú kisgyermek bölcsődei ellátásához nyújt teret. A bölcsőde önálló intézmény, de épülete egységet alkot az óvoda már korábbi épületegyüttesével, és az óvoda területén került kialakításra. Tartozik hozzá elkülönített udvar, burkolt terasz.

A helyiségek funkciója	Száma	Felszereltsége
Bölcsődei csoportszoba	2	Az épület jellegének megfelelő bútorzat, berendezési tárgyak
Tálaló konyha	1	Konyhai bútorzat, felszerelések
Textil raktár	2	Bútorzat, textíliák
Játék raktár	3	Játékok, eszközök

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Vezetői iroda	1	Bútorzat, IKT eszközök
Gondozónői szoba	1	Asztalok, székek
Felnőtt öltöző	1	Bútorzat
Átadó helyiség	2	Öltöző szekrények, padok
Mosdó, WC	2	Tisztálkodáshoz használatos bútorzat, eszközök
Felnőtt étkező	1	Bútorzat
Orvosi szoba	1	Vizsgáló ágy, kis szekrény
Ételhulladék tároló	1	
Gázkazán tároló	1	Gázkazán
Hulladéktároló	1	

Móricz Zsigmond út

Az óvoda 1981-ben épült. Helyiségei, kialakítása megfelel a korszerű óvodapedagógiának. 2009 tavaszán került megvalósításra a telephely már meglévő épületének infrastrukturális fejlesztése és kapacitás bővítése (egy csoportszoba, egy tornaszoba).

2011-ben realizálódott telephely funkcióbővítése eszközfejlesztése teljes akadálymentesítése az ÉMOP-2009-4.3.1/A pályázat keretén belül. Kialakításra került 3 tágas csoportszoba, gyermeköltöző, vizesblokkok, orvosi szoba, elkülönítő, raktár, felnőtt öltöző helyiség, valamint egy felnőtt mozgáskorlátozott WC kézmosóval.

2018 tavaszán pályázatnak köszönhetően a régi épület rész nyeregtetővel, a bölcsőde felőli bejárat elötetővel gazdagodott. A csatornázásnak köszönhetően megoldódott a csapadékvíz elvezetés, megszűntek a beázások.

Helyiségek funkciója	Száma	Felszereltsége
Csoportszobák, mozgáskorlátozott csoportszoba	7+1	A program megvalósításához szükséges eszközök, tárgyak, indukciós erősítő

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Fejlesztőszoba	1	SNI, BTMN-es gyermekek fejlesztéséhez szükséges eszközök
Orvosi szoba	1	Szükséges felszereltséggel
Elkülönítő	1	Szükséges felszereltséggel
Nevelői szoba	1	Célszerű berendezéssel
Irodahelyiségek	2	Számítógép, nyomtató, telefon, internet hozzáférés, szakkönyvek
Tornaszoba	1	Tornaszerek, mozgásfejlesztő eszközök
Öltözők	7	Öltöző szekrények
Mosdók	7	Gyermekméretű WC, mozgáskorlátozott WC, mosdó kagyló, zuhanytálca
Felnőtt öltöző	1	Öltöző szekrények, zuhanyzó
Felnőtt mosdó WC	5	Felnőtt méretű WC és mosdókagyló, felnőtt mozgás korlátozott WC
Teakonyha	1	Kávéfőző, mikrohullámú sütő, hűtőszekrény
Tálaló konyha és hozzátartozó helyiségek	1	HACCP közétkeztetési minőségbiztosítási rendszernek megfelelő berendezés
Tisztítószer raktár	2	Tisztítószerek, eszközök
Szertár	3	Foglalkozásokhoz szükséges eszközök, díszletek, jelmezek
Játéktároló helyiség	1	Homokozó játékok, udvari játékok
Udvar	4	Homokozó, mozgásfejlesztő játékok, füves játszóterület

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Keleméri tagóvoda

Az óvoda egy Putnokhoz közeli kistelepülésen található. A községre jellemző a hátrányos helyzetű infrastruktúra a munkanélküliség a roma kisebbség aránylag nagy száma. 2012. szeptember 1-től az intézmény a Putnoki Soldos Emília Óvoda tagintézményeként működik. Az óvoda alapellátása továbbra is a községi önkormányzat feladata. A helyi konyha megszűnt, a gyermekek ételmezése Putnokról történik. Az óvoda épülete 1974-ben épült, amelyben részleges felújítások történtek. Korszerűsítették a fűtési rendszert, hőszigetelt nyílászárók kerültek beszerelésre, illetve külső szigetelést és homlokzatfestést is végeztek. Udvar burkolata térkő burkolatot kapott. Új játszóudvar lett kialakítva. Az óvoda területét nagyon szép fakerítés védi. IKT eszközök beszerzésére lenne szükség. (internet, laptop, projektor)

Helyiségek funkciója	Száma	Felszereltsége
Csoportszoba	1	A program megvalósításához szükséges eszközök, tárgyak
Mosdó	1	Gyermekméretű WC és mosdó
Iroda	1	Számítógép, telefon
Gazdasági iroda	1	Telefon
Szertár	1	Foglalkozáshoz szükséges eszközök
Tálalókonyha és hozzá tartozó helyiségek	1	HACCP közétkeztetési minőségbiztosítási rendszernek megfelelő berendezés
Felnőtt öltöző	1	Öltöző szekrények
Felnőtt mosdó	2	Felnőtt méretű WC, mosdókagyló
Pince	1	Udvari játékok

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Udvar	1	Füves játszóterület, homokozó
-------	---	----------------------------------

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirendünk és a hetirendünk biztosítja a feltételeket, amelyeket a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósítunk meg. A napirendünk igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. Törekszünk arra, hogy a rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtsenek a gyermekeknek.

Az óvodai nevelésünk tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott tevékenység központú pedagógiai programunk alapján és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében valósul meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepet tulajdonítunk. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást végző munkatársakkal.

IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI II.

HETIREND

A hetirend a folyamatosságot, a rendszerességet, a nyugodt légkört teremti meg az óvodai csoportban. A hetirend és a napirend biztosítja a szokásrendszer segítségével a gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődését, és lehetőséget nyújt az óvodások napi életének megszervezéséhez, melyet az egész nap folyamán óvodapedagógus irányít. Figyelünk arra, hogy minél rugalmasabb és alkalmazkodóbb hetirendet állítsunk össze. Jusson idő a gyermeki tevékenységek, ötletek és javaslatok meghallgatására, kipróbálására vagy közös megvitatására. A rugalmasság a helyzethez való alkalmazkodást segíti elő, hogy a hetirend a gyermek életének észrevétlen szabályozója legyen.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Szabadon dönthetünk abban a kérdésben, hogy a komplexitás keretében mely tevékenységeket és szervezeti formákat választjuk a gyermekek fejlesztése érdekében az egyes napok folyamán. A hetirend életkortól függően naponta biztosítja a tervezett és rendszeres mozgásfejlesztést. A keret és az időtartam változó, szervezhető kezdeményezett vagy kötött formában. Mozgásfejlesztő szabályjátékokat a mindennapos mozgás keretein belül a gyerekek részképességeinek fejlesztésére törekedve szervezünk.

A felajánlott, választható műveltségtartalmat, integráló tevékenységet úgy alakítjuk, hogy naponta folyamatosan legyen lehetőség a művészeti tevékenységekre, amelyek a szabad játék keretein belül szervezhetők.

NAPIREND

A jó napirendet a folyamatosság és rugalmasság jellemzi. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét. A napi- és hetirendet a gyermekcsoportjaink óvodapedagógusai tervezik.

A nevelés céltudatos megtervezése során alakítjuk ki a gyermekek életrendjét, időbeosztását.

A napirend biztosítja a gyermekek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott óvodai környezet megteremtését. Lehetővé teszi a szabad levegőn való tartózkodást, a szokásrendszer kialakítását, a gyermeki tevékenység szabad kibontakoztatását. A gyermek fejlődését biztosító feltételek az együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg, melyet a csoport fejlettségi szintjének megfelelően tervezünk. A napirenden belül a legtöbb időt a játék kapja. Mindez biztonságot jelent a gyermek számára. A napirend igazodik a célokat szolgáló feladatokhoz, figyelembe veszi egy-egy csoport szokásait és igényeit.

Székhely Óvoda, Telephely Óvoda

Időkeret	Tevékenységek
6.00-7.30	Gyülekezés, játék összevont csoportban
7.30-9.30	Játék a csoportban, játékból kezdeményezett komplex tevékenységek megszervezése, mindennapos mozgás
9.30-9.40	Gondozási feladatok

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

9.40-10.00	Tízórai
10.00-11.30	Játék a csoportban illetve szabadban, játékból kezdeményezett komplex tevékenységek megszervezése, szabadidős tevékenységek
11.30-12.00	Gondozási feladatok
12.00-13.00	Ebéd
13.00-14.30	Mese, zenehallgatás, pihenő idő
14.30-14.45	Ébresztés, gondozási feladatok
14.45-15.10	Uzsonna
15.10-15.30	Játék, egyéni fejlesztések, szabadon választott tevékenységek
15.30-17.00	Játék, szabadon választott tevékenység összevont csoportban hazamenetelig

Kelemér Tagóvoda

Időkeret	Tevékenységek
7.00-8.00	Gyülekezés, játék
8.00-9.30	Játék a csoportban illetve szabadban, játékból kezdeményezett komplex tevékenységek megszervezése, mindennapos mozgás
9.30-10.00	Gondozási feladatok, tízórai
10.00-10.45	Játék a csoportban illetve szabadban, játékból kezdeményezett komplex tevékenységek megszervezése
10.45-11.45	Szabadidős tevékenységek a szabadban vagy a csoportszobában
11.45-12.30	Ebéd, gondozási feladatok
12.30-14.30	Mese, zenehallgatás, pihenő idő
14.30-15.00	Ébresztés, gondozási feladatok, uzsonna

AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

A CSALÁD

Az óvodai és családi nevelés összhangjának megteremtése érdekében kiemelt feladatunk a családokkal való együttműködés, a megfelelő kapcsolatok kialakítása, felkutatása és mélyítése. Az ehhez szükséges kölcsönös bizalom elvét minden esetben betartjuk. Fontos ehhez a kapcsolat megfelelő kiépítése és kölcsönös ápolása. A hatékonyabb nevelés érdekében fontos és az együttnevelés szempontjából meghatározó jelentőségű, hogy megismerjük a gyermekek családját, otthoni környezetüket, élettörténetüket, fejlődési jellemzőiket.

A pedagógusainktól elvárás, hogy ismerjék azokat a kihívásokat, szerepelvárásokat, amelyekkel napjainkban a kisgyermekes szülők szembesülnek. Ezek figyelembevételével előítélet mentes, elfogadó attitűddel, nyitott, partneri kommunikációra képesen alakítsák a szülőkkel való kapcsolatukat, támogassák őket gyermekeik nevelésében, a szülői szerepben való helytállásukban, segítsék elő, bátorítsák a családok bevonódását az intézmény életébe.

A gyermekek eredményes fejlesztése érdekében a családot rendszerként értelmezzük, építünk a szülők bevonására, aktív részvételére. Támogató környezetet nyújtunk a szülők gyermeknevelési kompetenciáinak erősítéséhez, a szülői reziliencia fejlesztéséhez, valamint a segítő szolgáltatások igénybevételéhez.

Segítő szolgáltatások:

- családi napok, gyermekközösségi napok tartása
- szakemberek által történő előadások szervezése. A szakemberek bevonása törekvéseinkbe olyan védőfaktor, amely a családközpontú munkánkat eredményesebbé teheti. Akiknek a hasznos, gondolatébresztő tanácsai segíthetik a szülőket egy egészségtudatosabb szemléletformálásban, megfelelő nevelési stratégiák alkalmazásában a gyermekük érdekében, hogy könnyebben tudjanak megbirkózni azokkal a feladatokkal, amelyekkel támogathatják gyermekeik további fejlődését. Ők olyan lehetőségeket, értékeket tudnak a családok felé kommunikálni, amellyel erősítik a későbbi jó kapcsolatot a szülőkkel, továbbá elősegíthetik a szülők bevonását a gyermekeik érdekében tett közös törekvésekbe.

Az óvodai és a családi nevelés egységének megteremtésére, nevelőpartneri viszony kialakítására és működtetésére törekszünk.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Az óvoda és család harmonikus kapcsolatának megteremtése a gyerekek fejlődése érdekében nélkülözhetetlen.

Alapelveink:

- A nevelésben az Óvoda ismerje el a család elsődlegességét, meghatározó szerepét.
- Odafordulást, segítő szándékot érezzen mindenkor.
- A kapcsolat épüljön kölcsönös tapintatra, innovatív törekvéseinket is a családok méltóságát, elsődleges nevelési szerepét tiszteletben tartva kezdeményezzük.

Célunk a családokkal való együttműködés terén:

- a gyermekek fejlődésében a folytonosság biztosítása,
- a gyermek személyiségének megismerése,
- a családok megismerése a gyermek fejlesztéséhez,
- folyamatos kétoldalú kommunikáció, melyet számos módon elősegít az intézmény, igazodva a család jellegzetességeihez,
- a feladatok egységes értelmezése,
- együttműködés és az ismeretek, információk cseréje,
- a gyermekneveléshez nyújtandó segítségadás koordinálása,
- a kölcsönös bizalom megteremtése, a szülők aktív közreműködésre inspirálása, a saját gyermekeik óvodai nevelése terén
- az együttműködés szabályainak betartása
- a közös célok megvalósítása a gyermekek harmonikus személyiségfejlesztése érdekében

Kapcsolattartás formái:

- Szülői értekezletek témamegjelöléssel, (vendégelőadókkal-szakemberekkel) szülői igény alapján
- SZM értekezletek
- Családlátogatás, a család jobb megismerése, az anamnézis érdekében

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

- Fogadóórák- tájékoztatás a gyermek fejlődéséről
- Nyíltnapok
- Szülők bevonása óvodai rendezvényekbe
- ünnepek
- kirándulások
- hagyományápolás
- szüreti mulatság
- alapítványi bál
- gyermekközösségi napok (pl. családi egészségnap, sport nap)
- Az óvoda épületének és udvarának szépítése
- Folyamatos információnyújtás – napi megbeszélés, étrend kiírás, faliújság

Óvodánkban **gyermekalapítvány** működik. Ez anyagi és szellemi forrást jelent az óvoda számára. Elősegíti a belső demokrácia formálódását, felerősíti mindkét fél gyermekek iránt érzett, vállalt felelősségét, amelyet igyekszünk kihasználni az óvoda és az idejáró kisgyermekek érdekében.

A szülőkkel való napi kapcsolat jelzi az óvoda nyitottságát, de lehetőséget biztosítunk a szülőknek az óvodai életbe való betekintésre a nyíltnapok alkalmával. A nyílt légkör egyrészt megnyugtatja a szülőket, hisz látják, hogy jó kezekben van a gyermekük, másrészt reális képet kapnak a gyermekek fejlődéséről.

Iskola

Intézményünkben, fokozott figyelmet szánunk az iskolai élethez szükséges alapképességek megerősítésére, figyelembe véve az egyéni eltéréseket és fejlődési potenciálokat. Az óvoda és az iskolák vezetőinek kölcsönös megállapodása alapján „beiskolázási programsorozatot” szervezünk, amelynek során a gyermekeknek, a szülőknek és az óvodapedagógusoknak is lehetőségük nyílik betekinteni az iskolában folyó nevelői, oktatói munkába, emellett alkalom kínálkozik a tanító személyének megismerésére is.

A gyermekhez illesztett iskolakezdet, a kudarcok megelőzését szolgálják a pedagógiai programunkban azok a speciális, pedagógusokra vonatkozó feladat-meghatározások is, amelyek általános hatókörű szabályozóként érvényesek az intézmény teljes nevelőtestületére. Ezek az alábbiakban foglalhatók össze:

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

- tanítói hospitálások az óvodában, nyíltnapok alkalmával
- óvodapedagógusok látogatása az iskolában;
- tanítók bemutatkozása az óvodai összevont szülői értekezleten;
- összevont szülői értekezlet megtartása a leendő elsősök szüleinek;
- októberben az átvezető időszak tapasztalatainak megbeszélése (az óvónők és a tanítók körében)
- az iskola életének, épületének, az ott dolgozó felnőttek munkájának megismertetése az iskolába kerülő gyerekekkel, (iskolahívogató rendezvények)

Az átmenetet közvetlenül meghatározó további fontosnak ítélt alapelveink, melyet az iskolai tanítókkal együttműködve kívánunk megvalósítani:

- az elfogadó légkör, a kellemes, esztétikus környezet megteremtése;
- a gyermek szükségleteire figyelő szokásrend kialakítása;
- az életkori sajátosságok és az egyéni különbségek figyelembevétele a követelmények támasztásában, a tanulás tervezésében és irányításában;
- a beilleszkedés segítése, egyéni átvezetés;
- a biztonságot nyújtó személyhez kötődés elősegítése;
- az érdekes, élményszerű tanítás (fokozatosságra, egyéni bánásmódra épülő, egyéni képességeket figyelembe vevő differenciálás);
- az önálló munkavégzés algoritmusának elsajátíttatása;
- nyugodt tanulási feltételek és haladási tempó kialakítása;
- odafigyelés az egészséges terhelésre;
- folyamatos ellenőrzés, fejlesztő értékelés, önértékelés;
- segítségnyújtás a lemaradások, hátrányok kompenzálásához;
- partneri együttműködés a szülőkkel.

Az intézményes nevelés második lépcsőfoka a kisiskoláskor, amely napjainkban kiemelt figyelmet kap az óvodából iskolába történő átmenetet érintve.

A település iskoláival – Serényi László Általános Iskola, Péczeli József Általános és Alapfokú Művészeti Iskola – folyamatos kapcsolatot ápolunk.

Az iskolák alsós nevelői és az igazgatói bemutatják intézményeiket a leendő első osztályosok szüleinek. Az iskolákban szervezett nyílt napokra, és rendezvényekre rendszeresen ellátogatunk a nagycsoportosokkal (iskolakóstoló, iskolahívogató rendezvények). Az

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

együtműködési formák erősítésére, intézményi, intézményközi műhelyek működtetésére, intézményi átmenetet segítő programok kidolgozására.

Fontos, hogy segítsük a zökkenőmentes átmenetet. Kapcsolatunkat jellemzi a kölcsönös nyitottság, bizalom, együtműködés és tisztelet egymás munkája iránt. Igyekszünk nevelési törekvéseink összehangolására, az óvoda-iskola átmenet komplex (mérésen és nyomon követésen alapuló) differenciált pedagógiai program támogatására.

Törekszünk a tanköteles kort elérő gyermekek közül az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget el nem érő gyermekek esetében beavatkozásra, a sikeres iskolai tovább haladásukat megalapozó készségek, képességek, attitűdök fejlődésével.

Kapcsolattartás formái:

- Az óvodapedagógusok tájékoztatást adnak a gyermek fejlődéséről, annak üteméről várható alkalmazkodási nehézségeiről, ha igénylik a tanítók.
- Részt veszünk a gyerekekkel a város általános iskoláinak programjain, természetesen az óvodások életkori sajátosságait figyelembe véve (iskolakóstoló, rajzpályázatok, óralátogatások, városi rendezvényeken való közös részvétel).
- Kölcsönös látogatásokkal, tapasztalatcserékkel erősítjük kapcsolatunkat az iskola nevelőivel.

A fenntartó

Folyamatosság, rendszeresség és kölcsönösség jellemzi a kapcsolatot, amely biztosítja az óvodánk zavartalan jó színvonalon való működését.

Szeretnénk, ha az intézményünkben folyó szakmai munkával megismerkednének, ezért rendezvényeinkre, tanácskozásainkra hívjuk és várjuk őket.

Az együtműködés formái:

- Kölcsönös tájékoztatás, egyéni személyes megbeszélések
- Értekezletek, tanácskozások
- Részvétel az óvodai rendezvényeken
- Az óvodások részvétele a városi rendezvényeken (Gömör Expo).

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

- Óvodai dokumentumok jóváhagyatása / Pedagógiai Program, Munkaterv / különös tekintettel azok olyan módosításaira, melyek anyagi többletet jelentenek.

Óvodaorvos

Évente elvégzi a nagycsoportos korú gyermekek kötelező iskolaérettségi egészségügyi vizsgálatát, a testi fejlettség és az egészségügyi állapot alapján megállapítja az iskolára való alkalmasságot és javasolja az iskolai élet megkezdését.

Védőnők

Rendszeresen látogatják óvodánkat, elvégzik a tisztasági higiénés ellenőrzéseket (tisztálkodás, ápoltság, fejtetvesség)

Pedagógiai Szakszolgálat

A Putnoki járásban, tankerületben kialakított Pedagógiai Szakszolgálat az alábbi területeken nyújt segítséget:

- Óvodapszichológiai ellátás
- Kiemelten tehetséges gyermekek gondozása
- Gyógypedagógiai tanácsadás
- Gyógytestnevelés
- Korai fejlesztés és gondozás
- Fejlesztő nevelés
- Tanulási képességet vizsgáló és szakértői és rehabilitációs tevékenység
- Nevelési tanácsadás
- Logopédiai ellátás
- Konduktív pedagógiai ellátás

2020. januárjától minden gyermeknek kötelező az iskolai élet elkezdése, aki augusztus 31-ig betölti a hatodik életévét. Az Oktatási Hivatal dönt a gyermek iskola kezdéséről, a szülő kérelme alapján, ha szeretné, hogy a gyermeke még további egy évet maradjon az óvodába, és ezt a gyermek képességbeli lemaradása indokolja.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Célszerűnek tartjuk, hogy a szakszolgálat szakemberei lehetőségükhöz képest a gyermeket a saját csoportjában nézzék meg, mert a gyermek magatartási és beilleszkedési zavarai ott mutatkoznak meg.

Kapcsolattartásunk célja, hogy az óvodai nevelést kiegészítve az együttműködés minél hatékonyabb, eredményesebb támogatása érdekében a gyermek célirányos fejlesztése realizálódjon.

Ennek érdekében végzik a részképeség zavarok szűrését, ill. a logopédiai vizsgálatot, és az eredmények tükrében javaslatot tesznek a fejlesztési területekre. Szükség esetén logopédiai terápiát javasolnak. Fejlesztőpedagógusai a részképeség zavarokkal küzdők pedagógiai fejlesztését végzik. A logopédus helyben valósítja meg a logopédiai fejlesztést. Gyermekpszichológus, gyógytestnevelő heti rendszerességgel látja el a fejlesztést.

Megyei Pedagógiai Intézet és Szakértői Rehabilitációs Bizottság

- Szakmai segítséget nyújt, továbbképzéseket szervez
- A Pedagógiai Szakszolgálat hatáskörét meghaladó szakértői vizsgálatokat elvégez, és megállapításokat tesz a beazonosításra, és az érintett gyermekek fejlesztésére vonatkozóan

Családsegítő és Gyermekjóléti Szakszolgálat

A gyermekvédelemmel kapcsolatos feladataink elvégzésének alapfeltétele az együttműködés, hisz segítséget, támogatást remélhetünk a gyermekek érdekeinek képviselőiben. Közös kutatjuk fel az óvoda és tanköteles gyermekeket. Az óvoda által problémásnak ítélt családok gyermekeit, a családgondozók alapellátásba veszik, rendszeresen látogatják és a látogatáson a tapasztalatokról beszámolnak intézményünknek.

Jelzőrendszeri beszámolókat készítünk, közös értekezleteken veszünk részt. Esetlegesen közösen teszünk lépéseket a gyermekek védelembe vételére indokolt esetben.

Közművelődési intézmények

Kapcsolatunkat a település adta meglévő lehetőségek határozzák meg. Könyvtár, múzeum, galéria, művelődési ház, tornacsarnok lehetőségeit hasznosítjuk az óvoda nevelési feladatainak megvalósulásában, a gyerekek látókörének szélesítésében, valamint tágabb

lakókörnyezetük megismerésében. Az átadásra kerülő új tanuszoda lehetőségét is ki kívánjuk használni a jövőben, gyermekeink úszásoktatására.

Figyelünk arra, milyen programokkal színesíthető, fejleszthető az óvodai élet s igyekszünk a szülőket is az értéket közvetítő programok felé orientálni. Biztosítunk lehetőséget, hogy nem csak a putnoki színházi előadásokra látogassanak el óvodásaink, hanem arra is, hogy előadó művészeket hívjunk az óvodába, hogy lehetőségük nyíljon újszerű élmények átélésére is.

Óvodánk ünnepeit is igyekszünk színesíteni általuk (pl.: mikulás, farsang, gyermeknap), a Holló László Galéria és a Gömöri Múzeum gyermekeknek szóló kiállításainak is látogatói vagyunk.

V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

JÁTÉK

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék – szabad-képzettársításokat követő szabad játékfolyamat – a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékában tagolja. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé.

A játék legyen az öröm és élmény forrása az érzelmi hatások feldolgozásának lehetősége.

A játék komplex tevékenységforrás, melyet tudatosan felhasználunk a nevelés folyamatában céljaink eléréséhez. A játék, mint domináns tevékenység magában hordja a másik két tevékenység elemeit is (munka, tanulás). Motívuma az öröm, a bánat, a kaland feszültsége, az erő próbálgatása, az önkifejezés és kommunikáció igénye. Olyan körülményeket teremtünk, amelyben a gyermekek fogalomalkotása fejlődik, a magyaros mondatalkotást, és a szóbeli kapcsolatteremtés lehetőségét biztosítjuk.

Gyermekeink szükségletei, érdekei és igényei szem előtt tartásával törekszünk arra, hogy játéktevékenység közben jól érezze magát.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Gyermekeink a játékban kiélhetik, kipróbálhatják, feldolgozhatják és gyakorolhatják az életben előforduló szituációkat, élményeiket. Ugyanakkor megoldási módot kapnak bizonyos élethelyzetekben való viselkedésre, megnyugodhatnak, kiélhetik szorongásaikat, problémáikat és feldolgozhatják kellemes és kellemetlen élményeiket.

A játékhoz szükséges feltételek:

A játékhoz megfelelő helyre és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, eszközökre, játékszerekre van szükség. Az óvodánk és az óvodapedagógusaink feladata, hogy megfelelő csoportlégkört, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítson a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus játékokhoz, konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz.

A nyugodt, derűs játékhoz szükséges feltételeket folyamatosan biztosítjuk a gyermekek számára:

- Hely
- Idő
- Eszköz
- Tapasztalatszerzés, élmények.

A csoportokban vannak kialakított állandó játékhelyek, amelyek a gyermeki igénytől függően mobilizálhatóak. A játéktémák megválasztásánál, kialakításánál nagymértékben és rugalmasan a gyermeki ötletekre alapozunk.

A játék színtere nem szűkül le a csoportszobára, igyekszünk minél több lehetőséget megragadni az udvaron való tartózkodásra, a szabad levegőn történő tevékenykedésekre.

Itt közvetlen kapcsolatba kerülnek a gyerekek a különböző anyagokkal (víz, homok, kavics, ágak). Formálhatják azokat, tevékenykedhetnek velük, felhasználhatják játékigényüknek, ötleteiknek megfelelően.

Minden játékhoz biztosítjuk a szükséges eszközöket. A gyermekek számára hozzáférhető helyen, átlátható rendszerben helyezük el a játékszereket. Olyan szokásrendszert alakítunk ki, amelyben a gyermekek az eszközöket önállóan használják és helyezik vissza a helyükre.

Ezáltal alakítjuk igényességüket.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

A kisgyermek első valódi játszótársa a családban, az óvodában is a felnőtt – a szülő és az óvodapedagógus. Az óvodapedagógus utánoszható mintát ad a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítőtő, kezdeményezőtő lesz, ha a játékfolyamat elakad. Az óvodapedagógus jelenléte teszi lehetővé a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását is.

Az óvodánkban előtérbe helyezzük a szabadjáték túlsúlyának érvényesülését. Törekszünk a játék kiemelt jelentőségének megőrzésére az óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenységszervezésében.

A pedagógusok, a pedagógiai munkát segítő munkatársak, és a szülők feladata, hogy a gyermekeknek a szabad játékhoz való jogát biztosítsa.

Szükséges a folyamatos megerősítés, segítségadás, a konfliktusok feloldásának segítése, és az eszközök biztosítása. A gyermekek szabad játéka leggyakrabban közösségi játék, de tisztelnünk kell az egyedül játszókat. A szabad játékba csak az adott gyermek és szituáció ismeretében avatkozhatunk be.

Játékformák:

- Gyakorló játékok
- Konstruktív játék
- Szimbolikus játékok (színlelő, szerep, fantáziajáték, bábozás, dramatizálás, alkotójátékok, barkácsolás)
- Szerepjáték
- Szabályjáték

Kiscsoportban a gyakorló játék a legjellemzőbb, de nagy hangsúlyt kapnak a szimbolikus játékok, melyek fokozatos bővítésével érhetjük el a nagycsoportosok által kedvelt szerep- és szabály játékok kialakulását.

A pedagógus által kezdeményezett játék:

Gondoskodunk az adott feltételek, körülmények biztosításáról, rugalmasan kezeljük és korosztálytól függően, a gyerekekkel határozzuk meg:

- a célt,
- a témák, a helyek alternatíváit,
- a felhasználható eszközök többségét,

- a szabályokat.

A gyermek szabadon választ:

- a részvételben,
- a felkínált szerepben,
- a játékszituáció elfogadásában,
- a játék idejében,
- játszótársat.

A kezdeményezett játékokban együtt játszunk a gyermekekkel. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együtt játszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el.

Játéksegítő módszereink szituációtól függőek. A gyermekek nyugodt játéka esetén, vagy ha érezhető, hogy a gyermekek problémamegoldóak, az óvónő irányítása legyen játékot követő, szemlélő, hagyja a gyermekeket cselekedni. A játéktémához kapcsolódva – ha szükség van rá – az óvónő legyen játékkezdeményező, modellt nyújtó. Ebben támogató, ösztönző, engedő és elfogadó játszótárs. Segíti azok játékát, akik ötletszegények, kevésbé kreatívak.

Szükségszerűen avatkozunk be a játékba, például, ha a gyermekek veszélyeztetik egymás testi épségét, vagy ha agresszívak egymással, szóbeli kommunikációjuk nem megfelelő.

A nevelés folyamatában nemcsak közvetlenül és indirektnél irányítunk, hanem magatartási mintát is nyújtunk. Fontos, hogy mit és hogyan mondunk, hogyan viselkedünk, öltözködünk.

Programunk teljes egészében a játéktevékenység köreire épül, megkülönböztetve a szabad játék tevékenységeit, és az óvónő által felajánlott tevékenységeket, melyek a szervezettebb játékos tanulást jelentik, és tervszerűen előkészítettek, és felajánlottak.

Az önmagában is élményt jelentő játék alapozza meg a hatékony tanulást.

VERSELÉS, MESÉLÉS

A többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak.

A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese – képi és konkrét formában- esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel– feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat.

A mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A tárgyi világot is megelevenítő, átlelkesítő szemléletmódja, és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.

A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotban eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája.

A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.

Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodva a népi-, népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi- a klasszikus és kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

Számunkra a mese a csend szigete. Pihentet, szórakoztat, táplálja a képzeletet, segít az élményfeldolgozásában. A mesék gerincét a népmesék adják, de az igényes modern, kortárs és klasszikus mesék is helyet kapnak az anyaggyűjtésünkben. Fontosnak tartjuk, hogy a mesét többször meghallgatva különböző módszerekkel, eszközökkel dolgozzuk fel, mert ez erősíti a gyermekekben a mese pozitív személyiségfejlesztő hatását.

A nap folyamán többször, de legalább két alkalommal hallgassanak mesét a gyerekek.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Lehetőséget teremtünk az önálló szöveg és mesemondásra.

A tevékenység, ismeretszerzés tartalma:

- A befogadás ideje alatt is szívesen, örömmel veszi a felnőtt ölbeli játékait (höcöggetők, ringatók)
- Figyelmesen hallgatja az óvónő vagy társai meséjét, bábozását, majd önállóan is kezdeményez mesemondást
- Gyakorolja a színházi, bábszínházi előadás alatti viselkedést
- A nap folyamán szívesen nézeget könyveket, megismerkedik a könyvtárral és a helyes könyvhasználattal
- A neki tetsző szövegű, ritmusú verseket megtanulja
- A kedvenc meséket, verseket önállóan elmondja és dramatizálja

A kisgyermek életkori sajátosságaiból adódóan versgyűjteményeinkben a rövid, tömör, színekkel teli verseket szedjük csokorba. A játékos mozgással összekapcsolt mondókázás, verselés átszövi a gyermekek mindennapjait. Fontosnak tartjuk, hogy a családban is meséljenek, mondókázzanak, verseljenek a gyermekeknek. Az óvodáskorúak irodalmi nevelésében a csupa ritmus, csupa játék, a gyermeki szemléletet sugárzó alkotásoknak van helye.

A dramatizálás, bábozás formálja a gyermekek alkotó fantáziáját. Aktív és passzív szókincsüket folyamatosan alakítjuk és gazdagítjuk.

Irodalmi élményeik hatására fejlődnek érzelmeik, értelmi képességeik, és erkölcsük.

Esetenként pályázaton meghirdetett dramatikus versenyeken szerepelnek tehetséges óvodásaink.

Könyvtárba, színházba és bábszínházba járunk a gyermekekkel, bízva abban, hogy kultúradelvelő felnőttekké válnak (Városi Könyvtár).

ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC

A zenei nevelésnek a gyermek egész lényét át kell hatnia. Óvodánkban a zenei felkészítés kiegészül az óvodai hagyományápolás- népszokások körével.

Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (az egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.

Az ének-zene komplexen kapcsolódik a külső világ tevékeny megismeréséhez. A megismert dalanyag sokirányú nevelő hatása mellett jól szolgálja a valóság hangulati elemeinek megéreztetését. A zenei nevelés a mesékkel, versekkel és az anyanyelvi neveléssel van a legszorosabb kapcsolatban. A mondókák, a dalok szövegének hanglejtését, ritmusát pontosan követik a gyermekdalok. Az új szavak a szókincset bővítik, a mozgással egybekötött cselekvések a szavak pontos megértését segítik.

A magyar zenei nevelés szilárd alapja a közös éneklés. Fontos, hogy a gyermekek felszabadultan énekeljenek. A környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés, örömet jelentenek a gyermekeknek, közben fejlődik esztétikai fogékonyságuk, zenei ízlésük, magatartási kultúrájuk és mindennapi tevékenységüknek részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

A tevékenység, ismeretszerzés tartalma:

- Szabadidőben és a foglalkozásokon szívesen énekel, mondókázik, játssza a már megismert dalos játékokat
- Megfigyeli a környezetben hallható zörejeket, hangokat, finomabb hangszíneket
- Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét
- Az óvodapedagógus segítségével egyszerűbb hangszereket készít, és azokat megszólaltatva mondókázik, énekel
- Csoportosan és egyénileg tisztán énekel

- Társaihoz igazodva esztétikusan, szépen mozog együtt a dallammal
- Egyszerű játékos táncmozgásokat végez
- Térformákat alakít ki segítséggel majd önállóan is.

Zenehallgatás alkalmával lehetőségünk van arra, hogy hangszeres zenei élményt nyújtsunk, alkalmanként más népek kultúrájából származó dalokat, zenei alkotásokat ismertessünk meg a gyermekekkel.

A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is.

Mindig az adott csoport fejlettségi szintjét figyelembe véve döntünk arról, hogy milyen formában valósítjuk meg a zenei nevelés feladatait.

RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

Az óvodapedagógusaink az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, változatos eszközöket biztosítanak.

Maga a tevékenység, s ennek öröme a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek tér-forma és szín képzeletének gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

Az óvodapedagógusaink feladata megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival, hogy megteremtsék az optimális feltételeket az ábrázolási tevékenységekhez.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Vizuális eszközeink felhasználásával állandó lehetőséget biztosítunk élményeik, gondolataik különböző technikákkal történő kifejezésére.

A tevékenység, ismeretszerzés tartalma:

- Saját élményeit, környezetének eseményeit, verseket, meséket, dalokat, elképzelt szereplőket képileg-plasztikailag kifejezi
- Játékhoz, dramatizáláshoz, bábozáshoz, társai szülei megajándékozásához környezete szebbé tételéhez eszközöket készít
- Rajzzal, festéssel és egyéb technikákkal szívesen készít képeket, kompozíciókat önállóan és közösen is
- Szívesen mintáz képlékeny anyagokból, különböző figurákat, formákat
- Az óvónő segítségével gyakorolja a térbeli építést a teremben, és az udvaron. Ehhez sokféle anyagot használ, közben térbeli tapasztalatokat szerez
- Kirándulások, séták során gyűjtött terméseket, anyagokat felhasználja ábrázoló tevékenységében
- Felfedezi környezetében a szépet, gyönyörködik egy-egy műalkotásban

Technikák	Eszközök és tevékenységek
Mintázás	Homok, agyag, lisztgyurma, gyúrt tészta
Rajzolás	Zsírkréta, ceruza, filctoll
Festés	Nyomdázás, kézzel festés, szivacsfestés, vízfestés, tempera, textil, selyem, üvegfestés
Papírmunkák	Origami, tépés, vágás, ragasztás, mozaikkészítés, negatív képkészítés, árnykép
Kézimunka	Varrás, fonás, szövés, fűzés

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Segítséget nyújtunk egyéni elképzeléseik érvényesítéséhez, önkifejezésükhöz. Szem-kéz koordinációjukat, finom motorikus képességüket változatos formában fejlesztjük. Olyan élményeket biztosítunk, amelyek segítik önkifejezési vágyukat, alkotó kedvüket. Felfedeztetjük a gyermekekkel környezetük szépségeit. Spontán alkotókedvükre építünk, ebből bontakoztatjuk ki a vizuális esztétikai alkotóképességüket, kerülve a siettetést. Példát mutatunk a gyermekeknek. A csoportszobában az eszközök elérhetőek a gyermekek számára.

A nap bármely szakában rajzolhatnak, mintázhatnak, kézimunkázhatnak és barkácsolhatnak. Szövünk rongyból, formálunk agyagból, fonunk csuhéból, vesszöből. Bemutatjuk a műalkotásokat, a népművészeti tárgyakat, akár eredeti, akár reprodukció formájában.

Az elkészült műveket kiállítjuk a folyosón elhelyezett falújságon, közösségi rendezvényeken. Az aktuális témának megfelelően a legszebb gyermekmunkákkal díszítjük az óvoda folyosóit.

Az óvodásoknak kiírt rajzpályázatokra a gyermekek munkáit rendszeresen elküldjük, a tehetségeket bátorítjuk. A tevékenység közben a gyerekek felszabadultan beszélgethetnek, értékelhetik egymás, és saját munkáikat, énekelhetnek, verselhetnek, mondókázhatnak.

MOZGÁS

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal igyekszünk elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.

A mozgás a gyermekek legtermészetesebb megnyilvánulási formája. A konkrét mozgásos tapasztalatok beépülésével gazdagítjuk a szókincsüket, az elvont gondolkodást, és a keresztcsatornák fejlődését segítjük a mozgásformák megnevezésével. Világos, konkrét értékeléssel a pozitív énképet alakítjuk.

Rendszeres mozgással, egyéni fejlettségi szintjüknek megfelelő mozgásos játékokkal, és feladatokkal biztosítjuk a gyermekek egészséges életmódjának kialakulását. A mozgásos tapasztalatokból gyökerezethetőek az értelmi műveletek, - egyben az önmagukról kialakított testséma is. A finommotorika fejlesztésén keresztül több struktúrát is kedvezően

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

befolyásolhatunk, - lateralitás, testdimenziók, térpercepció alakulását is. A mozgás szocializációs hatása a következőkben mutatkozik meg:

A sikeresen elvégzett mozgásos feladat növeli a hatékonyság / kompetencia / érzését, a mozgás feletti kontroll az én-kontrollt erősíti, a mozgásos feladatok kivitelezésére fordított összpontosítás a figyelemkoncentráció a kitartás, az erőfeszítésekre való képességet fokozza.

A társakkal végzett együttmozgás konkrét tapasztalatokat hordoz a gyermek én-határának a másik észlelésének megtanulásához, végső soron a kooperáció kialakulásához.

A tevékenység, ismeretszerzés tartalma:

- Szívesen és örömmel vesz részt mindenféle mozgásos tevékenységben
- Gimnasztikai gyakorlatokat végez
- Egyensúly gyakorlatokat végez
- A természetes mozgásokat beépíti játékába (ugrás, járás, futás, dobás, stb.)
- Testnevelési játékokat, szabály játékokat játszik
- Bátran és szabadon használja a teremben és az udvaron biztosított mozgásfejlesztő eszközöket
- Természetes módon és irányok változtatásával jár
- Természetes módon kötetlenül fut
- Különböző mászásokat és ugrásokat végez
- Guruló átfordulásokat végez különböző kiinduló helyzetből (terpesz, zárt, guggoló, páros bukfenc)
- Különböző dobásokat gyakorol (kétkézes, alsó, felső)
- Labdagyakorlatokat hajt végre meghatározott gyakorlatokkal (labdavezetés, járás, futás, lassú, gyors iram mellett).

A mozgás fejlesztésének területei:

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.

Lehetőség van a nagycsoportosok számára heti egy alkalommal a gyógytorna illetve úszás oktatásra, amelyeket a Pedagógiai Szakszolgálat munkatársa lát el térítésmentesen.

A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A BOZSIK program keretén belül ovi focin vehetnek részt a gyermekek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére.

A spontán – a játékokban, azon belül a szabad játékokban – megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget biztosítunk. Törekszünk a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

Szabad játék kereteiben végzett mozgásos játékok

Mivel a gyermekek mozgásigénye eltérő, fontos, hogy az aktívabb mozgást és a nyugodtabb tevékenységet kedvelő gyermekek is megtanulják az egymáshoz való alkalmazkodást. A célunk az, hogy minden gyermek megtalálja a fejlettségének, érdeklődésének, temperamentumának legmegfelelőbb tevékenységet.

Fontos, hogy felkeltsük, fenntartsuk a gyermekek mozgáskedvét, megszerettessük a mozgást.

Lényeges a motiváció, a körülmények megteremtése, szabályok kialakítása, a pozitív megerősítés. Ezeknek megfelelően biztosítjuk a megfelelő helyet és eszközöket a mozgásos tevékenységekhez mind a csoportszobában, a tornateremben. Időjárástól függően a lehető legtöbb időt töltjük a szabadban.

Az eszközök és tevékenységek kiválasztásánál szem előtt tartjuk a gyermekek életkorát, fejlettségi szintjét és a csoport összetételét.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

3–4 éveseknél a természetes nagymozgások fejlődését kívánjuk segíteni. A csúszáshoz, bújáshoz, mászáshoz szükséges eszközöket biztosítjuk a csoportszobában, illetve lehetőséget adunk az asztalok alatti bújócskázáshoz.

4–5 éves korban nagyobb hangsúlyt kap a szem-kéz, szem-láb koordináció és az egyensúlyérzék fejlesztése. A koordináció fejlesztését szolgálják a célba dobó játékok, kugli, ugróiskola, ugrókötelezés, barkácsoló tevékenység is. Az egyensúly fejlesztésére a szabad játékban a különböző hinták, libikókák, a füles labda, a lépegető alkalmasak.

5–6–7 éves korban a finommotorika fejlesztésére kell a legnagyobb hangsúlyt fektetni. A játékban nagyon sok lehetőség nyílik ennek spontán fejlesztésére, például az ábrázolási technikák gyakorlása során, tépés, vágás, varrás, gyöngyfüzés vagy legózás, konstruálás stb.

Meggyőződésünk, hogy a kellemes légkörben, jól szervezett mozgásos tevékenységekben a gyermek örömmel vesz részt.

Mindennapos mozgásos tevékenység

Rendszeresen szervezzük a tornateremben, a csoportszobában, jó idő esetén, az udvaron. Minden nap lehetőséget biztosítunk arra, hogy az épület és az udvar adottságának figyelembevételével, óvónői irányítás mellett aktívan kielégítsék mozgásigényüket a gyermekek.

A mozgásos tevékenységek során teremtünk alkalmat speciális gyakorlatok beiktatásával a testi deformitások megelőzésére is /lábboltozat erősítés, gerinctorna /.

A játékot, a játékosságot alapvető eszközként értelmezzük és alkalmazzuk a testnevelésben.

A mozgásos tevékenység a napirend fontos része, mely a gyerekek fejlettségétől függően változó időtartamú.

Megalapozzuk azt az igényt, hogy rendszeresen mozogni jó és szükséges. Középpontban a mozgásos játékok állnak, melyek aktív pihenést jelentenek a gyermekeknek. Kiegészülnek a járás, futó és gimnasztikai gyakorlatokkal.

Teremben, öltözőben az óvoda egész területén biztosítunk lehetőséget a mozgásra.

Törekszünk arra, hogy minél többet tartózkodjunk a szabad levegőn, ahol a legjobban ki lehet használni a mozgásos játékok kooperatív, fejlesztő hatásait.

A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

„A természet anyai simogatása nélkül nem alakulhat ki egészséges személyiség. A mi feladatunk, hogy megtervezzük azokat az alkalmakat, amelyek során a gyermek rácsodálkozhat a természet szépségeire, összhangjára, tapasztalhatja a kölcsönös előnyöket s maga is tehet azért, hogy kellemes környezetben éljen.” C. Freinet

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti – emberi - tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. Ez hozzájárul a környezettudatos magatartás kialakulásához. A gyermek miközben felfedezi környezetét olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, a szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, a családi és tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét és védelmét. A gyermek nyitottságára építve segítjük elő, hogy a gyermek tudjon rácsodálkozni a természetben és az emberi környezetben megmutakozó jóra, szépre, tisztelje és becsülje azt. Ismerje szűkebb és tágabb környezetét, mely a szülőföldhöz való kötődés alapja. Az óvodapedagógusaink feladata, hogy tegyék lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítsanak elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Segítsék elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzenek hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.

A tevékenység, ismeretszerzés tartalma:

- Nevezzék meg az emberi test részeit
- Tudatosodjon bennük a testápolás szükségessége
- Ismerjék meg az érzékszervek funkcióit, védelmét, ápolását
- Figyeljék meg a napszakokat, az évszakokat és a természet változásait
- Szerezzenek tapasztalatokat az időjárás és az öltözködés összefüggéseiről

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

- Különböző időszakokban figyeljék a fákat, bokrokat és környezetük növényeit
- Hajtassanak virágot, ágot, csíráztassanak magokat
- Ismerkedjenek meg néhány növényvel, zöldséggel
- Csoportosítsák a megismert állatokat
- Vegyenek részt az óvodai környezet formálásában
- Beszélgessenek a családról, játszanak családjátékot
- Figyeljék meg a felnőttek munkáját, jelenítsenek meg ismert foglalkozásokat
- Tájékozódjanak az óvoda környékén, látogassanak el közeli intézményekbe
- Gyakorolják a helyes közlekedést, hasonlítsák össze a közlekedési eszközöket
- Figyeljék meg a megkülönböztetett jelzésű járműveket
- Hasonlítsák a szárazföldi, légi, vízi közlekedést

Óvodánk kalendárium

Október 04.	Állatok világnapja Vadon élő állatok, bogarak megismerése, hasznuk, fontosságuk.
Március 22.	Víz világnapja A víz fontosságának tudatosítása, élhetünk e víz nélkül? Takarékoskodjunk a vízzel!
Április 22.	Föld napja Szép környezet kialakítása, értékeink megóvása. A tágabb környezetünk megismerése.
Május 10.	Madarak és fák napja
Június 5.	Környezetvédelmi világnap Élményszerző kirándulás csoportonként.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

--	--

Ünnepek, hagyományok, rendezvények:

A népi hagyományainkat aktuális, komplex módon jelenítjük meg a mindennapi tevékenységekben. Törekszünk az énekes, mondókás, dramatikus játékok hitelesebb, élményszerűbb átadására. Gyakran használunk jellegzetes népi hangszereket, zajt keltő eszközöket. Természetes és sokrétű módon alkalmazzuk óvodai életünkben népköltészeti értékeinket és népmese hagyományainkat.

Igénybe veszünk külső és belső segítséget a helyi hagyományok és népi motívumok feltárásában, alkalmazásában, az eredeti népszokást idéző tárgyak népviselet gyűjtésében, a gyermekélet ünnepeinek megszervezésében.

Szokások, hagyományok, rendezvények	Jelképek, programok
Családi nap	Őszi gyermekközösségi nap a szülők bevonásával
Idősek világnapja	Zenés műsor az idősek otthonában
Szüreti mulatság, Krumpli Fesztivál	Felvonulás, népi játékok, rövid zenés műsor
Nyílt napok	A szülők betekintése a csoportok életébe
Adventi hét, karácsonyi készülődés	Adventi koszorú, naptár készítése, Fenyőfadíszítés, mézeskalácssütés, ajándékkészítés
Óvodai mikulás ünnepség	Zenés előadás
Betlehemes műsor	A Serényi László Általános Iskolából érkező diákok műsora
Karácsony	Összevont csoportban közös ünneplés FEH-

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

	enként
Farsangi mulatság	Kiszebáb készítés, álarcok festése, jelmezes felvonulás
Gergely járás	A Péczeli József Általános és Művészeti Iskolából érkező gyermekek iskolába hívogató műsorának megtekintése
Március 15.	Zászlók, kokárdák készítése, elhelyezése a Petőfi szobornál
Nyílt napok	A szülők és a tanítónők betekintése a csoportok életébe
Húsvét	Tojásfestés, locsolkodás
Gömör Expo kiállítás és vásár	A város oktatási intézményeinek kulturális műsora
Iskolába hívogató Iskolakóstoló, Dúdoló- Szöszmötölő	A Serényi László Általános Iskola tornafelmérője Péczeli József ÁMK
Anyák napja az óvodában	Kétszemélyes kapcsolatban anya-gyermek vagy csoportonként nyilvánosan
Anyák napja	Anyák napi műsor a templomban és az idősek otthonában
Gyereknapi	Zenes műsor, vetélkedők, ügyességi feladatok, játszóház, ugrálóvár
Évzáró, ballagás	Csoportonként a tanév lezárása, a nagycsoportosok elbúcsúzása

Az év folyamán más aktuális rendezvényeken is részt veszünk a gyerekekkel, és figyelemmel kísérjük az óvodáknak kiírt pályázatokat. A csoportokban megünnepeljük a gyerekek név és születésnapját. Az iskolába készülő gyerekek szüleinek tájékoztató szülői értekezletet

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

szervezünk, ahová meghívjuk a körzetünkbe tartozó iskolák igazgatóit, leendő első osztályos tanítóit.

Matematikai ismeretszerzés

A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alak, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítéloképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségszemlélete.

A matematikai nevelés a külső világ megismerésének tevékeny része, az analízis-szintézis, konkretizálás, elvonatkoztatás, gondolkodási műveletek alkalmazásának gyakorlati lehetősége. A gyermekekkel a környező valóságot, a természet törvényszerűségeit és összefüggéseit ismertetjük meg. Megalapozzuk a logikus gondolkodást. Matematikai érdeklődésüket folyamatosan kielégítjük, élményeket, eszközöket biztosítunk a tapasztalatszerzéshez.

Szemléletüket úgy formáljuk, hogy gondolkodási műveleteik, készségeik, képességeik, fejlődjenek.

A tevékenység, ismeretszerzés tartalma:

- Tárgyak, személyek, halmazok összehasonlítása, szétválogatása, sorba rendezése tulajdonság szerint
- Készítsenek sorozatokat mennyiségi tulajdonság szerint
- Halmazok elemeit párosítsák
- Szerezzenek tapasztalatokat a geometria körében
- Mozogjanak tükör előtt
- Hasonlítsanak össze építményeket geometriai tulajdonságok szerint
- Végezzenek összeméréseket magasság, hosszúság, szélesség, vastagság, bőség, űrtartalom, terület szerint

- Tájékozódjanak térben és síkban, irányokat tudjanak azonosítani és megkülönböztetni

A gyermekek által kezdeményezett játék kínálta lehetőségekben folyamatosan figyeljük ötleteiket, alakítjuk gondolkodásmódjukat. A matematikai nyelv használatával példát adunk a gyerekeknek, amellyel konkrét tapasztalataik megfogalmazására biztatjuk őket. Biztosítjuk a választás lehetőségét a különböző játéktevékenységekben, amelyekben lehetőséget adunk az önálló gondolkodásra, szabályalkotásra. Tudatosan figyelünk arra, hogy a gyermekek találjanak megoldásokat egy-egy számukra problémát jelentő helyzetben. A differenciált fejlesztést mikro csoportos foglalkozás keretein belül valósítjuk meg.

A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

Óvodánkban a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. Óvodapedagógusaink a tanulást támogató környezet megteremtése során építenek a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

A játék és a tanulás teljes mértékben összekapcsolódik óvodáskorban. Az óvodást a tanulásban természetes kíváncsisága, érdeklődése motiválja. A gyermekek természetes helyzetekben, tevékenységeken keresztül játékosan szereznek ismereteket. A gyermeket tevékenységi vágya ösztönzi a tapasztalatszerzésre, a cselekvésre és közben minden pillanatban újabb és újabb felfedezéseket tesz. Felhasználja már meglévő ismereteit, kreatív megoldásokat keres, így a gyermek önmagához képest fejlődik. Folyamatosan és fokozatosan várja az együttműködést, feladattartást és az irányíthatóságot.

A tevékenységekben integrálódik a képességfejlesztés, rendeződnek a műveltségtartalmak, ismeretek. A tanulási folyamatban érzelmeket közvetítünk, az érzelmek bátor kinyilvánítására motiváljuk a gyermekeket. Az interaktív közös együttléttel, szövegértés, szövegalkotás megalapozásával fejlesztjük kompetenciáikat.

Az ismeretszerzés-tanulás óvodánkban, komplex formában történik. Ezek lehetséges formái:

- szokások alakítása, utánzással modellkövetés, viselkedés és magatartásformák fejlesztése,
- spontán, játékos tapasztalatszerzés,
- játékos cselekvésen alapuló tanulás,
- gyermeki kérdésekre-válaszokra kíváncsiságra épülő ismeretszerzés,
- az óvodapedagógus által irányított tapasztalatszerzés, megfigyelés, felfedezés,
- gyakorlati problémamegoldás fejlesztése.

Mindig tartalmaz választási lehetőséget, amely a gyermek egyéni érdeklődésére épít, és lehetőséget ad a szabad önkifejezésre. Személyre szabott, pozitív értékeléssel segítjük a gyerekek személyiségének kibontakozását.

A különböző motiváló hatásokat megfelelő módon használjuk ki a gyermeki önfejlődés inspirálására. Támogatjuk az eltérő szükségletű gyermekeket az eltérő tanulási stílusok érvényesülésében.

Így biztosítjuk az óvoda-iskola átmenet megkönnyítését, a differenciálást, az érzelmi légkört, a játék elsődlegességét.

MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység – az önkiszolgálás, a segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény- és állatgondozás.

Az óvodás korú gyermek óvodai életében a munka jellegű tevékenységek, a kooperatív tanulási formán keresztül fontos szerepet kapnak.

A gyermekek aktív részvételével, és érdeklődésével a munka jellegű tevékenységekben kreatívan fejlesztjük a gyermekek együttműködési készségét.

A munkavégzéshez szükséges attitűdök, képességek, készségek kialakítása (kitartás, önállóság, felelősség, céltudatosság) tevékenységeken keresztül történik.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Az egyes munkafajtákat fokozatosan vezetjük be, ezzel biztosítjuk a munka állandóságát és folytonosságát. Fontos, hogy a gyerekek a munka jellegű tevékenységeket, önként, örömmel végezzék, és a munkafolyamat segítse a problémamegoldás, feldolgozás útját. A munka jellegű tevékenység a közösségi kapcsolatok és kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája. Feladatunk, hogy a felelősi rendszer segítse a szervezési és összedolgozási folyamatokban a tevékenységek kontrollálását. A tevékenységhez kapcsolódó, spontán beszédhelyzetekben megjelennek a különböző beszédformák (udvarias megszólítás, cselekvésre szólítás, utánzásra késztetés, kérdés, köszönés, dicséret verbális kifejezései), a munkavégzéssel kapcsolatos fogalmak. A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, differenciált, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

Önkiszolgáló munka

Az önkiszolgáló munka a gyermekek természetes, mindennapi szükségleteinek önálló kielégítését, valamint környezetünk rendjének megőrzését és helyreállítását jelenti. Az önálló testápolás, étkezés, öltözködés munkát jelent a gyermek számára, az önkiszolgálás során képességek, kialakult szokások adják az alapját a naposi munkának.

Önkiszolgáló munkák:

- öltözködés, vetkőzés
- testápolás, tisztálkodás
- étkezés

Naposi munka

A naposi munka közösségi megbízatás. A naposság feladattudatot feltételez. A naponta választott naposok feladatai lehetnek: az asztalterítő leterítése, az étkezéshez szükséges eszközök szétosztása, és egyéb csoportonkénti szokások (lásd. Csoportnapló). Óvjuk a naposokat attól, hogy egész nap készültségben legyenek.

Alkalomszerű munka

Arra törekszünk, hogy a gyerekek minél nagyobb önállóságra tegyenek szert, egyszerű feladatok adásával. Egy részük szabályosan ismétlődik, más részük esetleges.

Ezek lehetnek:

- teremrendezés,
- segítségnyújtás a felnőtteknek,
- megbízatások teljesítése,
- ajándékkészítés,
- segítségnyújtás a kisebbeknek, stb.

Felelősi munkák

- öltözőfelelős
- mosdófelelős

Feladatuk: a mosdó, az öltöző és a cipők rendjének ellenőrzése, illetve a gyermekek figyelmeztetése, ha hiányosságokat vesznek észre. Naponta választott tevékenység. Fontos, hogy mindenki részt vegyen benne.

Kerti munka

A kerti munka a gyermekeknek olyan közösségi jellegű tevékenysége, amely közben átélik munkájuk természetre gyakorolt hatását, megfigyelhetik azokat a változásokat és eredményeket, amelyek munkájuk során létrejönnek.

A gyerekek alkalomhoz és évszakokhoz kapcsolódóan végeznek kerti munkát. Ez is segíti a természet szeretetére, megóvására nevelést.

Évszakokhoz kapcsolódó munkák

- A környezeti témakörökhöz kapcsolódva kérjük őket különböző gyűjtő munkára
- Száraz gallyak felszedése, falevélseprés
- Csíráztatás, rügyezettetés
- Növények ültetése, gondozása, locsolása, stb.

Növény és állatgondozás:

Csoportjainkban található cserepes virág, akváriumok, melyek gondozásához a gyermekek is segítséget tudnak nyújtani, pl. a halak etetése, virágültetés, locsolás.

Feltételek megteremtése:

- Életkorukhoz mért munkalehetőség biztosítása.
- Nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megteremtése.
- Megfelelő eszközök biztosítása a munkafolyamat zökkenőmentes lefolyása érdekében.
- Minden olyan munka elvégzése, melyhez kedvük van a gyermekeknek, és az nem veszélyezteti testi épségüket.

VI. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

A fejlődés folyamat jellegű, amely a gyermek óvodába fogadásával kezdődik. A 3-7 éves életszakasz feladatainak megoldása az életkori és egyéni sajátosságokból kiindulva, a gyermekek ismeretében történik úgy, hogy előkészítik a következő életszakaszt. Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki, szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:

Testi (biológiai, szomatikus) érettség:

- A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

Lelki (pszichés) működések érettsége:

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

- A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus eltérésnek, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.
- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele.
- a cselekvő-, szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.

Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról, és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, születési helyét, idejét, szülei nevét, óvodáját, felismeri a napszakokat; ismeri, és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Szociális érettség:

- Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre, felnőttel és gyermektársaival.
- A szociálisan érett gyermek egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését.
- Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb szükség szerint kreatív elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.
- Célunk a tanulási zavarokat megelőző (preventív) támogató, minőségi és befogadó nevelés-oktatáshoz való hozzáférés folyamatos javítása, az oktatási egyenlőtlenségek csökkentéséhez szükséges hátránycsökkentő szerep eredményes megvalósítása.

A sajátos nevelési igényű gyermekek

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető el a megfelelő fejlettségi szint.

A sajátos nevelési igényű gyermekek intenzív megsegítésének, többirányú kezelésének, integrált óvodai nevelésének és differenciált beiskolázásának problémája az utóbbi időszakban egyre hangsúlyosabb kérdésként vetődik fel.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

A korai felismerés és fejlesztés gondolata a nemzetközi és hazai köztudatban egyre fokozottabban szerepet játszik, hatása a törvényi változásokban realizálódik.

A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésének felvállalásával kielégítjük a körzetünkben élő gyermekek szükségleteit.

VII. AZ INTÉZMÉNY INTEGRÁCIÓS FELADATA

AZ INTEGRÁCIÓS FELADATOK ÖSSZETEVŐI

Célunk:

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény szellemében a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek:

- Esélyegyenlőségének növelése,
- a hátrányok csökkentése,
- egyéni szükségleteinek megfelelő speciális fejlesztése,
- az iskolai életmódra és az életpálya-építésre való felkészítés.
- differenciált bánásmód alkalmazása
- szülői rezilienciára való törekvés

Feladatunk:

A valamilyen hátránnyal küzdő gyermekek számára speciális:

- személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató programok szervezése
- a gyermekek önbecsülésének, önértékelésének, én hatékonyság érzésének fejlesztése
- a társas kompetenciák esetében a tolerancia, a szolidaritás és az együttműködési képességek fejlesztése

Területei:

Az integrációs feladatunk tartalma kiterjed az óvodai nevelés mindazon területeire, amelyek kiemelkedő jelentőséggel bírnak a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, és a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődésének elősegítésében:

- szervezési feladatok,
- a nevelőtestület együttműködése,
- a pedagógiai munka, a pedagógiai kultúra megújítása, az innovációs hajlandóság erősítése
- a gyermekvédelemmel, az egészségügyi ellátással, szociális segítségnyújtással kapcsolatos feladatok,

- az intézmény partnerkapcsolatainak bővítése, az együttműködési formák erősítése,
- a gyermekek iskolába lépéséhez szükséges fejlettségi szint eléréséhez és a sikeres iskolai előrehaladás megalapozásának érdekében óvoda-általános iskola átmenet program kidolgozása és bővítése.
- a feladatellátási helyek sajátosságainak figyelembevételével a szülőkkal való kapcsolattartás formáinak bővítése
- szülői reziliencia fejlesztése (pl.: előadással egybekötött szülői értekezlettel, filmanyaggal)
- intézményi önértékelés, eredményesség.

VIII. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ ÉS EGYÉB ZAVAROKKAL KÜZDŐ GYERMEKEK INTEGRÁLT ÓVODAI NEVELÉSE

Óvodánk célja olyan feltételrendszer megteremtése és folyamatos biztosítása, amely figyelembe veszi a 3-7 éves SNI gyermekek életkori és egyéni sajátosságait és azok eltérő fejlődési ütemét, segíti beilleszkedésüket, képességeiket szakemberek segítségével fejleszti. Az óvodai élet megszervezésével, a naponta végzett csoportos és egyéni képességfejlesztő munkával, az érzelmi biztonság megteremtésével, a sokoldalú tapasztalatszerzéssel próbáljuk elérni, hogy a gyermekek óvodai fejlesztése sikeres legyen.

Az óvodai nevelés az SNI 3-7 éves korú gyermekek szociális életképességét (életre nevelését) minden későbbi fejlődés alapjaként kezeli. A pedagógiai célok és feladatok centrumába tudatosan az együttműködési és érintkezési képességek fejlesztését állítja, azaz kooperációra és kommunikációra kívánja képessé tenni óvodáskorban a gyermekeket a minél eredményesebb szocializáció érdekében. A kisgyermeknek ahhoz, hogy boldoguljon meg kell tanulnia beszélni, közlekedni, a környezetadta keretek között tevékenykedni, az eszközöket használni, a társakkal együttműködni, kooperálni, el kell lennie a mindennapi élet adta szerepeket, magatartásmintákat.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

A gyerekek fogadása

Az óvoda fogadja valamennyi a körzetbe tartozó sajátos nevelési igényű gyermeket. A gyerekek nevelése integráltan történik. Az óvoda felvállalja csoportonként egy-egy gyermek gyógypedagógiai-pszicho pedagógiai fejlesztését. Aki mozgásszervi vagy érzékszervi, enyhe értelmi vagy beszéd fogyatékkal élő, több fogyatékoság esetén halmozottan fogyatékos vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral küzd. Az óvodában egy gyógypedagógus, és két fejlesztő pedagógusi végzettséggel rendelkező óvodapedagógus dolgozik. A gyerekek további fejlesztéséhez szükséges fejlesztő szakembereket az utazó gyógypedagógusi rendszer, illetve a B-A-Z megyei Pedagógiai Szakszolgálat Putnoki tagintézménye biztosítja – a gyermek probléma profiljának megfelelően - pszichológust, vagy gyógytornászt, logopédust.

A gyermekeket lehetőség szerint a probléma profiljukra megfelelően kialakított csoportszobában helyezük el. Az óvoda rendelkezik két akadálymentesített csoportszobával, mosdóval a mozgásfogyatékosok, és két indukciós erősítővel ellátott csoportszobával a hallássérültek számára. A gyerekek fogadásánál, illetve elhelyezésénél mindenkor meghatározó a szakértői bizottság véleménye.

A sajátos nevelési igényű és egyéb zavarokkal küzdő gyermek fejlődéséhez nélkülözhetetlen gyógyyszer csak egyéni elbírálás szerint szakorvosi javaslat alapján adható.

A gyermekek szűrése

A tanulási nehézségre veszélyeztetettség gyanújának megállapítása a tanév elejei szűrésekkel történik.

A szűrések elvégzése legkorábban a gyermek 4. életévének betöltését követően történik, illetve a később felvételre kerülő gyerekek esetében 5. életévük betöltése után, illetve a még későbbben óvodába íratottak esetében azonnal.

A tanulási zavar veszélyeztetettségének szűrését minden esetben megelőzi a gyerekek testi és érzékszervi orvosi szűrése.

Az egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások órarendjének kialakítása:

- az óvoda napirendjének,
- a nevelőtestület aktuális létszámának,
- a fejlesztésre szoruló gyerekek létszámának,
- a gyerekek problémaprofiljának figyelembevételével történik.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Az SNI gyermekek óvodai nevelésének célja

A motiváltság folyamatos fenntartásával, az összes érzékszerv bevonásával a pozitív fejlődés elindítása. A nevelés hatására a sérülés arányában a sajátos nevelési igényű kisgyermeknél is fejlődnie kell az akaraterőnek, az önállóságra törekvésnek, az együttműködésnek, az alkalmazkodó képességnek.

A fejlődés viszont akkor lesz hatékony, ha a gyermekek biztonságban érzik magukat, ha környezetük elfogadja, megérti őket. A speciális nevelési szükségletekhez, életkori és érési sajátosságokhoz igazodó támasznyújtást és érzelmi biztonságot nyújtó közösség megteremtésére törekszünk, szem előtt tartva a tünetek változatosságát, az egyéni teherbíró képességet, a speciális nevelési szükségleteket, a harmonikus személyiségfejlesztést, a testi, szociális, értelmi érettség kialakításakor. A napirend során mindig csak annyi segítséget adunk a gyermekeknek, ami a további önálló cselekvések megvalósításához szükséges.

A SNI szerinti környezet kialakítása és a szükséges tárgyi feltételek és segédeszközök megléte biztosítja a célok megvalósítását.

Számunkra fontos a gyermeki személyiség tiszteletben tartása, hiszen minden gyermek eltérő személyiséggel rendelkezik. Ennek elfogadását és szeretettel, türelemmel történő pozitív irányú formálását mindig szem előtt tartjuk.

Szakembereink a tanulási képességeket meghatározó struktúrák fejlesztésénél a gyermeki érdeklődésre, a tapasztalatszerzésre és a mozgásra alapoznak. Megismerve a gyermekek egyéni adottságait, erre építve mindenkit önmagához mérten igyekszünk fejleszteni.

Az iskolai életmódra való felkészítés /5-7 éves korban/ egyéni és kiscsoportos, csoportos formában történik. Különös hangsúlyt kap az önkiszolgálás fejlesztés, az önállóság kialakítása.

A fejlesztés szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert minden esetben a gyermekek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg.

A gyermekek fejlesztése érdekében fontos a rendszeres, folyamatos kapcsolattartás a szülők és a fejlesztésben résztvevő szakemberek (óvodapedagógus, gyógypedagógus, konduktor, pszichológus, logopédus vagy egyéb nevelést, oktatást segítő szakember) között.

Az őszinte családi légkör a gyermekek fejlődését szolgáló együttműködést biztosít minden gyermek és felnőtt számára. Törekszünk a családközpontú gondoskodás megvalósítására, a szülők érzékenyítésével, illetve a szülői reziliencia fejlesztésével.

Célunk, hogy gyermekeink az óvodában:

- biztonságban érezzék magukat,
- a szülők tapasztalják a befogadó környezet pozitív hatását ennek következményeként, segítséget tudnak nyújtani a gyermek elfogadásában és fejlesztésében,
- fejlődjenek értelmi, testi és szociális képességeik,
- tudják használni a játékeszközöket,
- megértsék az egyszerű utasításokat és tudják azokat végrehajtani,
- verbális és nonverbális módon tudják magukat megértetni,
- kívánságaikat, kéréseiket, szükségleteiket tudják közölni,
- tudjanak környezetükben tájékozódni,
- ismerjék meg környezetük tárgyait és tudják azokat használni,
- alakuljon ki önállóságuk a tisztálkodás, öltözés, vetkőzés, étkezés terén/ állapotukhoz mérten/,
- fejlődjön kez ügyességük,
- megismerjenek egyszerű dalokat, mondókákat, verseket,
- sajátítsák el az óvodai életben használt helyes viselkedési szokásokat,
- tudjanak alkalmazkodni egyszerű szabályokhoz.

Gyógypedagógiai módszerek alkalmazásával segítjük az egyre pontosabb észlelést, a figyelem összpontosítását, a gondolkodást, az emlékezet fejlesztését, a verbális és nonverbális kommunikáció kialakítását és kialakulását.

- Az összes nevelési területen /kognitív, szociális, érzelmi és közösségi nevelés/ a fokozatosság elvét betartva neveljük óvodásainkat a kooperativitás előtérbe helyezésével.
- Ügyelünk rá, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekeket a nevelés, a fejlesztés ne terhelje túl
- Figyelünk, hogy fejlesztésük a számukra megfelelő területeken valósuljon meg.
- Az elvárások az adott gyermek fejlődésének üteméhez igazodjanak.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Az SNI gyermekek óvodai nevelésének feladatai

A sajátos nevelési igényű gyermeknek joga, hogy különleges gondozás keretében állapotuknak megfelelő gyógypedagógiai ellátásban részesüljenek. A különleges bánásmódot igénylő gyerekeknél fontos a megfelelő felkészültséggel rendelkező szakemberekkel való együttműködés.

A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelésének sajátossága, hogy az egész napos tevékenység a különleges gondozási igény kielégítését szolgálja csoportos, kiscsoportos vagy egyéni formában. A fejlesztő foglalkozások során, a közöttük fennálló különbségek miatt nagyobb mértékű differenciálást, a szokásostól eltérő eljárások alkalmazását teszik szükségessé.

- Nagyon fontos, hogy a másságot elfogadó környezet segítse a sérült kisgyermek eredményeit, erényeit, sikeres próbálkozásait.
- A sajátos nevelési igényű gyermek iránti elvárást fogyatékoságának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg.

A gyermekek terhelhetőségét biológiai állapotuk jelentősen befolyásolja. Egyes területeken kiemelkedő teljesítményre is képesek lehetnek, másokon viszont lemaradás tapasztalható. Kiemelt feladatot jelent ennek felismerése és gondozása.

- A fejlesztés rövid távú céljait minden esetben a fejleszhetőséget tükröző gyógypedagógiai - orvosi - pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslataira kell építeni. Az egyes fogyatékosági típusnak megfelelően más - más terület kap nagyobb hangsúlyt.
- A fejlesztő terápiák programjai az óvoda programjának tartalmi elemeivé váljanak.
- Speciális segédeszközök használata, elfogadtatása, azok következetes használatára és megőrzésére nevelés folyamatos feladat kell, hogy legyen. - Törekedni kell arra, hogy a nem vagy kevésbé sérült funkciók tudatos fejlesztésével bővüljenek a kompenzációs lehetőségek.

A fejlesztés folyamata, módszerei

A tevékenységek rendszerének kialakítását a szakemberek /gyógytornász, logopédus, vagy egyéb gyógypedagógus/ vizsgálatai alapján megállapított fejlettségi szint határozza meg.

A gyermekek fejlődéséről állandó visszajelzést a gyógypedagógiai megfigyelés és vizsgálat biztosítja.

Vizsgálat: a képességstruktúra felmérése

- Szakvélemény
- Gyógypedagógiai vizsgálat:
 - anamnézis /felvételtkor/
 - gyógypedagógiai megfigyelés, /folyamatosan/ jellemzés
- Fejlesztési terv: /egyéni fejlesztési terv készítése/

Komplex fejlesztés, terápia: a foglalkozások rendszere

- Mozgásfejlesztés
- Anyanyelvi nevelés /Beszédfejlesztés és környezetismeret/
- Játékra nevelés
- Finommotoros készség fejlesztése
- Zenei nevelés
- Önkiszolgálásra nevelés
- Egyéni fejlesztés

Kimenet szabályozása

A szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye, valamint az óvodapedagógusok, logopédus és gyógypedagógus pedagógiai véleménye, javaslata alapján történik.

Fejlesztő foglalkozási formák óvodánkban

Mozgásfejlesztés: az óvoda saját mozgásfejlesztő programmal rendelkezik, amelyet heti egy alkalommal a szervezett tevékenységi formákon kívüli időben tartjuk a gyerekek számára. Az alapmozgások kialakítása, koordinálása, a koordinációs zavarok, a mozgásos ügyetlenség csökkentése, a jó pszicho-motoros állapot elősegítése, testséma, téri tájékozódás, figyelem fejlesztésére, szabálytudat kialakítására törekszünk

Anyanyelv-és beszédfejlesztés, környezetismeret: beszédmegértés fejlesztése, az aktív beszéd indítása, fejlesztése, logopédusok bevonásával, illetve a gyógypedagógus- óvónők speciális fejlesztési móddal kis lépésekkel minden érzékszerv egyidejű bevonásával, a szűkebb környezet megismertetésére törekedve és egyszerűbb versek, mondókák megtanításával segítik a fejlődést.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Játékra nevelés: az adekvát játékhasználat elsajátítása, a gyakorló, konstruáló és elemi szerepjátékok megismertetése, az egymás melletti és együttes játék megvalósítása, énekes, verses népi játékok játszása közben.

Vizuo-motoros készség fejlesztése: a vizuális és taktilis észlelés, a testséma fejlesztése, a szem-kéz koordináció, alakállandóság, alak-háttér, felismerő képesség fejlesztése, a téri tájékozódás fejlesztése, a helyes ceruzafogás kialakítása, az ábrázoló kedv felkeltése, technikák, eszközök megismertetése.

Zenei nevelés alapjai: egyszerű ritmusú versek, mondókák segítségével a ritmus, a zenei hallás fejlesztése, a zenehallgatás, az együtt éneklés és zenélés örömeinek megtapasztaltatása.

Önkiszolgálásra nevelés: a tisztálkodás, az öltözés-vetkőzés, étkezés, szobatisztaság terén minél nagyobb önállóságra nevelni a gyermeket saját lehetőségeinek határain belül.

Egyéni fejlesztés: az adott gyermek fejlettségi szintjének megfelelő képességfejlesztés az év elején végzett vizsgálatok alapján. Az egyéni fejlesztés során azoknak a funkcióknak, képességeknek, kompetenciáknak a fejlesztése történik, amelyek elmaradást és/vagy zavart mutatnak. Az egyéni fejlesztés a lassabban haladó és a csoport átlagánál jobb képességű gyermek egyéni terápiáját is jelentheti.

Mikrocsoportos fejlesztés: a foglalkozásokon maximum három gyermek vehet részt, az így együtt dolgozó gyerekek már képesek legyenek közösen dolgozni, egymásra figyelni, kooperálni.

Makro csoportos fejlesztés-egész csoportra kiterjedő, de differenciált foglalkoztatási forma, mely a kooperativitásra épít.

Kapcsolattartás:

Óvodaorvos, védőnői szolgálat, fülészeti szemészeti szakellátás

- Az óvoda orvosa, bölcsőde orvosa, illetve a védőnők, akik már részt vesznek 0-3 éves korig is a gyerekek szűrésében, probléma esetén jelzéssel élnek az intézmény felé a gyerekek fogadásával kapcsolatban.
- A tanulási zavarok megelőzése érdekében legkorábban 4 éves kortól, legkésőbb az 5. életév betöltését követően a védőnők, az óvoda orvosa, lehetőség szerint a szakellátásban dolgozó szakemberek közreműködnek az érzékszervi és testi fogyatékosok, károsodások szűrésében.

Pedagógiai szakszolgálat és a szakértői bizottságok

Az óvoda szoros és folyamatos együttműködést tart fenn a sajátos nevelési igényű és pszichés fejlődési zavarral élő gyerekek szűrésének, vizsgálatának és szakellátásának érdekében a szakszolgálat és a különböző szakértői bizottságok munkatársaival.

Fokozott gondot fordítunk arra, hogy meglegyen a visszafordíthatóság lehetősége a szakértői és rehabilitációs bizottságok szakvéleményével szemben, - azaz, ha a gyermek fejlődésében olyan problémák jelentkeznek, melyek meghaladják az intézmény kompetenciáját, és sérti más gyermekek érdekeit, - az intézmény nem vállalja fel tovább az adott gyermek fejlesztését.

Általános iskolák

Az iskolák tanítói és az óvoda pszicho pedagógusa az óvodai nevelés befejezését követően folyamatos tapasztalatcserével segítik a zökkenőmentes átmenetet az intézménytípusok között.

Logopédus, pszichológus

Rendszeres kapcsolattartással, esetmegbeszélésekkel segítjük egymás munkáját, illetve a gyerekek fejlesztését.

IX. GYERMEKVÉDELEM

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőségről szóló 2003. évi CXXV. Törvény rendelkezései az irányadóak.

Minden pedagógus és óvodai dolgozó munkaköri kötelessége a rábízott gyermekek védelme, pedagógiai eszközökkel való segítése.

Az óvodai programunk jellemzője a gyermekközpontú és családorientált szemlélet, valamint a több szakterületet érintő megközelítés, mely a kora gyermekkori fejlődés kérdésében kompetens minden szakma szerepét egyenrangúan fontosnak és egymást kiegészítőnek tartja. Így ösztönzi az együttműködések kialakítását azokkal a szolgálatokkal, melyek a szülőket támogatják, számukra erőforrást jelentenek, illetve a gyermekeknek szolgáltatásokat biztosítanak.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Az óvodai nevelés folyamatában a gyermeki jogok tiszteletben tartása, védelme, erősítése, érvényre juttatása.

A gyermeknek joga van:

- A nevelési és oktatási intézményben, biztonságban és egészséges környezetben neveljék, oktassák. Óvodai napirendjét életkorának megfelelően alakítsák ki (játékidő, levegőztetés, pihenőidő, étkezés, testmozgás).
- A gyermek emberi méltóságának és személyiségének tiszteletben tartása érdekében nem vehető alá embertelen, megalázó büntetésnek, testi fenyegetésnek, zaklatásnak, idetartozik az étel erőltetése, a levegőztetés megvonása is. A gyereket közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetés nem érheti.
- A gyerek joga, hogy képességének, érdeklődésének megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön.
- Vallási vagy világnézeti, nemzeti vagy etnikai kisebbséghez való tartozása, fogyatékosága, egészségi állapota nem sérthető.

A gyerek nevelése és oktatása az intézmény pedagógiai programja alapján történik, mely szerint az ismeretek közlését, átadását tárgyilagosan és többoldalúan kell megvalósítani. Biztosítani kell a foglalkozásokon való részvételét. A gyerek cselekvési szabadságát, családi élethez, magánélethez való jogát az óvoda nem korlátozhatja, de a gyerek e jogának gyakorlása közben nem veszélyeztetheti saját, illetve társai, az óvoda alkalmazottainak egészségét, testi épségét. Nem akadályozhatja viselkedésével a többiek művelődéshez, fejlődéséhez való jogát. A gyermek szüleitől vagy más hozzátartozójától csak a saját érdekében, törvényes, meghatározott esetekben és módon választható el. A gyermeket kizárólag anyagi okokból fennálló veszélyeztetettség miatt nem szabad családjától elválasztani. A gyermeki jogok védelme: a gyermeki jogok védelmére köteles minden olyan természetes és jogi személy, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, a gyermek ügyeinek intézésével foglalkozik.

Szülői jogok és kötelességek

- A szülő joga, hogy megismerje a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai programját, szervezeti és működési szabályzatát, házirendjét, és tájékoztatást kapjon az abban foglaltakról. A házirend egy példányát a beiratkozáskor a szülőnek betekintés céljából át kell adni.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

- Joga, hogy saját gyermeke fejlődéséről, magaviseletéről rendszeresen részletes és érdemi tájékoztatást, a gyerek neveléséhez tanácsokat, segítséget kapjon.
- Az intézmény vezetője és a pedagógus hozzájárulásával részt vegyen a foglalkozásokon.
- Kezdeményezheti szülői szervezet, óvodaszék létrehozását, s abban tevékenyen közreműködhet.
- A szülő kötelessége, hogy gondoskodjon a gyermeke testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről.
- Biztosítsa gyermeke zavartalan és rendszeres óvodába járását hároméves kortól.
- Amennyiben a szülő a gyermeket másik óvodába kívánja elvinni, akkor az új óvoda igazolását meg kell kérni. A visszajelzés hiányában értesíteni kell az illetékes jegyzőt.
- Kísérje figyelemmel gyermeke fejlődését, és a tőle elvárható módon segítse a fejlődés folyamatát, valamint a gyerek közösségbe való beilleszkedését, a közösségi élet szabályainak elsajátítását.
- Rendszeresen tartson kapcsolatot a gyermekével, foglalkozó pedagógusokkal, és részükre az együttnevelés érdekében a szükséges tájékoztatást adja meg.
- Tartsa tiszteletben az óvoda dolgozóinak emberi méltóságát és jogait.

Gyermekvédelemmel kapcsolatos feladataink:

- Integrációt elősegítő csoportalakítás
- A gyermeki jogok tiszteletben tartásával, barátságos, családi légkör megteremtése
- Az igazolatlan hiányzások minimalizálására való törekvés
- Egyéni, differenciált képesség kibontakoztatás biztosítása
- A be nem íratott óvodaköteles gyermekek felkutatása, folyamatos kapcsolattartás a családsegítővel, gyámhivatallal és a város jegyzőjével
- A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felmérése önkéntes szülői nyilatkozattal

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

- Az előjegyzett és beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek előnyben részesítése az óvodai felvételnél
- Gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek nyilvántartása
- Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, és a jegyzői védelem alá vett gyermekek nyilvántartása, a családban bekövetkezett változások figyelemmel kísérése, regisztrálása
- A folyamatos kapcsolattartás a családsegítővel és a gyámhatósággal, szükség esetén a családok életében bekövetkezett változásokról jelentés a szervek felé
- Intézményi nemzetiségi fejlesztő program készítése
- Óvodás gyermekeink gyermekvédelmi szempontú nyilvántartása, a felmerülő problémás esetek jelzése a gyermekvédelmi felelős felé
- Nevelőtestület együttműködése (rendszeres team munka valamennyi munkatárs részvételével, esetmegbeszélések, hospitálások)
- Gyermekjóléti szolgáltatások kezdeményezése illetve szervezése (ruhák, játékok, könyvek gyűjtése, adományozása, kölcsönzése; kirándulások, rendezvények látogatása)
- A gyermekvédelmi törvények naprakész ismerete és a mindennapokban való alkalmazása

Óvodavezető gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatai:

- Irányítja és ellenőrzi az óvodában, bölcsődében folyó gyermekvédelmi munkát.
- A gyermek mindenképp álló érdekének érvényesítése és az érvényesítés ellenőrzése.
- Kapcsolat felvétele az illetékes gyermekvédelmi és családsegítő szervezetekkel, igazolatlan hiányzások jelzése az aktuális törvényi előírások szerint.
- Biztosítja az érintett óvodapedagógus védelembe vételi eljárásokon való részvételét és beszámoltatja az elhangzottakról.
- A gyermek sérelmére elkövetett bűncselekmény gyanúja esetén szükség szerint segítséget nyújt (gyámhatóságnak, gyermekvédelmi szakembernek).
- Segítségére van a szülőknek problémáik megelőzésében és megoldásában.

Óvodapedagógus:

- Biztosítja a gyermeki jogok érvényesülését.
- Hátrányos és veszélyeztetett helyzetet felismeri.
- Szükség esetén megfelelő szakemberhez, intézményhez irányítja, megszervezi a gyermek felzárkóztatását.
- Biztosítja a gyermekek differenciált és egyéni fejlesztését.
- Figyelemmel kíséri a gyermek rendszeres óvodába járását.
- A feltáró munka után a felzárkóztatást, tehetséggondozást megtervezi, megvalósítja (a gyermekek fejlődési lapjain feljegyzést készít).
- A szülőkkel megfelelő, együttműködő kapcsolatot alakít ki.
- Biztosítja a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, szükség esetén
- Védő, óvó intézkedésre javaslatot tesz.
- Közreműködik az óvodán belüli szociális szolgáltatások megszervezésében.
- Nevelési év elején megtervezi az adott év gyermekvédelmi feladatait.
- Az óvónő felméri a hátrányos és veszélyeztetett gyermeket.
- Nyilvántartást vezet a HH/HHH gyermekekről.
- Kapcsolatot tart a családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal.
- Koordinálja a probléma kezelését, feljegyzi a családokkal kapcsolatos intézkedéseket.
- Szükség szerint családlátogatásokat végez az óvodapedagógus.
- A fogadó órák alkalmával a szülők rendelkezésére áll a felmerülő problémák és kérések megbeszélésére.
- Részt vesz a gyermekjóléti szolgálat által kezdeményezett jelzőrendszeri esetmegbeszélésen.

Észlelő- és jelzőrendszeri tevékenységét: érzékenyítéssel, a veszélyeztetettség tüneteinek korai felismerésében való segítségnyújtással, a jelzés megtételének támogatásával. A szociális segítő szakmai munkáját támogató munkaformák közé tartoznak az esetmegbeszélések, a szupervízió és az intézményen belüli belső képzések is.

Új szereplő az óvodai, iskolai szociális segítő

Az óvodában, a szociális segítő az alábbi tevékenységeket végzi:

- egyéni segítség, tanácsadás;
- csoportban végzett tevékenységek (szociális csoportmunka) – előnyük, hogy egyszerre több gyermeket érnek el, és a prevenció hatékonyabban megvalósítható általuk;
- közösségi tevékenységek – előnyük, hogy e módszerrel is egyszerre több gyermek érhető el, és egyes programokba a szülők is bevonhatók. A szociális segítő támogatja a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátását is, mivel része az észlelő- és jelzőrendszernek, így rá is vonatkozik a jelzési kötelezettség, amennyiben egy gyermek veszélyeztetettségét tapasztalja, ugyanakkor szociális szakemberként támogatja az óvoda
 - hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet
 - veszélyeztettség kialakulásának korai felismerése, felderítése
 - a különleges bánásmódot igénylő gyerekek szakemberhez való irányítása

X. ESÉLYEGYENLŐSÉGI INTÉZKEDÉSI TERV

Az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok, alapvető szabadságok tiszteletben tartásának megerősítésére az egyenlő hozzáférés biztosítására kell irányulnia. Az esélyegyenlőség elsősorban az egyenlő hozzáférés azonos módon való biztosítását, vagyis az egyenlő bánásmódot jelenti. Olyan, az egyenlőtlenségek ellensúlyozására irányuló tevékenységeket, melyek, valódi hozzáférést eredményeznek a különböző szempontból egyenlőtlen helyzetben lévő személyek és csoportok számára.

A közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzés, intézkedési terv kidolgozásakor fel kell mérni a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítottságát. Számba kell venni az oktatási, nevelési intézmények szakmai és infrastrukturális állapotát, szakmai és társadalmi környezetét és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre vonatkozóan elemezni kell az oktatás-nevelés minőségi színvonalát, eredményességét.

Esélyegyenlőségi program biztosítja a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Az oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyegyenlőségének biztosításán túl, célul tűzte ki az esélyteremtést támogató képzések, szolgáltatások megvalósítását a településen élő hátrányos helyzetű gyermekek hátrányainak kompenzálása, az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében.

- Beiratkozásnál
- Ismeretközvetítésben
- Egyéni fejlesztésben, felzárkóztatásban, tehetséggondozásban
- Fegyelmezés, jutalmazás gyakorlatában

A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedésekkel a célunk a tanulási zavarokat megelőző (preventív) támogató, minőségi és befogadó nevelés-oktatáshoz való hozzáférés folyamatos javítása, az oktatási egyenlőtlenségek csökkentéséhez, valamint-hátránycsökkentő óvodai programok kidolgozásával és fejlesztésével, családközpontú jó gyakorlatok gyűjtésével és elterjesztésével, valamint szakemberek fejlesztésével – a hátránycsökkentő szerep megvalósítása.

Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése:

Szociális hátrányok csökkentése, kompenzálása

Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek:

- Szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés
- A családok értékrendjének, erőforrásainak megismerése, gyermekneveléssel kapcsolatos nézetek kicserélése.
- Szülői közösségek kialakítása, rendezvények szervezése (Családi napok, anyák napja, évzáró)
- A szülők munkába állását lehetővé tévő nyitvatartás kialakítása.
- A mindennapi élethez szükséges készségek kialakításának segítése: tanácsadás,
- Külső segítség felajánlása
- Hasznos életvezetési tanácsok nyújtása.
- Felvilágosítás különböző szociális juttatások igénybevételével kapcsolatban (ingyenes étkezésre való jogosultságról való tájékoztatás stb.)
- Az egészséget értéknek tekintő gondolkozásmód kialakítása
- Integrációt elősegítő csoportalakítás
- A gyermekek egyénre szabott beszoktatásának biztosítása
- Az igazolatlan hiányzások minimalizálása,
- Differenciált fejlesztés biztosítása
- Foglalkoztató foglalkozás a lemaradással küzdő gyerekeknek

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

- Tehetséges gyerekek felkarolása
- Előadások szervezése szülők részére (logopédus, fogszakorvos, gyermekorvos, Gyermek pszichológus stb.)
- A társadalmi érzékenység tudatos fejlesztése
- A szociális ellátórendszerrel való aktív együtt működés
- Óvoda-iskola átmenet támogatása
- Egészségügyi szűrővizsgálatok kezdeményezése (pl. tankötelesek szűrése, fogászati szűrés)
- Gyermekjóléti szolgáltatások kezdeményezése (rendezvények látogatása- zenés, ill. bábelőadások, könyvtári szolgáltatás igénybevétele, Bozsik foci, úszás oktatás stb.)
- Gyermekvédelemmel, szociális segítségnyújtással kapcsolatos tevékenységek (szociális segítő)
- Tanulási képességek megalapozása
- Tanulási és egyéb részképesség zavarok kialakulásának megelőzése (megoldási késztetés, monotonia tűrés, figyelemkoncentráció, az alkotásvágy szükséges szintjének kialakítása).
- A szülők rendszeres tájékoztatása a gyermekeik fejlődéséről, eredményesség mérése

Célunk, hogy érvényesüljön:

- Diszkrimináció mentesség
- Szegregáció mentesség
- Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek oktatási és társadalmi integrációjának támogatása
- Befogadó nevelésünk elsődleges alapelve a másság elfogadása, elfogadtatása a dolgozók és a gyerekek részéről egyaránt.
- Olyan kölcsönösen befogadó pedagógiai környezet biztosítása, amely sokszínűségre építve, azt értéként kezelve, igyekszik kialakítani a méltányos, mindenki számára hozzáférhető minőségi oktatást nyújtó tanulási környezetet.

Szakmai célok:

- Olyan rendszerkörnyezeti helyzet létrehozása, amely képes a helyzeti hátrányokhoz vezető dinamikát megállítani

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

- Olyan oktatásszervezési változások bevezetése, amelyek elősegítik az intézmény helyzetének javítását
- Óvoda, iskola együttműködésének elmélyítése
- Tanköteles kor előtt részképesség zavarok kiszűrése
- Pedagógiai szakszolgálat nevelési tanácsadása
- Logopédia
- Fejlesztő pedagógia szakmai hátterének megteremtése, helyben történő feladatellátás városunkban, ill. intézményeinkben.

Személyi fejlesztési célok:

- Továbbképzések biztosítása
- Speciális szakmai tudás megszerzésének támogatása

Tárgyi feltételek:

- Óvoda funkcióbővítése
- Udvari játékok uniós szabványnak megfelelő bővítése
- Kötelező taneszköz jegyzékben előírt felszerelések beszerzésének folytatása
- Az elhasznált eszközök cseréje
- Fejlesztő játékok folyamatos beszerzése

Kötelezettségek és felelőségek:

Személyi és tárgyi feltételek biztosításáért felelős az óvodavezető. Pénzügyi háttér biztosításáért a fenntartó.

Akcióterv:

Közoktatás terén adódó feladatok:

- Egészséges életmódra nevelés
- Anyanyelvi nevelés
- Környezeti nevelés

- Iskolai életre való felkészítés
- Mozgásfejlesztés
- Tevékenységek által a kompetenciák fejlesztése

Javaslatok:

Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált óvodai nevelése, fejlesztése és logopédus, fejlesztő pedagógus biztosítása.

Megfelelő számú igény esetén, a magyar nyelven folyó nemzetiségi nevelés biztosítása, integráltan, szegregáció mentesség, diszkrimináció mentesség biztosításával.

XI. ÍRÁSOS DOKUMENTUMOK

Az óvodai nevelés - az Nkt.26.§(1) bekezdése alapján a Pedagógiai Programot a nevelőtestület fogadja el, melyet az óvodavezető jóváhagy – a Helyi Pedagógiai Program alapján történhet, és a gyermek neveléséhez szükséges a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével. Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok, továbbá az óvodapedagógusok által készített – nem kötelező – feljegyzések és dokumentumok is szolgálják.

Munkánkat segítő dokumentumok:

- HPP
- Alapító Okirat
- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Házi rend
- Óvodavezető munkaterve
- Óvodai törzskönyv
- Óvodai felvételi előjegyzési napló

- Köznevelési törvény
- Putnok Város Középtávú Közoktatási terve
- Munkaköri leírások
- Roma nemzetiségi fejlesztő program
- Esélyegyenlőségi intézkedési terv
- SNI gyermekek integrált nevelésének általános fejlesztési terve
- Gyermekvédelmi munkaterv
- Bölcsődei Szakmai Program
- Bölcsődei Házirend
- Éves beszámolók

Csoportos:

- Gyermekek felvételi és mulasztási naplója
- A csoport éves munkaterve – csoportnapló
- A gyermekek fejlődést nyomon követő, egyéni fejlődési lapok

XII. ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERÜNK

NEVELŐTESTÜLET ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Pedagógiai munka ellenőrzése, értékelése

- Az intézmény pedagógiai programjának megfelelő szakmai munka megvalósítása a pedagógus módszertani szabadságának mindenkor tiszteletben tartásával.
- Szakmai munka hatékonysága, pedagógiai felkészültség.
- Kapcsolattartás, kommunikáció, konfliktuskezelés.
- Derűs légkör, esztétikus környezet biztosítása.

Írásos dokumentumok ellenőrzése:

- Csoport és mulasztási napló
- Gyermek fejlődését követő, egyéni fejlődési lap

Ellenőrzésre jogosult: óvodavezető, helyettesei

Az ellenőrzés kiterjed:

- A köznevelési és gyermekjogi törvények betartására.
- A nevelőtestület szakmai felkészültségére, pedagógiai beállítottságára, a helyi program ismeretére.
- A pedagógusok nevelési programmal való azonosulásának vizsgálatára, pedagógiai nézeteik gyakorlati alkalmazására.
- Az óvodapedagógusok és a család kapcsolatára, a családlátogatások eredményességére.
- Az óvodapedagógusok önképzésére, a kor elvárásainak megfelelő élethosszig tartó tanulás hatásának nevelőmunkába való beépítésére.
- Pedagógus kompetenciák beépülésére, megvalósulására a mindennapi gyakorlatban
- Az intézményi elvárásrendszernek való megfelelésre

A GYERMEKEK FEJLŐDÉSÉNEK ELLENŐRZÉSE, ÉRTÉKELÉSE

Intézményünk összképének meghatározásában a legfontosabb szerepet a gyermeki személyiség sokoldalú fejlesztése kapja. Ez a küldetésünk. Igényként és feladatként jelenik meg mind a szülők, mind az óvoda részéről a folyamatos fejlődési körülmények biztosítása.

Feladataink:

- A gyermekek megismerése, mérése óvodába lépéskor (bemenet)
- A gyermekek fejlődésének folyamatos nyomon követése, indirekt mérése, mérések regisztrálása a csoportnaplóban
- A gyermekek fejlődésének direkt mérése félévente személyiséglapon

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

- A gyermekek fejlődésének direkt mérése az óvodáskor végén (kimenet).
- Speciális területre vonatkozó mérések, eredmények, nagycsoportosok részképesség vizsgálata a szakszolgálat által.

Az ellenőrzés módszerei:

- Megfigyelés
- Beszélgetés
- Mérés
- Feljegyzések készítése

A feljegyzések eszközei:

- Csoportnapló
- Egyéni megfigyelési lap
- Mérőlap

A HELYI PEDAGÓGIAI PROGRAM ELLENŐRZÉSE, ÉRTÉKELÉSE

- A nevelőtestület készíti és fogadja el, az óvoda vezetője jóváhagyja
- A Szülői Közösség tájékoztatást kap

Az ellenőrzés és értékelési rendszer célja:

- A törvényi előírásoknak és a szakmai kihívásoknak való megfelelés, hogy a gyermek egyéni képességeikhez mértén olyan személyiséggé váljanak, akik képesek az iskolai élet megkezdésére.
- Törekszünk, hogy mindehhez óvodánk biztosítsa a nyugodt, derűs, boldog gyermekéveket.

PUTNOKI SOLDOS EMÍLIA ÓVODA-BÖLCSŐDE EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

A nevelés-oktatás és gondozás alapvető feladatának a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését jelöli meg. Ezeknek a szükségleteknek kielégítése biztosíthatja a kisgyermek (0-7 éves korú) egészséges fejlődését. Az egészségvédő potenciál fejlesztése megköveteli, hogy az óvodai nevelés segítse az egészséges életvitel iránti igény kifejlődését, az egészséges életmód választását, az egészséget károsító magatartások visszaszorítását, a lelki gondozást.

Az egészség védelme és karbantartása, az egészséges életmód tanítható, fejleszhető. Óvodáskorban, de már a korai fejlesztés területein is, az egészségre nevelésnek az élet további szakaszaira is kiható jelentősége van, melynek sajátos jellemzői az óvodáskorú és a 0-3 éves gyermekek életkori sajátosságaira vezethetők vissza.

A program elkészítésének célja az, hogy az intézmény használói köréhez, a helyi adottságokhoz igazodva megfogalmazzuk a korszerű egészségnevelés céljait, feladatait, mely iránt mindannyian elkötelezettek vagyunk és felelősséggel vállaljuk.

1. A TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS CÉLJA

hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

- A nevelési intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermekek és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.
- A mindennapos működés során kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, egészségéhez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra.

- Feladataink az egészségnevelés területén, hogy kialakítsuk az egészséges életvitel iránti igényt, egészséges életstílusokkal és életmodellekkel ismertessük meg a gyermekeket, gondozzuk lelki (érzelmi, akarati, értelmi) képességeiket és az embertársakkal kapcsolatos szociális együttműködési készséget kialakítsuk. Az egészség e három jellemzője, megbonthatatlanul egybefonódik a kiegyensúlyozott, harmonikus személyiségfejlesztés feladatával.
- Az óvodai egészségnevelési feladatainkat két részre oszthatjuk- egészségfejlesztés (promóció) és megelőzés (prevenció), melyek azonban elválaszthatatlanok és az óvodai nevelés valamennyi szakaszára vonatkoznak.

A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok az alábbi területekre terjednek ki:

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapi mozgás, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi és környezeti higiéné

A teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a gyermekek biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a nevelési-oktatási intézményben megvalósuló átfogó prevenció programokba. Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésre és a harmonikus élet értéként való tiszteletére is nevel. A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani.

Testi és lelki egészség:

Az intézményre nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével szolgálnia kell a gyermekek egészséges testi,

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével az intézmény segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek egészségi állapotát javítják. Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésre és a harmonikus élet értékékként való tisztelésére is nevel. Az óvodapedagógusok készítsék fel a gyerekeket arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani.

Alapelvek, célok:

A környezet és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természetkörnyezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti, környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére. Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket, és programunkkal a szülők és környék lakóinak környezet és egészségtudatos magatartását is fejleszteni kívánjuk.

Nevelési célunk, hogy az óvodáskorú gyerekek környezettudatos viselkedését megalapozzuk. Ebben a folyamatban a gyermekeket körülvevő felnőttek, a szülő, óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens, példája elengedhetetlen.

Hagyományaink:

Környezetünk megismerésének és óvásának igényét, intézményünk hagyományait tudatosan alakítjuk a gyermekekben, a mindennapokban és a rendszeres környezetvédelmi tevékenykedtetés során is. A környezettudatos viselkedés kialakítása, a környező világról szerzett tapasztalatok feldolgozása kiemelt pedagógiai feladatunk.

- A belső környezet alakításában, a csoportszobában a csoportok lehetőségeinek figyelembevételével élősarkok berendezésére (akváriumi halak tartására van lehetőségünk)
- A Hulladék és Takarítási világnap alkalmából udvarrendezést, az óvoda körül hulladékgyűjtést, a külső környezetünk alakítására virág és faültetést szervezünk.
- Családi napot szervezünk a szülők bevonásával (+Mézes nap)

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

- A betegségek megelőzésének érdekében októbertől május végéig só terápiás helyiséget működtetünk.
- A gyermekek naponta mozognak, illetve mozgásfejlesztés foglalkozásokon vesznek részt.
- Gyermeknap keretén belül szülők bevonásával játékos Sportnapot szervezünk.
- A Víz Napja, Föld napja és Madarak Fák Napja, Állatok Világnapja programokba való bekapcsolódás egész éves tevékenykedtetést jelent a gyermekek számára.
- Óvodásaink testi, lelki fejlődésének megalapozására a családdal és az óvoda egészségügy dolgozóival (védőnők, óvodaorvos) szorosan együttműködve szervezzük az egészségnevelő és prevenciós munkánkat.
- Céljaink megvalósítása érdekében lehetőségeinkhez mérten élünk a pályázati lehetőségekkel.

Humán erőforrások:

A nevelő testület elfogadja, és magáénak vallja az egészséges életvitelre és környezetbarát gondolkodásra nevelés alapelveit. Az óvodapedagógus feladata, hogy segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.

A tágabb és szűkebb környezet közvetlen, tapasztalati úton történő megismerésével lehet elérni, hogy a gyermek tisztelje a környezetét, és bátran alakítsa azt anélkül, hogy kárt okozna benne. Az egészségnevelést segítő külső szakemberek: Gyermekorvos, védőnő, gyógytornász, gyermekpszichológus, logopédus, gyógypedagógusok, fejlesztő pedagógusok.

A feltételek biztosítása:

- Lehetőségeinkhez mérten feladatunk a gyermekek környezetének optimális kialakítása, elrendezése mellyel a tevékenységekhez szükséges elegendő helyet biztosítjuk.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

- A gyerekek környezetében lévő, és a gyerekek által használt berendezési tárgyak megfelelnek testméreteiknek, ugyanakkor stabilak, biztonságosak, könnyen tisztán tarthatók.
- Az eszközök, játékok tárolásának feltételei adottak, tisztán és rendben tartásukat folyamatosan elvégezzük.
- A helyiségekben folyamatosan biztosítjuk rövid, gyakori szellőztetésekkel a természetes levegőcserét.
- Gondoskodunk a helyiségek megfelelő mesterséges és természetes megvilágításáról
- A rendszeres takarítás, portalanítás és porszívózás) A tiszta, portalanított környezet mindenki számára (elemi követelmény) az egészség megóvásához alapvető feltétel.
- Az egészségre ártalmas anyagokat a gyermekektől jól elzárható helyen, az előírásoknak megfelelő módon tároljuk.
- Az óvoda udvarának rendszeres és előírásoknak megfelelő karbantartásáról gondoskodunk biztosítva a szilárd burkolatok balesetmentességét, a füves részek gondozását.
- Udvari eszközeink az EU szabványnak megfelelőek. A játszótéri elemek rendszeres felülvizsgálatáról, bővítéséről gondoskodunk.

Az udvari homokozót időközönként felújítjuk, a homokot évente cseréljük. Napi rendszerességgel frissítéséről a karbantartó gondoskodik. Lehetőségeinkhez mérten a homokozó árnyékolását megoldjuk.

2019 tavaszán került átadásra a Tompa és a Móricz úti óvodában a sószoza, valamint megvalósult az ablakok árnyékolóval, szúnyoghálóval történő ellátása.

2. A KÖRNYEZETI ÉS EGÉSZSÉGNEVELÉSI INTÉZMÉNYI ALAPELVEK, CÉLOK

HOSSZÚ TÁVÚ CÉLJAINK

Rendszerszemléletre nevelés elve

Tegyük képessé a gyermeket arra, hogy a megszerzett ismereteiket össze tudják kapcsolni az életben tapasztalt valós dolgokkal, lássák meg a problémákat és az azok közötti összefüggéseket, keressenek választ, megoldást azokra.

Természet és társadalom harmóniájának elve

(Tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés)

Alapozzuk meg gyermekeinkben a természet, az épített és társadalmi környezet- benne az ember harmóniájának megőrzését szolgáló szokásrendszert (értelmileg, érzelmileg, erkölcsileg, esztétikailag). Felelős, elkötelezett, környezettudatos és kulturált magatartással működjenek közre a szülőföld, a lakóhely, az óvoda esztétikus környezetének kialakításában, megőrzésében.

Fenntarthatóság elve

Alakítsuk ki gyermekeinkben a szűkebb és tágabb környezetért felelős, aktív, együttműködésre alapozott magatartásformákat, életvitelt, a jövőre, a fenntarthatóságra irányuló személyes attitűdöket.

Testi- lelki egészség elve

Az intézmény minden dolgozója törekedjen a komplex testi- lelki- szociális értékek védelmére, az ökológiailag fenntartható, egészséges élő és élettelen környezet kialakítására. Tudatosodjon gyermekeinkben, hogy az egészség érték- tenni kell érte. Értsék meg az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságát. Alakuljon ki gyermekeinkben az egészséges életmód utáni igény.

Társas készségek fejlesztésének elve (tolerancia és segítő életmód)

Ismertessük meg gyermekeinkkel a konfliktuskezelés, együttműködési készség, döntési képesség, érzelmi, indulati állapot, kapcsolati zavarok kezelésének, fejlesztésének módszereit a foglalkozások, és szabadidős-tevékenységek nyújtotta lehetőségek maximális kihasználásával. Alakuljanak ki gyermekeinkben a társas környezetükre és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek.

RÖVID TÁVÚ CÉLJAINK

- Az egészséget támogató, biztonságos, esztétikus munkakörnyezet kialakítása és védelme.
- Környezettudatos magatartásformák kialakítása.
- Alapvető higiéniai normák megismertetése és betartatása.
- Helyes napirend és életrend kialakítása.
- Az étkezési kultúra fejlesztése, az egészséges táplálkozás szorgalmazása.
- A szabadidő hasznos eltöltése.
- Testi-lelki egészségvédelem a gyermekek és dolgozók körében.

3. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS FELADATATAI

- Szomatikus egészségfejlesztés (egészséges életmódra nevelés)
- Pszicho higiénés egészségfejlesztés (lelki egészségfejlesztés)
- Szociohigiénés egészségfejlesztés

Szomatikus egészségfejlesztési feladatok

Általános cél és feladat:

Testileg, lelkileg egészséges, kiegyensúlyozott gyermekek nevelése, egészségkultúrájuk kialakítása. Váljanak képessé testi szükségleteik önálló kielégítésére.

- Az egészséges életmód, a testápolás, az egészségmegőrzés szokásrendszerének kialakítása a differenciált életritmus figyelembevételével.
- Mozgásos tevékenységek, séták, kirándulások szervezése.
- Mozgáskultúrájuk és egészség megóvásuk érdekében láb- és testtartásjavító tornatartása.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, környezettudatos magatartás megalapozása. (Szelektív hulladékgyűjtés, természetvédelem).

- Együttműködés az óvoda védőnőjével, óvodaorvossal.

Kialakítandó és rögzítendő szokások

Táplálkozási szokások:

- Megfelelő mennyiségű folyadék biztosítása a nap folyamán.
- Kulturált étkezési szokások biztosítása:
 - esztétikus, alkalomhoz illő teríték,
 - helyes, korcsoportnak megfelelő evőeszköz használat,
 - nyugodt étkezés,
 - étkezés közbeni helyes viselkedés.
- Segédkezés, majd önálló munkavégzés (naposi, és önkiszolgáló munka).
- Az egészséges táplálkozás igényének kialakítása

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 50. § (3) bekezdése előírja, hogy a gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésben, az élettani szükségleteknek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani. Az élettani szükségletnek megfelelő étrend biztosításához a táplálkozás- egészségügyi előírások kidolgozása az OÉTI feladata. Az OÉTI elkészítette a táplálkozástudomány mai állásának megfelelő táplálkozás, a rendszeres étkezést biztosító, szervezett ételmezési ellátásra vonatkozó ajánlást. Az ajánlás hatálya kiterjed valamennyi közétkeztetést nyújtó szervre. A közétkeztetők feladata ezen ajánlás szerint az élettani energia- és tápanyagigényeknek megfelelő összetételű és jellegű táplálék biztosítása. Putnok Város önkormányzati fenntartású intézményeiben saját konyha biztosítja az étkezést. Városunk 2000 fős központi főzőkonyhát üzemeltet, mely alkalmas településünk közintézményeinek étkeztetését ellátni, ahol az ételmezésvezető irányításával készítik az ételeket.

Kiszállítás után óvodánk tálalókonyhájában történik meg az adagolás és a tálalás előkészítése.

- Célunk, hogy egészségesen táplálkozó felnőtt váljék gyermekeinkből, és a korszerű táplálkozás iránti igényt felkeltsük bennük.

- Feladatunk a megfelelő étkezési szokások kialakítása, egészséges táplálkozásra nevelés, és a helyes táplálkozásból eredő egészségmegőrző tevékenység. További fontos feladatunk a családdal való szoros együttműködés kialakítása az egészséges táplálkozás szokásainak terén.

A feltételek biztosítása:

A gyermekekkel közösen végzett előkészületek során biztosítjuk a kulturált étkezés feltételeit a szükséges eszközök (tányérok, evőeszközök, poharak, terítő, szalvéta) megfelelő méretben és mennyiségben elérhető helyen, biztonságosan tárolva rendelkezésre állnak. A feltálatott ételek elnevezését megtanítjuk a gyerekeknek, egy-egy ismeretlen étel bevezetésénél gondolunk arra, hogy a gyermek először kóstolja meg, így kedvesítő ismereteket nyújtunk az ételről. Nem erőltetjük az ételt, de kínálunk, ezzel igyekszünk megszerettetni az új ízeket. Megismertetjük a gyermekeket a természetes vitaminforrásokkal, gyümölcsökkel, zöldségfélékkel, a különböző ásványi anyagokban gazdag növényi magvakkal. Fokozott figyelmet fordítunk a gyerekek (közvetett módon a családok) étkezési szokásaira. Táplálkozási rendellenesség, túlsúlyos, kórosan válogatós gyerekeknél a családdal való együttműködés fontosságát tartjuk szem előtt. Felhívjuk a szülők figyelmét a gyerekek helyes táplálkozásának fontosságára (pl: ne igyanak túl sok cukros üdítőt, mert az esetleges cukorbetegséget okozhat). Hangsúlyozzuk a változatos étrend fontosságát, az egyoldalú étkezés (pizza, hamburger, hot-dog, péksütemények) akár idő előtti elhízást eredményezhet, a sok cukros üdítő, szörp, tea roncsolhatják a fogakat stb.

Higiénés szokások:

- Étkezések előtt és után, egyéb szennyező tevékenységek alkalmával használják a mosdót, ügyeljenek ruhájuk tisztaságára.
- Környezeti higiéné: allergén anyagokat kiszűrjük, felületeket napi rendszerességgel tisztántartjuk.
- A betegségek megelőzése érdekében higiéniai szokásokat alakítunk ki.
- Az időjárásnak megfelelő öltözködésre neveljük gyermekeinket.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Mozgás:

- Szabad levegőn való tartózkodás
- A mozgásfejlesztő játékok használata
- Mindennapos mozgás
- Testnevelési, mozgásos játékok szervezése
- Séták, kirándulások szervezése

Alvás, pihenés:

- Nyugalom, csend, és jó levegő biztosítása
- A gyermekek gerincét egyenesen tartó ágyak használata, a régi ágyak fokozatos cseréje
- „Alvókák”, otthoni alvást segítő játékok beengedése kiscsoportban, a befogadás segítése.

Levegőzés:

- Délelőtt, és délután is sok időt töltenek a gyerekek a szabadban
- Szabadban történő tevékenységek szervezése (élő társasjátékok, testnevelési játékok, művészeti tevékenységek)

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Válgják a gyermekek szokásává a rendszeres, gondos, önálló tisztálkodás igénye.
- Szilárduljon meg az étkezés közbeni kulturált magatartás.
- Alakuljon ki az önállóság a vetkőzés és öltözködés területén.
- Törekedjenek környezetük esztétikus kialakítására, vigyázzanak rendjére és tisztaságára.
- Válgják a gyermekek szükségletévé a rendszeres gyümölcs és zöldség fogyasztás.

- Ismerjék meg a környezetünket és egészségünket károsító, ártalmas hatásokat (média, alkohol, dohányzás).

A betegségek megelőzésére nevelés

Kiemelt óvónői feladat a fertőző betegségek megelőzésére nevelés. A megelőzés alapja a személyi higiénia betartása, a rendszeres kézmosás, zsebkendő használat, a közös használati tárgyak, játékszerek tisztántartása.

Célunk az egészségvédő jó szokások kialakítása.

Feladatunk az ismeretek közlésével, a helyes magatartás begyakoroltatásával a gyerekek felkészítése a gyakrabban előforduló betegségek megelőzésére, a védekezéshez szükséges magatartásformák begyakorlása.

A feltételek biztosítása:

A minden gyermek számára a szülő biztosítja az óvónő kérésére a jellel ellátott egyéni tisztálkodási eszközöket (törölköző, fogkefe, fogmosópohár, fésű) melyek tisztításáról, fertőtlenítéséről rendszeresen, szezonális betegségek időszakában fokozottan figyelünk, elhasználódás esetén az óvónő kérésére a szülő gondoskodik pótlásukról (pl. fogkefe).

A higiénés szabályok betartásával, a betegségek megelőzésével kapcsolatos helyes magatartási szokások begyakorlásával biztosítjuk a gyermeki szervezet általános védekezőképességének fokozását, a betegségmegelőzést.

Szezonális fertőző betegségek esetén a higiéniai szabályok betartására fokozottan odafigyelünk. (intenzív szellőztetés, zsebkendőhasználat, fertőtlenítés... stb.)

A betegségek megelőzése érdekében az évszakoknak megfelelően megteremtjük a gyermekek edzéséhez, rendszeres mozgáshoz szükséges feltételeket, minden adódó lehetőséget kihasználunk a levegőzésre, sétára, kirándulásra. Az egészséges gyerekek védelmében az óvodában észlelt megbetegedéskor a gyermeket elkülönítjük, és gondoskodunk róla, hogy minél előbb megfelelő ellátásban részesüljön. A betegségből történő felgyógyulásakor a közösségbe való visszatérés szabályait érvényesítjük.

Rendszeres kapcsolatot tartunk fenn az óvoda védőnőjével, indokolt esetben többszöri szűrést iktatunk be (pl. fejtetvesség).

Az egészségvédelem, betegség megelőzés (só-terápia)

Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása (azonosító sz. 405 074) pályázat keretén belül, mindkét intézményben megvalósult az ablakok árnyékolóval, szúnyoghálóval történő ellátása. Motoros árnyékolóval gazdagodott a terasz a Móricz úti óvodában. Só szoba került kialakításra mindkét intézményben.

A jelenlegi fejlesztési projekt is több problémára nyújt megnyugtató megoldást:

- csoportszobáink déli fekvésűek, a redőnyök használatával mérsékelni tudjuk a tikkasztó hőség hatásait. Az elsötétített csoportszobák nyugodtabb délutáni pihenést nyújtanak.
- a só szoba jótékony hatásai a felső légúti megbetegedések kiküszöbölését, megelőzését segíti elő, mely gyermekközösségünkben mérsékelheti a vírusos betegségek terjedését. A sószobában kétheti váltásban 20 – 20 percet tartózkodunk a gyermekekkel csoportonként. Az itt eltöltött időt kisebb tevékenységekkel, verseléssel, meséléssel, játékkal használtuk ki, melyet örömmel várnak és szívesen tartózkodnak bent.
- a pergolák árnyékot nyújtó használatával nyáron megoldhatunk kinti étkezéseket, délutáni szabadban történő csendes pihenőt.

4. MOZGÁS

Meggyőződésünk, hogy a kellemes légkörben, jól szervezett mozgásos tevékenységekben a gyermek örömmel vesz részt.

Pályázat útján nagy értékű, esztétikus, tartós, minőségi játékokat kaptunk, széleskörűen tudjuk használni mind a csoportszobákban, mind pedig az udvari játéktevékenység során. (Ugrálóvár, Szivacs-síkidomok, Csiga-bújó, Játékház csúszdával, Szivacsépítő)

A Városi Uszodában a gyermekek heti 1 alkalommal úszás oktatáson, mikro csoportos formában vesznek részt, valamint a nagycsoportosoknak hetente egyszer tartásjavító tornát tart a gyógytestnevelő.

Az óvodai Bozsik-program keretében nevelési évenként 3-4 fesztiválon vesznek részt a nagycsoportos gyermekek, intézményi szinten 20-20 fővel, valamint heti kétszer játékos labdagyakorlatokat tart a pedagógus Sportcsoportvezető.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Balesetek megelőzésére nevelés és elsősegélynyújtás

Nem elég az egészséget megvédeni, de a váratlan események, balesetek megelőzésével az életet is szükséges védeni. Mivel az óvodás korú gyermekeknek életkori sajátosságából eredően nincs veszélyérzete, ezért a mi feladatunk testi épségük megőrzése, és figyelmük ráirányítása a környezet veszélyeire.

Gyermekbalesetnek minősül minden olyan baleset, ami akkor történik, amikor a gyermek az óvoda felügyelete alatt áll. A gyermek testi épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről történő gondoskodás az óvodába történő belépéstől annak jogszerű elhagyásáig terjed, valamint az óvodán kívül tartott programok ideje alatt.

Célunk a gyermekek egészségének és testi épségének védelme.

Feladatunk egészségvédő, balesetmegelőző ismeretek, egészségvédő készségek kialakítása, gyakorlása, ellenőrzés, folyamatos korrekció.

A feltételek biztosítása:

Év elején és a továbbiakban szükség szerint megbeszéljük az óvoda belső és külső terének balesetvédelmi szabályait, a helyes és helytelen viselkedésmódokat.

Megismertetjük gyermekeinkkel azokat a helyes magatartási formákat, amelyek betartására a balesetek elkerülése végett szükség van.

Megismertetjük gyermekeinkkel a játék és a tevékenységek során használt egyéb eszközök biztonságos használatát.

A közlekedés szabályainak megismertetését séták során a valós környezetben ismertetjük meg a gyerekekkel, szituációs, valamint szabályjátékok során gyakoroljuk.

Az előírt szabályzók betartásával gondoskodunk az óvodában használatos vegyszerek zárható szekrényben történő elhelyezéséről, és minden egyéb, a balesetvédelmi és tűzvédelmi utasításban foglalt tudnivaló betartásáról.

Minden feladat ellátási helyen megbízott, képzett elsősegélynyújtó személy dolgozik, és biztosított az óvodai elsősegélynyújtó alapfelszerelés.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Az óvoda, és az óvodapedagógus feladatai:

- A 20/2012. (VIII.31.) rendelet 168. §-a rögzíti, hogy a nevelési-oktatási intézményben a nyitvatartási időben biztosítani kell a gyermekek, tanulók felügyeletét, védelmét, figyelemmel a baleset-megelőzés szempontjaira.
- Olyan környezetet kell teremteni, amely alkalmas a balesetbiztonsággal kapcsolatos szokások, magatartási formák kialakítására, és fejleszteni kell a gyermek, a tanuló biztonságra törekvő viselkedését.
- Amennyiben az óvodában baleset történik, az elsősegélynyújtást követően azonnal mentőt, orvost kell hívni, illetve a szülőt értesíteni kell.
- Az óvoda alapdokumentumaiban rögzíteni kell az intézményi védő, óvo előírásokat.
- A nevelési-oktatási intézményben bekövetkezett tanuló- és gyermekbaleseteket nyilván kell tartani. A nyolc napon túl gyógyuló sérüléssel járó tanuló- és gyermekbaleseteket haladéktalanul ki kell vizsgálni.
- Az óvodának lehetővé kell tenni a szülői szervezet, közösség részvételét a gyermekbalesetek kivizsgálásában.
- Az intézménynek meg kell tenni a szükséges intézkedéseket a hasonló balesetek megelőzésére.

Pszicho higiénés egészségfejlesztés

A testi, lelki, mentális egészség fejlesztésének célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermekek környezetéhez történő alkalmazkodást, és pozitív hatást gyakoroljon a gyermek személyiségének fejlődésére.

A Nkt.62.§ (1) bekezdés g) pontja értelmében a pedagógus kötelessége, hogy a gyermek testi- lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében megtegyen minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő és szükség esetén más szakemberek bevonásával. A lelki egészségfejlesztés az óvodai nevelés mindennapos gyakorlatában nem tekinthető különálló feladatnak, hanem minden egyes nevelési mozzanatnak szerves része. A lelki egészség érdekében törekszik az optimális napirend, a szellemi munka higiénéjének megvalósítására, továbbá az egészséges életmód elveinek megfelelő életvitel igényének kialakítására.

A pszicho higiénés egészségfejlesztés területei

- Egészséges életvezetés
- Stressz elhárítás
- Egészségre káros szokások megelőzése
- Érzelmi nevelés

Egészséges életvezetés

Az egészséges életvezetés óvodai tartalma az egészséges életmód szabályainak megtartását, a társas kapcsolatok zavarainak megelőzését, a korai prevenciót és az egészségtelen szokások korrekcióját jelenti.

Célunk, megóvni a gyermeket az idegrendszerére ható káros hatásoktól.

Feladatunk az egészséges személyiségfejlődés biztosítása a gyermek idegrendszerének és lelki életének megóvása a káros hatásoktól, az idegrendszeri-pszichés túlterheléstől, kimerültségtől.

Feltételek biztosítása

A nevelés céltudatos megtervezése során alakítjuk ki a gyermekek életrendjét, időbeosztását. Napirendünk minden esetben biztosítja a nyugodt, kiegyensúlyozott óvodai környezet megteremtését, rendszerességet, és a rugalmasságot. Kerüljük a sürgetést és a várakozást.

Stressz- elhárítás

A stressz a szervezetnek a külső ingerekhez való alkalmazkodó képessége, amely véges és kimeríthető. Elhárításának fontossága a károsodást előidéző, idegrendszert megterhelő, viselkedési zavarokat, pszichoszomatikus panaszokat okozó hatások elhárításában rejlik.

Célunk az idegrendszeri, lelki egészségvédelem.

Feladatunk a stresszhelyzetek kiküszöbölése a stressz hatások és helyzetek elkerülésével, illetve kompenzációja.

A feltételek biztosítása:

Törekszünk rá, hogy az óvoda külső és belső terei biztonságot sugározzanak, berendezési tárgyai a gyerekek méretéhez igazodjanak.

Igyekszünk kiküszöbölni minden zavaró ingert, mint a folyamatos erős zajforrás, vibráló fény.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

A konfliktusokat igyekszünk csökkenteni, kizárjuk a megkülönböztetést és az agressziót. Nevelési elveink között kiemelt szerepet kap a beszélgetés, meghallgatás, személyre szóló figyelem.

Egészségre káros szokások mellőzése

A pszicho higiénés nevelési feladatok körébe tartozik az egészségre káros szokások (alkoholfogyasztás, dohányzás), az indokolatlan mértékű gyógyszerfogyasztás és az egyre terjedő drogfogyasztás, az elhízás és a cukorbetegség megelőzése. /cumizás, kóla, cukorkák/
Célunk, hogy olyan egészségvédő modellt ismertessünk meg a gyermekekkel, mely későbbi életük során megvédi őket a káros szenvedélyektől.

Feladatunk, hogy a gyermekek megismerjék az egészség megvédéséhez, megerősítéséhez vezető tevékenységeket, a helyes táplálkozás a testedzés, a személyi és környezeti higiénia fontosságát.

Legjobb propaganda a jó példa, a helyes életvitel és harmonikus, derűs létünk.

Ennek érdekében óvodánk védőnője kérésünkre játékos formában ismerteti meg a nagycsoportosokkal a helyes, egészséges életritmust, táplálkozást, valamint az egészségre káros tevékenységek hatásait (túlzott számítógép használat, dohányzás, alkoholfogyasztás mozgásszegény életmód).

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés biztosítása

Olyan biztonságos szeretetteljes környezet megteremtése, ahol az érzelmi biztonságot nyújtó óvodapedagógus, a pedagógiai munkát segítők személyes példaadásukkal és segítségével elősegítik a gyermekek önbizalmának erősödését, a társas kapcsolataik kialakulását. A gyermekek átélhetik az elfogadás, a segítőkészség, az elismerés, a sikerélmény érzését. A felnőttöz fűződő viszony nyújtja azt az érzelmi biztonságot a gyermek számára, amely jó közérzetet, nyugodt, harmonikus tevékenységet tesz lehetővé. Óvodai nevelésünk szorosan támaszkodik a családi nevelésre, a család és az óvoda szoros együttműködésére törekszik (pl.: ünnepek tartása, rendezvények szervezése a szülők bevonása)

Egészségpropaganda

Az óvodában az egészségpropaganda elsősorban a szülők felé irányul, segítségével az óvoda valamint a szülői ház egészségnevelésének összehangolására törekszünk (pl.: dohányzás, drog, alkoholizmus, mozgásszegény életmód, egyoldalú táplálkozás, helytelen öltözködés,

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

cukros italok fogyasztása, elleni propaganda, az egészséges, változatos táplálkozásra, levegőztetésre, réteges öltözködésre, családi közös programokra való figyelem felhívás, stb.).

Célunk a betegségmegelőzés és egészségmegőrzés szokásainak alakítása, belső igényné fejlesztése.

Feladatunk modell értékű felnőtt viselkedési minta nyújtása, egészségpropaganda a szülők körében- az egészségesebb választására való törekvés képességének fejlesztése.

Rendszeres egészségügyi vizsgálatok, szűrések. A gyermekek rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezése az intézményvezető feladata az SZMSZ-ben leírtak alapján. Lehetőség szerint évente egyszer fogászati és általános szűrővizsgálat megszervezése javasolt. Egészségügyi szűrővizsgálatok (a gyermek fejlődésének nyomon követése, regisztrálása, szükség esetén szakorvosi - fogászat, szemészet, fülészet, vizsgálat) kezdeményezése, megszervezése. Gyermekorvosi, védőnői tanácsadás (a szülők számára az együttműködő partnerekkel kialakított közös programok)

5. A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ LEGFONTOSABB FELADATOK, TEVÉKENYSÉG

Feladat	A tevékenység tartalma:
Természeti környezettel kapcsolatos anyag feldolgozása képességfejlesztő tevékenységgel	<p>A természet folyamatos megfigyelése az évszakok változásával kapcsolatban.</p> <p>Az időjárás jellegzetességeinek követése.</p> <p>Hazánk növény és állatvilágának bemutatása.</p> <p>Gyümölcsök, zöldségek megismertetése, megszerettetése.</p> <p>Természetvédelmi jeles napok megünneplése.</p> <p>Ismerkedés saját testünkkel, testrészek, érzékszervek funkcióinak megismertetése.</p> <p>Közösséginap- Mézes nap</p>
Társadalmi környezettel kapcsolatos anyag feldolgozása képességfejlesztő tevékenységgel	<p>Orvos gyógyító munkájának megismerése, látogatás a gyógyszertárba.</p> <p>Városi közlekedés szabályainak megismerése, közlekedési eszközök.</p>
Személyes higiéné elsajátítása	<p>Helyes szokások kialakítása az étkezések, az öltözködés, a tisztálkodás, a testápolás és a WC használatával kapcsolatban.</p>
Egészséges étkezés	<p>Mese a táplálék piramisról /egészséges táplálkozás megismertetése./</p>
Az egészséget befolyásoló, anyagok tevékenységek, környezeti tényezők felismertetése	<p>A rossz minőségű levegő, a szmog megismertetése, okai.</p> <p>A vízszennyezés következményeinek bemutatása</p> <p>dohányzás megelőzési program a védőnők bevonásával.</p>
A sokoldalú mozgás lehetőségének biztosítása	<p>Rendszeres szervezett napi mozgás a csoportokban, ahol megvalósul az eszközökkel végzett képességfejlesztés, beillesztése a napirendbe.</p> <p>Mozgással kísért énekes játékok, drámajátékok szervezése.</p> <p>Fejlesztőtorna intézményünk pszichopedagógusával.</p>

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

	<p>Udvari mozgás, szabad játék az udvari játszóeszközök felhasználásával.</p> <p>Élményszerző séták és kirándulások az óvoda szűkebb és tágabb környezetében</p> <p>Nagycsoportos tartásjavító torna a gyógytornász vezetésével, óvodai Bozsik-program (nagycsoportos gyermekek részére)</p> <p>Sportnap szervezése gyermeknappal egybekötve (szülők bevonása)</p>
<p>Környezettudatos életmód elemeinek szocializációja</p>	<p>Természetbarát anyagok használatának megismertetése. Természeti környezetünk védelme, óvása. (szemétszedés, madáretetés stb.)</p> <p>Energiatakarékosság (víz, villany) fontosságának folyamatos hangsúlyozása.</p>
<p>Egészséges életmódra nevelés</p>	<p>Az óvoda védőnőjének játékos formában történő előadása, a témával kapcsolatban a nagycsoportosok részére</p> <p>Ovi-Bozsik-foci</p> <p>Családi nap szervezése szülők bevonásával</p>
<p>Csoportszoba, öltözők, folyosók mellékhelyiségek, udvar tisztasága</p>	<p>Az óvoda helyiségeinek takarítása napi rendszerességgel, illetve szükség szerint gyakrabban. (dajkák)</p> <p>Mellékhelyiségek folyamatos fertőtlenítése, tisztántartása, tisztálkodási szerek biztosítása.</p> <p>Törölközők, ágyneműk rendszeres mosása a szülők feladata.</p> <p>Az udvar tisztántartása, gondozása, évszaknak megfelelő feladatok ellátása az udvaros mindennapi feladata. (seprés, lombgyűjtés, fűnyírás, locsolás, homokozók karbantartása, hó eltakarítás, balesetmentesítés)</p>

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

<p>Kirándulások szervezése</p>	<p>Évszakonként rövid kirándulások az óvoda közelében. (pl. Sajó-part, Kuckorondó, Ilona forrás, almás-kert)</p>
<p>Az óvodán kívüli ismeretterjesztés lehetőségeinek kihasználása</p>	<p>Szomszédos iskolák rendezvényeinek, kiállításainak látogatása. (iskolakóstoló, iskola hívogató rendezvények, Dúdoló -Szöszmötölő)</p> <p>Városban szervezett rendezvények látogatása. (Krumpli Fesztivál, Szüreti felvonulás, Szépkorúak napja, Gömör EXPO, előadások, Városi Mikulás, Karácsonyi vásár, Városi gyermeknap)</p> <p>Gömöri Múzeum Holló László Galéria, látogatása</p> <p>Ismerkedés a háziállatokkal kirándulások alkalmával.</p> <p>Szüreti kirándulás</p>
<p>Hulladékgyűjtés</p>	<p>Nagycsoportban megismertetjük a gyermekekkel a szelektív hulladékgyűjtést, az ehhez használatos színes konténereket. (Látogatás a szelektív hulladékgyűjtő telepre, Zöld völgy telepre,)</p> <p>Takarítás Világnapja alkalmából a gyermekek tevékenykedtetése</p>
<p>Baleseti megelőzési intézkedések</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Minden csoportban rendszeresen balesetvédelmi oktatást tartunk a gyermekeknek. - Az óvodai udvari játékok folyamatos ellenőrzése. - Elsősegélynyújtás tárgyi és személyi feltételeinek biztosítása. <p>Tűzriadó</p>

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Az egészségfejlesztési program személyi hatálya kiterjed:

Az óvodával és bölcsődével jogviszonyban álló minden pedagógusra és a pedagógiai munkát közvetlen segítőkre, gyermekekre, szülőkre.

Azon személyekre, akik az intézménnyel jogviszonyban nem állnak, de részt vesznek az óvoda feladatainak megvalósításában.

Az egészségfejlesztési program területi hatálya kiterjed:

- Az óvoda és bölcsőde területére
- Az óvoda által szervezett - a pedagógiai program végrehajtásához kapcsolódó - óvodán kívüli programokra

A PUTNOKI SOLDOS EMÍLIA ÓVODA-BÖLCSŐDE ROMA NEMZETISÉGI PROGRAMJA

*„A mérhetetlen és csodálatos sokféleséghez,
továbbá az élet titokzatosságához hozzátartozik az,
hogy az emberek különböznek egymástól
szokásaikban, hitükben, bőrük színében,
különböznek abban, ahogy öltözködnek,
és még sok minden másban.
Az egyes közösségek mássága
megértéssel és toleranciával fogadható,
mint ami gazdagítja az életüket,
tisztelőbben tartható megbecsülésre adhat igényt,
akár még élvezhető is.”*

(Vaclav Havel)

ROMA NEMZETI KISEBBSÉG ÉS ÓVODÁNK

A roma nemzetiségi kisebbség óvodai nevelésének szabályozása Magyarország Alaptörvényére épül. A nemzetiségek jogairól szóló törvény 7. §-a biztosítja a roma nemzetiségű kisebbségi óvodai nevelésbe való kapcsolódás önkéntességét.

- A roma nemzetiségi kisebbséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk, hogy megvalósítsák a nemzetiségi óvodai nevelés célkitűzéseit.
- A migráns gyermekeket is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.
- A roma nemzetiség nyelvi, kulturális különbözőségének elfogadása, kezelése óvodánk helyi programjában fontos szerepet kap.

A szülő kizárólagos joga, annak eldöntése, hogy gyermeke számára igényli-e a helyi roma nemzetiségi fejlesztő programot. A roma nemzetiségi kisebbséghez tartozók részére szervezett óvodai nevelés csak akkor tölti be funkcióját, ha az ezen a területen folyó pedagógiai munka alkalmazkodik a gyermekek igényeihez.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

A roma nemzetiségi kisebbséghez tartozók részére kötelező az óvodai felzárkóztató program megszervezése, ha legalább 8 roma nemzetiségi kisebbséghez tartozó szülő igényli. Intézményeinkben ez a szám jóval magasabb. Mivel egyik intézményünk sem külön erre a célra létrehozott óvoda, ezért az óvodai nevelés magyar nyelven folyik. Valamennyi roma nemzetiségű kisebbséghez tartozó gyermek családja érti és beszéli a magyar nyelvet, a csoportokban a magyar nyelv használata nem jelent gondot.

Az Alapító Okirat lehetővé teszi a nemzetiségi óvodai nevelési feladatok ellátását akkor is, ha az óvoda nem kizárólag roma nemzetiségi feladatokat lát el.

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat szerepe:

- A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvoda kapcsolatot tart az érintett kisebbségi önkormányzatokkal, kisebbségi szervezetekkel
- A kisebbségi önkormányzatoknak egyetértési joguk van a kisebbséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésével összefüggő kérdésekben
- A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelmét

BEVEZETÉS- HELYZETELEMZÉS

„Szinte közhelyszerű az a megállapítás, hogy az óvodában megszerzett ismeretek alkotják minden, a későbbiekben elsajátítandó tudásunk alapját. Az is közismert tény, hogy a család mellett az óvoda az első szocializációs közeg, amely a „kezdeti lépéseiben” segíti a kisgyermeket az ismeretszerzés, a felnőtté válás hosszú útján. Így nem nehéz

megállapítanunk, hogy egy kisebbségi oktatási programnak is az óvodai nevelőmunka jelenti a meghatározó fundamentumát. Itt alapozódik meg a gyermekek személyisége, identitása, érzés- és gondolatvilága, harmonikus szocializációja, iskolai életútja. Lényeges, hogy milyen „útravalóval” bocsátja tovább az onnan kilépőket. Megtanítja-e elfogadni a másik embert, értéket láttat-e mások kultúrájában, toleránsan viszonyul-e a többségtől kissé eltérőkhöz.”

/Kovács László PhD, főiskolai docens, Apor Vilmos Katolikus Főiskola – Romológiai és Alkalmazott Társadalomtudományi Intézet, Vác/

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Jelenleg a Putnoki Soldos Emília Óvoda és Bölcsőde a két településen három épületben működik, 14 csoporttal. A Tompa úton a régi épületben 5 csoport, a Móricz Zs úton 8, Kelemérben 1 óvodai csoport működik.

Óvodánk a tevékenységközpontú óvodai nevelési program alapján dolgozik, amelyet a helyi sajátosságokra - a gyerekanyag összetétele- adaptáltunk. Az évek óta tartó tendencia alapján folyamatosan növekszik azoknak a gyerekeknek a száma, akiknek szülei cigány nemzetiségüket vállalják. Ezekre a családokra, a családok többségére az jellemző, hogy a cigány nyelvet nem beszélik, inkább magyar anyanyelvűek, ezért óvodánk a 17/ 2013 (III.1.) Emmi rendeletben meghatározottak alapján a magyar nyelvű roma nemzetiségi nevelést valósítja meg. A cigány hagyományok, mesterségek, inkább a vonzáskörzet településein lelhetők még fel itt-ott, a helyiekre inkább a városiasodás a jellemző. A gyerekek óvodába járására többségben a rendszeresség a jellemző, de egy szűkebb rétegnél rendszertelen óvodába járás tapasztalható. Ennek oka, nem az eltérő környezetben keresendő, hanem a szülők egy része bizalmatlan az intézménnyel kapcsolatban, illetve sokszor a gyermek felszereltségének hiányossága, a szülő elhanyagoló magatartása is akadályozza az óvodába járásnak. Intézményünk pedagógusai felvállalták a cigány kultúrkincs még helyileg, illetve a környező településeken nyomokban fellelhető formáinak felkutatását, bemutatását, őrzését. Törekszünk arra, hogy ezt a hiányos kultúrát, más egyéb forrásokból kiegészítve próbáljuk őrizni, ápolni. A nemzetiségi óvodai nevelés a gyermek óvodába lépésétől az iskola megkezdéséig tart. Az új, óvodába jelentkező gyermekek esetében a beiratkozáskor a szülők nyilatkozhatnak arról, kérik-e gyermekük nemzetiségi nevelésben való részvételét.

AZ ÓVODAI NEVELÉS

ÁLTALÁNOS FELADATA:

- Az egészséges életmód alakítása.
- A környezettudatos magatartás megalapozása.
- Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés.
- Az óvoda alkalmazottai és a gyermek, a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot ápolja.
- Az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

- Az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen fontos az óvoda együttműködése a speciális felkészültséggel, rendelkező szakemberekkel.

A NEMZETISÉGI NEVELÉS CÉLJA ÉS FELADATA:

- Az óvodai nevelés magába foglalja a nemzetiségi hagyományok, szokások továbbörökítését, valamint a nemzetiségi identitás megalapozását és fejlesztését.
- A nemzetiségi életmódhoz, kultúrához kötődő hagyományokat és szokásokat ápolja és fejlessze.
- A nemzetiségi identitástudat kialakulását és fejlesztését segítse.
- Az óvodai nevelés során a gyermek egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek.
- Előítélet mentes óvodai környezetet biztosítson a gyermek számára.
- Az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően biztosítsa a kisebbség kultúrájának megismerését, törekedjen a kulturális hagyományok átörökítésére, cigánygyermekek esetleges szociokulturális, szociolingvisztikai hátrányainak csökkentésére.

ALAPELVEK:

- A család, az emberi, a gyermeki jogok tiszteletben tartása.
- A pedagógiai etika elvének betartása: az óvónőnek biztosítania kell a szülőt titoktartásáról, és tiszteletben kell tartania a családok belső szokásait, ügyeit.
- Tolerancia, empátia.
- Az életkori sajátosságok figyelembevétele.
- Az egyéni eltérésekre való figyelés.
- A pedagógiai hatások összehangolása.
- Önazonosságuk megőrzése, ápolása, erősítése, átörökítése.
- A kisebbségi kultúrkincsből (irodalom, zene, népi-játék, eszközkinccs) gyűjtött és választott tematika beépítése a tevékenység központú programba.

- Olyan óvodai légkör fenntartása, melyben a gyermekeket szeretetteljes törődés, gondoskodás veszi körül, szükségleteik kielégítődnek.
- Alapvető tevékenységi formájuk a játék, átszövi az óvodai élet minden pillanatát.
- Egyéni, testi, lelki, szellemi fejlődésük sokoldalú játékos mozgásos tevékenység közben valósul meg.
- Kiemelten fontos a hátrányok csökkentése illetve megszüntetése.
- A közösségi élet a csoporthoz tartozás felnőtt és gyermekviszonylatában igényként él, ahol elfogadják, megbecsülik, tiszteletben tartják a közösség minden tagját. Ahol jó együtt lenni, ahová jó tartozni.

GYERMEKKÉP:

Intézményünkben olyan gyermekeket igyekszünk nevelni:

- Akik környezetükhöz kötődnek, abban biztonsággal eligazodnak.
- Testi és kommunikációs képességeikre alapozva egészséges nyitottsággal, érdeklődéssel fordulnak egymás és a szűkebb társadalom felé.
- A gyermekben pozitív érzelmi viszony alakul ki a roma kultúra iránt.
- Ismerjenek a roma kultúrából meséket, verseket, dalokat, zenéket, táncokat, mondókákat, a tárgyi kultúra értékeit.
- Ismerik a viselkedés alapvető szabályait, magatartásformákat.
- Megismernek helyi szokásokat és hagyományokat.
- Az óvodai nevelés keretei között megalapozódik és erősödik identitástudatuk.
- Váljon értékükké az önzetlenség, az együttérzés, segítőkészség, a munkaszeretet, az igazmondás és a becsületesség.
- Életkoruknak és egyéni képességeinek megfelelően rendelkezzenek olyan szókinccsel, amely lehetővé teszi, hogy a megszerzett ismereteket közvetíteni tudják.
- Rendszeresen visszatérő kommunikációs helyzetek biztosítása által képesek együttműködésre, kapcsolatteremtésre a felnőttekkel és gyermek társaikkal, képessé válnak az eredményes, tevékeny életre.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

ÓVODAKÉP:

- Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család
- Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit.
- Az óvodában, óvó-védő, szociális, nevelő személyiségfejlesztő szemlélet.
- Óvodánk magyar nyelven valósítja meg a cigány kulturális nevelést.
- A gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

FELADATAINK:

- A cigány kultúra és az ebben mélyen gyökerező sajátos nevelési stílusaik, szokásaik megismerése a család és az óvoda eltérő értékrendjéből adódó konfliktusok megelőzése érdekében.
- Óvó-védő funkció, együttműködés a családokkal.
- A családokkal kapcsolatos kommunikáció területének bővítése.
- Korai prevenció megvalósítása az egészséges életmód, az értelmi, az érzelmi nevelés, a szocializáció és a közösségi nevelés területén a hátrányok leküzdése érdekében.
- Az eredményesség érdekében jogos elvárás óvodapedagógusok, az óvodai alkalmazottak, illetve az egyéb segítő munkatársak összehangolt szakszerű munkája.
- Esélyegyenlőség biztosítása a gyermekek számára.
- Arra törekszünk, hogy az óvoda környezete tükrözze a roma/cigány nemzetiség kultúráját, a nemzetiség életmódját, szokásait, hagyományait és tárgyi emlékeit.
- Multikulturális értékközvetítés a vers, a mese, ének, zene, rajzolás, mintázás, kézi munka segítségével a roma hagyományok, ünnepek, kultúra, szokások megismerése, ápolása.
- Az egészséges életmód szokásainak megalapozása.
- Az érzelmi élet gazdagítása.
- Az értelmi képességek fejlesztése, alapvető tapasztalatok elsajátítása.

- A munka jellegű tevékenységek fejlesztése a rendszeresség, az igényesség és a fokozatosság megalapozása.
- A fejlődésbeli lemaradás felismerése esetén az okok feltárása, egyéni fejlesztő program készítése, szükség esetén szakemberek bevonása.
- Feltétel nélküli szeretet, kölcsönös tiszteleten alapuló kapcsolatok kialakulásának segítése.

SZEMÉLYI FELTÉTELEK

Az intézmény felkarolja a cigány származású óvodai segítők alkalmazását, akik folyamatosan az intézmény valamennyi épületében dolgoznak, és segítik a cigánygyerekek integrációját a mindennapi munkánkban.

Fontosnak ítéljük nevelőtestületi rendszerben az elméleti felkészülést, az állandó önképzést. Szorgalmazzuk olyan pedagógusok alkalmazását, akik szívvel-lélekkel óvónők, nem félnek a feladatoktól, a gyerekek érdekében és saját örömeikre vállalják a munkát. Programunk gondolkodó, kreatív óvodapedagógust feltételez, olyan embert, aki jó kapcsolatteremtő képességgel rendelkezik, felelősség, kötelességérzet, emberszeretet, türelem, pedagógiai tapintat, következetesség, kitartás, igazságosság, lelkesedés hatja át egész ember nevelő munkáját. Érvényesül értékrendje, felkészült, rendelkezik alkotó, kezdeményező képességgel.

TÁRGYI FELTÉTELEK

Az intézmény csoportszobáinak felszereltsége, bútorzata különböző. Az újonnan átadott épületrészben bár kevés, de modern, ízléses bútorok alkotják berendezést, illetve folyamatosan történik pénzügyi lehetőségekhez mérten a régiek cseréje. Ebben a korszerűsítési folyamatban fontos szerepet tölt be az intézmény alapítványa az Óvodai Gyermekalapítvány, amely a székek, asztalok cseréjét valósította meg, több más bútorral, értékes játékokkal együtt. Putnok Város Önkormányzata az utóbbi években karácsonykor 1 millió Ft értékben járult hozzá a játékok pótlásához, az eszközök bővítéséhez. Egyre fontosabb az informatikai eszközpark kialakítása, a foglalkozások képi technikájának korszerű megjelenítéséhez, a vizualitás fejlesztéséhez, a WIFI hálózat kiépítése az egész óvoda területén. Az óvodák udvarán is elindult a lassú megújulási folyamat, de sajnos így is kevés térbútorral, udvari játékkal rendelkezünk a gyerekek létszámához, a tágas udvarokhoz

mérten. Az udvarainkon folyamatosan törekszünk a fásításra az árnyék biztosítására tekintettel az egyre forróbb nyári kánikulákra.

HELYZETELEMZÉS

A régióra jellemző, hogy az ország többi területéhez mérten nagyon magas a munkanélküliség, és nemcsak azokat sújtja, akik nyolc általános, vagy annál kevesebb végzettséggel rendelkeznek, hanem azokat is, akik szakképzettek.

A putnoki munkanélküliségi ráta az utóbbi 1-2 évben jelentős javulást mutat, országosan is kiemelkedően javult foglalkoztatás. A közmunkaprogramba való alkalmazásokkal egyre tevékenyebben kapcsolódnak be az emberek az értékteremtő munkába. Igaz, hogy ez a fajta foglalkoztatottság elősegíti azon rétegek visszatérését a munka világába, akiknek alacsony a szakképzettségük, és generációk maradtak ki a munkaerőpiacról, sajnos azonban jelentős javulást nem eredményez a családok anyagi helyzetében.

Akik ezt nem vállalják be, azoknak marad az időszakos közhasznú munka szinte, mint egyetlen lehetőség. Sokuknak ennél többre volna igénye és képessége is.

Sajnos vannak olyan családok, akik tekintet nélkül rokonai, vagy egyéb kapcsolatra kamatos pénzzel sarcolja/ta/ a többieket, amely csak ront az itt élők életfeltételein.

Az óvodáskorú gyerekek kb. 98%-a rendszeresen jár óvodába, a szülők sokszor lehetőségeikhez mérten bármi áron is, de biztosítják gyermekeiknek azokat a minimális feltételeket, amelyek az óvodába járáshoz szükségesek. Sajnos a maradék 2% számos kifogással élve, de elsősorban a rendszertelen életvitelüknél fogva sokat hiányzik az óvodából. Reméljük a 3 éves kortól kötelező óvodáztatás elősegíti a gyerekek felzárkóztatását. A rendszeres óvodába járás érdekében a kapcsolattartás formáit bővítve törekszünk a gyermeküket jobban féltő szülők bizalmát elnyerni. A nehéz szociális helyzetben lévőkhöz nehézségeit, mint anyagi társadalmi problémát nem tudjuk megoldani. Az óvodába lépés előtt az óvodapedagógusok a családjukban keresik fel a gyerekeket, az első találkozás jó alkalom lehet az ismerkedésre.

Az óvodai élet eredményességét segítik a közös élmények a gyerekekkel, a családokkal.

A CSALÁDDAL VALÓ KOMMUNIKÁCIÓ MÓDSZEREI:

Informális kommunikáció:

- Spontán előre nem tervezett megbeszélés, informálódás. Reggel, de főleg a délutáni szabad játék idejében rövid megbeszélések, amik nem halaszthatók.
- Értesítések: Faliújság: Szülőknek szóló üzenet, időpontok, fotók, étrend, programok, gyűjtések.

Formális kommunikáció:

- Beiratkozás, anamnézis felvétele, tájékoztatás, egyéni beszélgetések.
- Családlátogatás, egyéni beszélgetések a gyermek fejlődéséről, óvodai életéről, tanácsadás, családi beszélgetések.
- Nyíltnap, közös megbeszélések a látottakról, egyéni beszélgetések
- Szülői értekezlet, előadás, értekezlet, helyzet megbeszélések, közös eszmecserek, tanácsadás.
- Fogadóóra, egyéni problémák közös megbeszélése, tanácsadás.
- SZMK értekezlet, megbeszélések, szemléletformálás, értekezlet.
- Szülők délutánja, közös munkatevékenységek, játszóházak, beszélgetések.
- Családi sportrendezvények, közös játékos sportvetélkedők, gyermeknap, kötetlen beszélgetések.
- Nyilvános rendezvények, ünnepélyek, kirándulások, városi szintű ünnepek, beszélgetések.
- Tervezzük honlap létrehozását, és az Óvodai Gyermekalapítvány részére egy közösségi oldal kialakítását.

A családdal való kommunikáció alapelvei:

- A beiratkozást követően a családdal kapcsolatos elvárásokat megbeszéljük.
- Tisztázzuk a szülőkkel milyen segítséget (sikereket) várnak el az óvodától a neveléssel kapcsolatban, mely sikeresebbé teheti őket a gyerekek nevelésében

- Alkalmat adunk a családnak, hogy megosszák velünk céljaikat, örömeiket, gondjaikat.
- Lehetőséget adunk egyéni beszélgetésekre, amit bizalmasan kezelünk.
- Kommunikációnk mindig segítőszándékkal vezérelt, mondanivalónk a szülők számára egyszerű érthető világos legyen.

AZ ÓVODAI ÉLET SZERVEZÉSE, TEVÉKENYSÉGFORMÁI

A befogadás egy sokkal szeretetteljesebb, elfogadóbb, támogatóbb attitűd jelenlétét fogalmazza meg az óvodapedagógus részéről, mint a beszoktatás. Célja a gyermekek beilleszkedésének segítése. A szülő, nagyszülő jelenléte mindaddig lehetséges a csoportban, amíg a gyermek érzelmi biztonsága ezt szükségessé teszi. A későbbi közösségi életet is meghatározhatja a biztonságot nyújtó, nyugodt, szeretetteljes légkör.

Meggyőződéssel alkalmazzuk a gyermek egyéni szükségleteihez, a különböző tevékenységekhez igazodó napirendet, az érzelmi biztonságot teremtő rendszerességet. A foglalkozások szervezésekor figyelembe vesszük a gyermeki választás szabadságának elvét, azonban a nagycsoportosok esetében támaszkodunk a feladattudat kialakulására.

Az iskolába lépő gyermek alkalmasságának feltétele a szociális érettség. Ennek alapja a gyermek önállósága, a megfelelő kapcsolatteremtő képessége, a csoportba való beilleszkedése. Gyermekeink szociális magatartása az óvodai nevelés folyamatában, különböző tevékenységek végzése közben fejlődik, illetve fejleszhető. Erre a tevékenység központú program megfelelő lehetőséget nyújt számukra.

A MINDEN TEVÉKENYSÉGET ÁTHATÓ ANYANYELVI NEVELÉS

Feladataink:

- Beszélgető légkör megteremtése, a szabad önkifejezés technikájának és tartalmi elemeinek kialakítása, ehhez kapcsolódóan metakommunikációs elemek megismerése, alkalmazása.
- Gyermek élményeinek, tapasztalatainak meghallgatása, párbeszédhelyzetek megteremtése.
- Fontos, hogy minden kérdés válaszra találjon.

- Érvényesüljön a nevelők példaadó szerepe, az általuk mondottak épüljenek be a gyermekek szókincsébe.
- Óvodai érintkezési formák, udvarias beszéd, köszönés gyakorlása. Kommunikációs viselkedési formák beépítése /segítőkézség, érdeklődés, figyelem, türelem/
- A szép magyar beszéd, a tiszta kiejtés, színes nyelvi fordulatok alkalmazása, irodalmi elemek felhasználás.
- Szerepjátékban a szerepnek megfelelő beszédmódok gyakorlása, az aktuális események felhasználásával, vagy választott téma segítségével a gyermekek folyamatos beszélgetése, cselekmények, eseménysorok elmondása.
- Legyenek gyermekeink nyíltak, beszédesek, türelemmel hallgassák a gyermek és felnőtt mondanivalóját.
- A csúnya, trágár kifejezések visszautasítása váljon a közösség igényévé.
- A beszélgetésekre biztosítsunk elegendő időt az óvodai életben, ami a téma függvényében változzon.
- A csoportszobák berendezésénél törekszünk a beszélgető helyek kialakítására.
- Az aktív és passzív szókincs közeledjen egymáshoz.
- Teremtsünk élethű helyzeteket a szerepjáték során az udvarias érintkezési formák gyakorlására, ez legyen elvárás mindenkivel szemben. Szükség szerint vonjuk be a szülőket a gyakorlás lehetőségeinek kiszélesítésébe a kisebb hibák korrigálása érdekében.

A JÁTÉK

A különböző **fejlődési szakaszokban** a gyerekeknek különböző játékokra van szükségük. A változatosság és a játékok formáinak és tartalmának fokozatos gazdagítása elősegíti a szociális, fizikai és kognitív fejlődést egyaránt. A gyerekek a játék által ismerkednek környezetükkel, a világban zajló eseményekkel, a tárgyak különféle tulajdonságaival és a közösségi élettel. Segítségével szinte észrevétlenül tanulnak és fejlődnek, miközben mindez élményt nyújt a számukra. A játékok során a gyermekek számos olyan helyzettel szembesülnek, amelyek bizonyos problémák megoldását igénylik. A különféle **képességfejlesztő játékok** által a gyermekek egyre inkább rákényszerülnek arra, hogy mérlegeljenek az egyes helyzetekben és leküzdjék a tevékenység során felmerülő akadályokat. Ezek megoldása nagyban hozzájárul a *gyermek problémamegoldó gondolkodásának* fejlődéséhez. Az óvodapedagógustól tudatos jelenlétet igényel és általában

jóval több támogató serkentő ösztönző helyzetet, mint a nem cigány gyermekek esetében. A hely idő és élmény, játékeszközök biztosítása a fejlesztés záloga.

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a gyerekek megismerkedjenek a játékeszközök kreatív, de megfelelő használatával akár szülők délutánja, vagy játszóházak keretében a szülőkkel együtt. A játék kiemelt jelentőségét napirendünk tükrözi.

MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉG

A gyermeki munkát áthatja a játékoság az önkiszolgálás szintjétől a naposi munkán keresztül az egyéni megbízásokig / üzenetátadás, viráglócsolás, stb./.

A munkatevékenység elvei:

Önként, szabadon választott végzett tevékenység. A gyermeki munka mindamelllett, hogy alkalmas a környezet megismerésére, olyan emberi tulajdonságok kialakítását is szolgálja, mint kitartás, önállóság, felelősség, céltudatosság, a közösségi kapcsolatok fejlesztésének lehetőségét is biztosítja. Pontos pedagógiai szervezést, együttműködést igényel.

TANULÁS

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődést támogatja. Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. Ezekre természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, sétákon, az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon van lehetőség.

Az ingerszegény környezetben élő halmozottan hátrányos gyermeknek a képi látásmód, a nyelviség terén van pótolnivalója. A részképesség gyengeségekre egy idő után magatartási zavarok épülhetnek. Az óvodai nevelés fejlesztése azt a célt szolgálja, hogy majdan az iskolában szükséges képességeket fejlessze, erősítse, ezáltal kiküszöböljük a tanulási, magatartási zavarokat.

A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI KORCSOPORTONKÉNT

KISCSOPORTBAN: 3-4 ÉVES

- Halljanak és tanuljanak a népi (magyar, cigány) klasszikus és kortárs irodalmi műveket egyaránt.
- Mesekönyvek kölcsönzésével segítsük elő a könyvvel való ismerkedést, bánásmódot, a könyv megszerettetését, ezzel a majdani olvasóvá nevelést, alapozzuk meg.
- Halljanak a jeles napokhoz kapcsolódó szokásokat.
- Ismerjék név szerint a családjuk tagjait.
- Ismerjenek a cigány kultúrához kapcsolódó ünnepeket, szokásokat.
- Nevezzenek meg fejből 2-4 állatot környezetéből a gyűjtőfogalom hallatán, és legyenek képesek képről felismerni, megnevezni ugyanannyi nem környezetében élő.
- Ismerjenek meg néhány cigány népszokást.
- Ismerkedjenek a színekkel, nevezzék meg az alapszíneket.
- Lássanak cigány népviseletet, annak színeit ismerjék meg.
- Ismerkedjenek hagyományos cigány mesterségekkel.
- Szívesen használják a technikai eljárásokat, eszközöket, anyagokat.
- Halljanak és énekeljenek cigány gyermekdalokat, hagyományos gyermekjátékokat.
- Használjanak egyszerű ritmushangszereket, cigányhangszereket, hangszerpótló eszközöket (kanál, kanna)
- A gyerekek az egyenletes lüktetést, és a dalokhoz kapcsolódó játékos mozdulatokat ismerjék.
- A dallamok szépségét, esztétikus előadását szívesen hallgassák.

KÖZÉPSŐ CSOPORTBAN: 4-5 ÉVES

- Halljanak és tanuljanak újabb a népi (magyar, cigány) klasszikus és kortárs irodalmi műveket egyaránt.
- Ismerjenek meg néhány régi kifejezést, mesterséget.
- Az életkoruknak megfelelő versek, mondókák, mesék segítségével ismerjék meg a cigányság eredetét, szokásait.
- A gyermek helye és szerepe a családban
- Halljanak az ünnepekről és a hozzájuk kapcsolódó hiedelmekről.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

- A tárgyak, jelenségek közötti néhány feltűnő összefüggést ismerjenek fel.
- Lássanak cigány képzőművészeti alkotásokat, cigány kézműves tárgyakat.
- Ismerkedjenek a cigány viseletekkel, öltözetekkel, mesterségekkel.
- Legyenek képesek személyeket, egyszerű eseményeket általuk jól ismert tárgyakat jellemző jegyeikkel felismerhetően megjeleníteni, megformálni.
- Irányítással legyenek képesek észrevenni a környezet jelenségein, tárgyain, műalkotásokban megjelenő erőteljes színeket.
- Tudjanak cigány magyar gyermekdalokat ritmus hangszerjátékkal kísérvé.
- Halljanak cigány témájú zeneműveket, cigányzenészek előadásában.
- Legyenek képesek dalos játékokat óvónő kezdése után énekelni, játszani.
- Használják az egyszerű cigány ritmushangszert (kanál, kanna)
- A játékot kísérő mozdulatrögzítésük igazodjon a fejlettebb mozgáshoz (egyszerűbb cigány hagyományt őrző táncmozdulatok)

NAGYCSOPORTBAN: 5-6 ÉVES

- Halljanak és tanuljanak újabb a népi (magyar, cigány) klasszikus és kortárs irodalmi műveket egyaránt.
- A mesék által legyenek képesek erkölcsi ítéletek alkotására, a jó és rossz megkülönböztetésére.
- Ismerjék meg a cigány jeles napokhoz kapcsolódó ünnepeket, szokásokat, legyenek képesek ezekről mesélni élményeik alapján: keresztelés, lakodalom, karácsony, húsvét, hitvilág, virrasztás, istenes énekek.
- Hangulat, hangzás, érzelem egységében ismerjék a mese, vers témáját.
- Ismert mesei motívumokat tudjanak lerajzolni, bábozni, dramatizálni.
- A gyermek helye és szerepe a családban, családtagok szerepe.
- Legyenek képesek az általuk ismert állatok csoportosítására.
- Alakuljon ki csoportos beszélgetésre, párbeszédre való igényük: pl. a cigány családok életmódjáról.
- Sajátítsák el az életkoruknak megfelelő testi, lelki és szociális fejlettséget.
- A már ismertek mellett újabb hagyományos cigány mesterségekkel bővüljön tudásuk.
- Ismerjék a cigány népviselet darabjait.
- Lássanak cigány képzőművészeti alkotásokat.
- Legyenek képesek a tárgyak főbb formai jellemzőinek megnevezésére.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

- Élményeik, képzeletük megjelenítésében többnyire biztonságosan használják a képi kifejezés változatos eszközeit, alkotásaikban jelenjen meg a cigányság múltja, szokásai motívumkincse.
- Legyenek képesek észrevenni a különféle műalkotások és saját munkáik színhangulatát.
- Halljanak, tanuljanak magyar és nemzetközi cigány gyermekdalokat.
- Ismerjék meg a cigányság jellemző hangszerpótló eszközeit.
- Lássanak élő közegben cigány női, férfi, és csoportos táncot.
- Életkoruknak megfelelő dalok, játékok segítségével ismerjék meg a cigányzenei kultúrát.
- Ismerjék meg a cigányok által ma is használt hangszereket.
- Egyszerű, játékos táncos mozgásformákat sajátítsanak el.
- A gyermekekben alakuljon ki pozitív érzelmi viszony a nemzetiségi kultúrájuk iránt.

IRODALOMJEGYZÉK

Borosán Gyula (1991): Egy alacsony iskolázottság csoport jövőképe. In: Új Pedagógiai Szemle 4. száma.

Dr. Bagdy Emőke (1977): Családi szocializáció és személyiségzavarok. Budapest Nemzeti Tankönyvkiadó ISBN 963185 5856

Forray R. Katalin - Hegedűs T. András (1998): Cigány gyerekek szocializációja Aula Könyvkiadó ISBN 963 907 8700

Hegedűs T. András (1993): Motiválhatók-e a cigánygyerekek. In: Edukáció II. száma. (211-220 old).

Kállai Ernő és Kovács László (2009) Megismerés és elfogadás pedagógiai kihívások és roma közösségek a 21. század iskolájában. Nyitott Könyvműhely Budapest,

Liskó Ilona: A cigány tanulók oktatási Esélyei. In: Edukáció XI. évf. 1. sz. (49-62 old)

Murányi- Kovács Endréné Kabainé Huszka Antónia (1988): A gyermekkori és serdülőkori személyiségzavarok pszichológiája. Nemzeti Tankönyvkiadó Budapest

Reisz Terézia Andor Mihály (2002) A cigányság társadalomismerete. Iskolakultúra Pécs. ISBN 963 6418896

Rózsáné Czigány Enikő (2001). A magatartászavarokkal küzdő gyermekek integrált nevelése - oktatása. Útmutató a szakértői bizottságoknak: In: Csányi Ivonne: A magatartászavarokkal

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

küzdő gyermekek nevelése oktatása: P: 37-47 ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar, Budapest.

Pik Katalin: Esély 2000/6. A cigánygyerekek és az óvoda esete – I.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Melléklet a 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelethez

I. Nyilatkozat a nemzetiségi óvodai nevelésben / nemzetiségi iskolai nevelés-oktatásban való részvételről

Alulírott..... az alábbiakban meghatározottaknak megfelelően nyilatkozom, hogy a benyújtást követő naptári évben kezdődő nevelési évben, tanévben kérem az alább megjelölt gyermek / tanuló számára a nemzetiségi óvodai nevelés / nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás biztosítását.

A gyermek / tanuló neve:

A gyermek / tanuló anyja neve:

A gyermek / tanuló születésének helye, ideje:

A gyermek / tanuló lakóhelye:

A gyermek / tanuló tartózkodási helye:

A gyermek/tanuló azonosítója:

Az igényelt nemzetiségi pedagógiai feladat:

Óvodai nevelés / általános iskolai nevelés-oktatás / gimnáziumi nevelés-oktatás / szakközépiskolai nevelés-oktatás / szakiskolai nevelés-oktatás

Az érintett nemzetiségi nyelv megnevezése:

beás / bolgár / görög / horvát / lengyel / német / örmény / romain / román / ruszin / szerb / szlovák / szlovén / ukrán

A választott nevelési- vagy nevelési-oktatási forma²³:

- Anyanyelvű (nemzetiségi nyelvű) óvodai nevelés
- Nemzetiségi kétnyelvű óvodai nevelés
- Magyar nyelvű roma/cigány kulturális óvodai nevelés
- Anyanyelvű (nemzetiségi nyelvű) nevelés-oktatás
- Nemzetiségi kétnyelvű nevelés-oktatás
- Nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatás
- Magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás
- Kiegészítő nemzetiségi nevelés-oktatás

Tudomásul veszem, hogy a nemzetiségi nevelés, nevelés-oktatás jogszerű igénybevétele a kérelemben megjelölt pedagógiai feladat befejezéséig vagy a nemzetiségi pedagógiai feladatok megszüntetésére irányuló írásbeli kérelem benyújtásáig tart, azzal, hogy a megszüntetési kérelmet legkésőbb a nevelési év / tanév május utolsó napjáig be kell nyújtani és a kérelem csak a benyújtást követő tanév kezdetétől érvényesíthető.

..... (település neve), (év) (hó) (nap)

.....
a tanuló aláírása a szülő vagy gondviselő aláírása

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

II. Nyilatkozat a nemzetiségi hovatartozásról

(A válaszadás nem kötelező, ennek hiányában azonban a felvétel során nem érvényesíthető a köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 51. § (6) bekezdésben meghatározott előnyben részesítés.)

Az alábbi nemzetiséghez tartozónak vallom magam / a gyermek, tanuló az alábbi nemzetiséghez tartozik:

bolgár / görög / horvát / lengyel / német / örmény / roma/cigány / román / ruszin / szerb / szlovák / szlovén / ukrán

..... (település neve), (év) (hó) (nap)

a tanuló aláírása a szülő vagy gondviselő aláírás

III. Záradék

A gyermek, tanuló számára a nyilatkozatban megjelölt igényeknek megfelelő nemzetiségi nevelés, nevelés-oktatás az alábbi intézményben biztosított:

Az intézmény hivatalos neve:

OM azonosítója:

Székhelyének címe:

A gyermek, tanuló által igénybevett nemzetiségi nevelés, nevelés-oktatás tényleges helyének címe (ha a nemzetiségi óvodai nevelés, nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás megszervezésére telephelyen történik

..... (település neve), (év) (hó) (nap)

bélyegző lenyomata

.....
intézményvezető aláírása

XV. Érvényességi rendelkezés

A Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja 2020-ban készült.

Érvényessége:

Az óvodavezető jóváhagyását követően a kihirdetés napján (2020.11.01.) lép életbe és visszavonásig érvényes. Ezzel egy időben hatályon kívül helyeződik a 250/2020 határozatszámú jóváhagyott Pedagógiai Program.

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata:

A Pedagógiai Programban megfogalmazott célok, és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja. Az óvodapedagógusok szakmai munkaközössége minden nevelési év végén, írásban értékeli a Pedagógiai Programban megfogalmazott általános és speciális célok és feladatok megvalósulását.

A Pedagógiai Program módosítása:

A Pedagógiai Program módosítására javaslatot tehet a(z):

- óvodavezető
- nevelőtestület bármely tagja
- szakmai munkaközösség
- szülői szervezet
- óvoda fenntartója

A pedagógiai program módosítását az érvényes és hatályos jogszabályok alapján a nevelőtestület fogadta el és az óvoda vezetője hagyta jóvá. A módosított és jóváhagyott pedagógiai programot 2020.11.01.napjától kell bevezetni.

A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala

A Pedagógiai Program nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

Egy – egy példánya a következő személyeknél, intézménynél, illetve további helyeken tekinthető meg:

- óvoda fenntartójánál,
- óvoda irattárában,
- óvoda vezetőjénél,
- óvoda telephelyén,
- óvoda tagintézményében

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatal

1 – 1 példányát a nevelői szobában, ill. az irodában helyezzük el, ahol bárki megnézheti az óvoda nyitvatartási idejében.

Módosításának indoka lehet

- törvényi, jogszabályi változás
- fenntartó által meghatározott feladatváltozás
- a nevelőtestület munkatervében szereplő évenkénti felülvizsgálat eredménye alapján tett javaslat

Tájékoztatás a pedagógiai programról

A kiscsoportos gyermekek szülei számára tartott első szülői értekezlet alkalmával az óvodavezető vagy az általa átruházott hatáskörben megbízott személy átfogó tájékoztatást nyújt a pedagógiai program tartalmáról.

Az óvodával később jogviszonyt létesítő gyerekek szüleinek az óvodavezető vagy az általa átruházott hatáskörben megbízott személy előre egyeztetett időpontban nyújt tájékoztatást az óvoda pedagógiai programjáról.

A fentiekén túl a szülők bármely szülői értekezleten tájékoztatást kérhetnek az óvoda vezetőjétől, vezető-helyettesétől és a csoportos óvodapedagógusoktól.

A pedagógiai programmal kapcsolatos kérdéseket a nevelési év ideje alatt bárki, bármikor felteheti az intézmény vezetőjének, aki azokra az ügyintézési határidőn belül érdemi választ ad. Ennek pontos időpontja a szülővel történő előzetes egyeztetés alapján kerül meghatározásra.

Szóbeli érdeklődésre, szóbeli tájékoztatást kaphat az óvoda képviselőjére jogosult személyektől. Írásbeli kérés a nevelési év ideje alatt bármikor benyújtható az óvodavezetőnek valamint helyetteseinek címezve, akik az ügyintézési határidőn belül írásbeli tájékoztatást nyújtanak.

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Területi hatály:

Kiterjed:

A gyermek testi épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről történő gondoskodásra, a nevelési-oktatási intézménybe történő belépéstől a nevelési-oktatási intézmény jogszerű elhagyásáig, továbbá a nevelési, illetve a pedagógiai program részeként tartott kötelező, a nevelési-oktatási intézményen kívül tartott foglalkozások, programok ideje alatt.

Személyi hatály:

Kiterjed:

- az óvodával jogviszonyban álló minden óvodapedagógusra és a pedagógiai munkát közvetlen segítőkre, továbbá
- azon személyekre, akik az intézményekkel jogviszonyban nem állnak, de részt vesznek a feladatainak megvalósításában

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

Legitimációs záradék

1.) **Készítette:** a Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde nevelőtestülete

Dátum: Putnok, 2020.10.27.

.....
Papp S. Szabolcs
Óvodavezető
Ph
PUTNOK

2.) A Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde módosított pedagógiai programjában foglaltakkal kapcsolatban magasabb jogszabályban – 20/212. (VIII.31.) EMMI rendelet 118. § (3) bekezdés a) pont. – biztosított véleményezési jogát korlátozás nélkül gyakorolták és a dokumentumról **szakmai véleményt alkottak** az intézményben működő szakmai munkaközösségek.

Dátum: Putnok, 2020.10.27.

.....
Bereiné Balogh Katalin
szakmai munkaközösségek vezetői nevében

3.) A Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde módosított pedagógiai programjában foglaltakkal kapcsolatban az óvoda nevelőmunkát segítő alkalmazottai a **tájékoztatást megkapták**.

Dátum: Putnok, 2020.10.27.

.....
a nevelőmunkát segítő alkalmazottak nevében

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

- 4.) A Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde módosított pedagógiai programjáról magasabb jogszabályban - Nkt. 72. § (5) bek.- biztosított jogok alapján a szülői közösség a tájékoztatást megkapta.

Dátum: Putnok, 2020.10.27.

.....
a szülői közösség nevében

- 5.) A Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde módosított pedagógiai programjában a magasabb jogszabályban - 20/2012. (VII. 31.) 128. § (6) bek. – megfogalmazott elvárás alapján kidolgozott helyi egészségnevelési programot, a nevelőtestület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készítette el.

Dátum: Putnok, 2020. 10. 27.

.....
védőnő

- 6.) Az **Nkt. 26. § (1) bekezdése** alapján a módosított pedagógiai program rendelkezéseinek érvénybelépéséhez a fenntartóra többletkötelezettség nem hárul, ebből kifolyólag a fenntartó egyetértése tárgy hiányában nem releváns.

.....
a nevelőtestület nevében

- 7.) Az óvoda nevelőtestülete magasabb jogszabályban meghatározott elvárás alapján, át nem ruházható jogkörében –(Nkt. 26. § (1) bek, és **Nkt. 70. § (1)-(2)** – biztosított döntési hatáskörében 357./2020. (10.27.) számú határozatával elfogadta .

Dátum: Putnok, 2020.10.27.

.....
a nevelőtestület nevében

Putnoki Soldos Emília Óvoda-Bölcsőde Pedagógiai Programja

- 8.) Az óvoda nevelőtestülete által elfogadott módosított pedagógiai programot az óvoda vezetője magasabb jogszabályban (Nkt.26. § (1) meghatározott döntési hatáskörében 358/2020. (10.27.) határozatszámom jóváhagyta.

Dátum: Putnok, 2020.10.27.

